

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2020-2021

ΑΘΗΝΑ 2020

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος: A003

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών στην Παιδαγωγική Επιστήμη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν την επιστημονική θεμελίωση, την εξέλιξη, το αντικείμενο, την ορολογία, τις βασικές έννοιες, τις μεθόδους έρευνας και τις θέσεις της Παιδαγωγικής Επιστήμης απέναντι στα σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Παιδαγωγική Επιστήμη: Θεωρητική θεμελίωση, επιστημονικό πεδίο. Ορισμός και έργο της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Βασικοί παιδαγωγικοί όροι. Κλάδοι της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Η Παιδαγωγική σε συνεργασία με άλλες επιστήμες. Σύντομη ιστορική εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Μέθοδοι έρευνας της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Η ερμηνευτική μέθοδος. Η φαινομενολογική μέθοδος. Σχέδιο συγκριτικής μελέτης. Μέθοδοι εμπειρικής Παιδαγωγικής. Παρατήρηση. Το πείραμα. Συνέντευξη – ερωτηματολόγιο. Τα τεστ. Ο ρόλος της στατιστικής. Επιστημολογικές κατευθύνσεις. Ελληνική Παιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία. Σχολείο, αγωγή και κοινωνία. Εξάπλωση του σχολείου: γένεση του κοινωνικού ανθρώπου. Οι λειτουργίες του σχολείου. Τα μέσα του σχολείου. Το αίτημα για ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση. Το κίνημα της αποσχολειοποίησης. Σχολείο και κοινωνία στην Ελλάδα: το λειτουργικό πλέγμα της ελληνικής εκπαίδευσης. Το παιδαγωγικό ζεύγος: μαθητής-δάσκαλος. Ο μαθητής. Μάθηση: φυσική και σχολική μάθηση, θεωρίες μάθησης, δυσκολίες μάθησης. Κοινωνικοποίηση. Ελευθερία και πειθαρχία. Παρώθηση και κίνητρα μάθησης: τρόποι καλλιέργειας εξωτερικής και εσωτερικής παρώθησης στους μαθητές. Αμοιβές – ποινές, άμιλλα – συνεργασία, σχολική επιτυχία – αποτυχία, έπαινος – αποδοκιμασία – τιμωρία, άγχος, επίπεδο φιλοδοξίας, ενδιαφέροντα, ενθάρρυνση μαθητή. Η προσωπικότητα και το έργο του εκπαιδευτικού. Βασικές προϋποθέσεις για τον εκπαιδευτικό. Έλληνες εκπαιδευτικοί: βιβλιογραφία και έρευνα. Η Παιδαγωγική σχέση και η διαπροσωπική επικοινωνία στη σχολική τάξη. Παιδαγωγική σχέση. Διαπροσωπική επικοινωνία στη σχολική τάξη. Η εσωτερική επικοινωνία δασκάλου – μαθητή. Διαπροσωπική επικοινωνία μεταξύ των μαθητών. Σκοποί, αντικείμενα διδασκαλίας και μάθησης, αναλυτικά προγράμματα, σχολικά βιβλία. Σκοποί και ιδεώδη της παιδείας: ιστορική αναδρομή, συστηματική ταξινόμηση. Το πρόβλημα της

διαχρονικότητας των σκοπών. Τα αναλυτικά προγράμματα. Από τα προγράμματα ύλης στα προγράμματα στόχων. Από τη γενικότητα των σκοπών στην αντικειμενικότητα των στόχων. Διδακτικά μοντέλα. Κριτική αποτίμηση των στοχοκεντρικών προγραμμάτων. Σχολικά εγχειρίδια. Η ελληνική πραγματικότητα. Διά βίου Παιδεία. Σύγχρονα προβλήματα και Παιδαγωγική. Ο ενστερνισμός των αξιών: ένα θεωρητικό μοντέλο. Εκπαίδευση και παγκόσμια ειρήνη. Περιβάλλον και Παιδαγωγική. Πολυ-πολιτισμικές κοινωνίες και εκπαίδευση. Ενωμένη Ευρώπη και εκπαίδευση. Ρατσισμός και Επιστήμη. Τσιγγάνοι και ελληνική παιδεία. Παιδιά των φαναριών – παιδιά των δρόμων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κωνσταντίνος Γ. Καρράς, *Η Παιδαγωγική επιστήμη άλλοτε και τώρα*, εκδ. Gutenberg.

Παναγιώτα Γούναρη – Γιώργος Γρόλλιος (επιμ.), *Κριτική Παιδαγωγική*, εκδ. Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU280>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πρωτοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 332

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκοντος: Ευγενία Μαγουλά

Μαθησιακοί στόχοι:

Η γνώση της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας, η σχέση της με άλλες γλώσσες και οι αλλαγές στο σύστημά της κατά τις διάφορες χρονικές περιόδους. Η κατανόηση εννοιών όπως γλωσσικός και λεξιλογικός δανεισμός, γλωσσική μεταβολή, ετυμολογικές οικογένειες λέξεων. Η εισαγωγή σε βασικές έννοιες της συγχρονικής Γλωσσολογίας και των μεθόδων ανάλυσης κάθε επιπέδου: γλωσσολογικά επίπεδα, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία και πραγματολογία. Η καλλιέργεια του λεξιλογίου και η επίγνωση της ορθογραφίας απαιτητικών λέξεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας και των σημαντικών αλλαγών στις διάφορες χρονικές περιόδους, από την προελληνική έως τη νέα ελληνική. Έννοια και είδη του γλωσσικού δανεισμού. Διαχρονικές μεταβολές του λεξιλογίου και δημιουργία ετυμολογικών οικογενειών λέξεων. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες της συγχρονικής Γλωσσολογίας: γλωσσολογικά επίπεδα, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία και πραγματολογία. Σύντομη ιστορία της Γλωσσολογίας και επιφανείς γλωσσολόγοι. Γλωσσικές ασκήσεις λεξιλογίου και ορθογραφίας.

Συγγράμματα:

Γούτσος Δ. (2012). *Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Κριτική.

Μαγουλάς, Γ. & Μαγουλά, Ε. (2019). *Γλωσσολογία και ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πεδίο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU241/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Τελική γραπτή εξέταση, ενδιαμέση πρόοδος (προαιρετική) που συνυπολογίζεται θετικά στον τελικό βαθμό

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (19ος – 20ός αι.)

Κωδικός μαθήματος: B012

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκοντος: Βίκυ Πάτσιου

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών σε κύρια θεωρητικά, κριτικά και ιστορικά ζητήματα της Νεοελληνικής λογοτεχνίας. Ειδικότερα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία αναπτύχθηκαν συγκεκριμένα αισθητικά ρεύματα και καλλιιεργήθηκαν τα ανάλογα γραμματολογικά είδη, εξετάζονται οι σταθμοί στην εξέλιξη της ποίησης και της πεζογραφίας και αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα των σημαντικότερων συγγραφέων του 19ου και του 20^{ου} αιώνα. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην ανάλυση του ποιητικού λόγου και των συστατικών χαρακτηριστικών του, όπως ο στίχος, ο ρυθμός, κ.ά.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν τη θεωρία, την κριτική και την ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
- Να εξοικειωθούν με τα σημαντικά ρεύματα και τις τάσεις της Ευρωπαϊκής και της Νεοελληνικής λογοτεχνίας (ρομαντισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός, ηθογραφία, ρεαλισμός, νατουραλισμός, υπερρεαλισμός).
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.

- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/ προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Όροι, ορισμοί, περίοδοι.
- Αισθητικά ρεύματα (ρομαντισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός, ηθογραφία ρεαλισμός, νατουραλισμός, υπερρεαλισμός) και λογοτεχνικά είδη.
- Παρουσίαση των εργαλείων του νεοελληνιστή (βασικά εγχειρίδια, βιβλιογραφίες, ηλεκτρονικές πηγές, κ.ά.) και μέθοδοι προσέγγισης των κειμένων.
- Η παράδοση της ρομαντικής αφήγησης και η υπονόμευσή της (Εμμ. Ροΐδης, Δημ. Βικέλας).
- Ο Κ. Παλαμάς και η γενιά του 1880.
- Ο Ψυχάρης και το γλωσσικό ζήτημα.
- Το ηθογραφικό διήγημα: θέματα, μοτίβα και αφηγηματικοί τρόποι (Αλ. Παπαδιαμάντης, Γ. Βιζυηνός, Ανδ. Καρκαβίτσας).
- Κ.Π. Καβάφης.
- Η γενιά του 1920: ποίηση και πεζογραφία.
- Η γενιά του 1930: η ρήξη με το παρελθόν και η έκφραση της νεοτερικότητας.
- Γ. Σεφέρης.
- Ανανέωση και πρωτοπορία στην ποίηση (Ανδ. Εμπειρίκος, Οδ. Ελύτης, Γ. Ρίτσος, κ.ά.).
- Ανανέωση και πρωτοπορία στην πεζογραφία (Γ. Θεοτοκάς, Κ. Πολίτης, Η. Βενέζης, Αγγ. Τερζάκης, κ.ά.).

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες. Θεωρία – Γραφή – Πρόσληψη, επιμέλεια – εισαγωγή Ελ. Πολίτου – Μαρμαρινού, Σ. Ντενίση, Αθήνα, εκδ. Gutenberg, 2009.

Η Ελληνική Λογοτεχνία (συλλογικό έργο), Αθήνα, εκδ. Εκδοτική Αθηνών, 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις-χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων. Εργαστήριο. Το μάθημα υποστηρίζεται από την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης «e class».

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU208/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές/Προφορικές εξετάσεις. Συνυπολογίζεται η προαιρετική εργασία, η οποία βαθμολογείται από ένα έως τρία της δεκάβαθμης κλίμακας αξιολόγησης.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 311

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Μπαραλής

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αναφέρουν και να εξηγούν με πολλούς τρόπους βασικές μαθηματικές έννοιες.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναπτύξουν βαθιά κατανόηση των σημαντικών μαθηματικών εννοιών που περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών του δημοτικού σχολείου
- Να μάθουν πώς να μαθαίνουν μαθηματικά με ολοένα και πιο αποτελεσματικούς τρόπους
- Να μπορούν να παρουσιάσουν τις μαθηματικές τους γνώσεις με τρόπο απλό και κατανοητό στα παιδιά ανάλογα με την ηλικία τους

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Αξιωματική Θεμελίωση μιας Μαθηματικής Θεωρίας.
- Στοιχεία λογικής.
- Μέθοδοι απόδειξης.
- Στοιχεία Θεωρίας συνόλων και πράξεις συνόλων.
- Συστήματα αρίθμησης θέσης.
- Η έννοια του ποσού ή του μεγέθους.
- Πράξεις ποσών με μέτρα φυσικούς αριθμούς (πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός και διαίρεση).
- Μέγιστος Κοινός Διαιρετής – Ελάχιστο Κοινό Πολλαπλάσιο (μέθοδοι εύρεσης).
- Μεθοδολογία επίλυσης προβλημάτων.
- Ρητοί – Άρρητοι αριθμοί.
- Αναλογίες, ποσά ανάλογα και αντιστρόφως ανάλογα, ποσοστά.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Δημάκος, Γ. & Μπρουχούτας, Κ. (2005). *Μεθοδολογία Λύσης Αριθμητικών Προβλημάτων*.
Αθήνα: Γ. Δαρδανός και Σία Ε.Ε.

Λεμονίδης, Χ. (2009). *Περίπατος στη μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής*.
Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

ΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κολέζα, Ε. (2020). *Ψηφίδες σκέψης στα στοιχειώδη μαθηματικά. Αριθμητική, Άλγεβρα και Γεωμετρία*. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ:
ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ Α.Π.Σ. & ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Κωδικός μαθήματος: Α020

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β'

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Ιωάννης Βρεττός

Σκοπός του μαθήματος:

Ως σκοπός του μαθήματος τίθεται η περιγραφή και ανάλυση των εννοιών του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και της Καινοτομίας, ο ρόλος των οποίων θεωρείται από τους πλέον σημαντικούς τόσο για τη διαμόρφωση του περιεχομένου των Αναλυτικών Προγραμμάτων όσο και για την ίδια τη διδακτική πράξη. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται η επισκόπηση του πεδίου των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Curricula που εφαρμόζονται και έχουν κατά καιρούς εφαρμοστεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ιδιαίτερα, δίνεται έμφαση στη δομή και διάρθρωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων, όπως επίσης στη δομική εξέλιξη, λειτουργία και τα δομικά χαρακτηριστικά των σχολικών εγχειριδίων. Τέλος, αναλύεται η εικόνα στο σχολικό εγχειρίδιο και η αποτελεσματικότητά της στη διδασκαλία και μάθηση. Όλα τα παραπάνω μελετώνται στο εκπαιδευτικό πλαίσιο λαμβάνοντας υπόψη την αλληλεπιδραστική διεργασία μεταξύ Αναλυτικών Προγραμμάτων και πρακτικών εφαρμογών στη σχολική τάξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να οριοθετούν τις έννοιες του σχεδιασμού, του εκπαιδευτικού σχεδιασμού και της καινοτομίας,
- Να εξοικειωθούν με τα βήματα της Μεθοδολογίας Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού σε επίπεδο τάξης, σχολείου, κοινότητας, πολιτείας,
- Να αναγνωρίζουν τα πολλαπλά οφέλη από την εφαρμογή της διαδικασίας σχεδιασμού,
- Να έχουν μια καλή εικόνα των Αναλυτικών Προγραμμάτων των διαφόρων τύπων σχολείων (Ολοήμερο/Διευρυμένου ωραρίου/Νέο Σχολείο, κ.λπ.),
- Να συγκρίνουν τις προδιαγραφές των ισχυόντων Αναλυτικών Προγραμμάτων με το περιεχόμενο των Σχολικών Εγχειριδίων και να εκτιμούν τις δυνατότητες που αυτά προσφέρουν για την επίτευξη των σκοπών και στόχων των Αναλυτικών Προγραμμάτων και
- Να σχεδιάζουν και να συντάσσουν μικρού εύρους Curricula και Αναλυτικά Προγράμματα με μορφή Curriculum, με γνώμονα τις πολλαπλές ευφυΐες και τη διεπιστημονική – διαθεματική προσέγγιση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οριοθέτηση εννοιών (σχεδιασμός, εκπαιδευτικός σχεδιασμός, καινοτομία).

- Οι φάσεις στη διαδικασία σχεδιασμού.
- Μεθοδολογία εκπαιδευτικού σχεδιασμού και διδακτική πράξη.
- Θεσμική εξέλιξη και σύγχρονη προβληματική των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των σχολικών εγχειριδίων.
- Σκοποί και στόχοι Αναλυτικών Προγραμμάτων και σχολικών εγχειριδίων.
- Θεωρία και έρευνα των Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα, εκπαιδευτική πολιτική και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Ιδεολογία.
- Δομή και διάρθρωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Curriculum.
- Πηγές σκοπών του Αναλυτικού Προγράμματος: ενδιαφέροντα και ανάγκες του μαθητή.
- Ταξινόμια στόχων διδασκαλίας και μάθησης. Η παιδαγωγική συζήτηση για τους στόχους διδασκαλίας και μάθησης.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και το “βιβλίο για το δάσκαλο”.
- Αξιολόγηση και αναμόρφωση Αναλυτικού Προγράμματος.
- Η συμμετοχή και ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη σύνταξη Αναλυτικών Προγραμμάτων.
- Νέα περιεχόμενα διδασκαλίας και Αναλυτικό Πρόγραμμα.
- Η έρευνα του Αναλυτικού Προγράμματος σε διάφορες χώρες.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Εκπαιδευτική Τεχνολογία.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Σχολικό Εγχειρίδιο.
- Το Σχολικό Εγχειρίδιο ως αντικείμενο έρευνας.
- Το σχολικό εγχειρίδιο: ιστορική εξέλιξη και επιλογές της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Λειτουργίες και δομικά χαρακτηριστικά του σχολικού εγχειριδίου.
- Το σχολικό εγχειρίδιο ως μέσο διδασκαλίας και μάθησης: καλλιέργεια και ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης των μαθητών.
- Διαθεματική προσέγγιση και Ευέλικτη Ζώνη.
- Εικόνα και σχολικό εγχειρίδιο.
- Αποτελεσματικότητα της εικόνας κατά τη διδασκαλία.
- Μεθοδολογική προσέγγιση της εικόνας.
- Το πρόβλημα της αποκωδικοποίησης και ανάγνωσης μιας εικόνας.
- Τα έργα τέχνης στα Σχολικά Εγχειρίδια.
- Αξιολόγηση των Σχολικών Εγχειριδίων.
- Το πολλαπλό εγχειρίδιο: εμπειρικά δεδομένα.
- Το σχολικό βιβλίο στα εκπαιδευτικά συστήματα της Ελλάδος και των άλλων χωρών.
- Σχολικό Εγχειρίδιο και ευρωπαϊκή προοπτική στην εκπαίδευση.

- Η πολυπολιτισμική και διαπολιτισμική διάσταση των Σχολικών Εγχειριδίων.
- Σχολικό Εγχειρίδιο και Παιδαγωγική της Ειρήνης.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Βρεττός, Ι., Καψάλης, Α. (2009). *Αναλυτικά Προγράμματα Θεωρία, έρευνα και πράξη* (δ΄ έκδοση). Αθήνα: Διάδραση.

Χατζηγεωργίου, Ι. (2012). *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Κύκλος σεμιναρίων, εισηγήσεις – γραπτές εργασίες, εκπαιδευτικές τεχνικές: σύντομες εισηγήσεις, παιχνίδι ρόλων, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, σύνδεση του μαθήματος με το σχολείο: λήψη συνεντεύξεων εκπαιδευτικών από φοιτητές σχετικά με την αξιοποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Σχολικών Εγχειριδίων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU512/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Σύντομες εισηγήσεις – γραπτές εργασίες, Κατάθεση και σχολιασμός ομαδικών εργασιών, Γραπτές εξετάσεις

ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (10ος αι. – 1830)

Κωδικός μαθήματος: B003

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β΄

Όνομα διδάσκοντος: Χαράλαμπος Μπαμπούνης

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους/ τις φοιτητές/ τριες στη γένεση του Νέου Ελληνισμού και την εξέλιξη της ταυτότητας και της Ιστορίας του έως το 1830.

Μαθησιακοί στόχοι:

Να μελετηθεί και να αξιολογηθεί η ιστορία του ελληνισμού από τις απαρχές του νεότερου ελληνισμού έως την Ελληνική Επανάσταση του 1821 και τη συγκρότηση του ελληνικού κράτους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Γενικοί χαρακτήρες της ελληνικής ιστορίας. Ιστοριογραφία του Νέου Ελληνισμού.
- Η γένεση του Νέου Ελληνισμού.
- Η άλωση της Κωνσταντινούπολης (1204) από τους Δυτικούς. Λατινική διεξόδυση και κατάκτηση της Ανατολής.
- Δυτικές ευρωπαϊκές κυριαρχίες στον ελληνικό χώρο (1204 – 1864). Οικονομικοκοινωνικές, πολιτισμικές και ιδεολογικές προσεγγίσεις.

- Από την Οθωμανική περίοδο στην Ελληνική Επανάσταση. Η εκπαίδευση και η παιδεία.
- Εξεγέρσεις και επαναστατικά κινήματα στον ελληνικό χώρο. Ιδεολογία και επαναστατικό φαινόμενο.
- Ιστορική δημογραφία του ελληνικού χώρου.
- Το κίνημα του νεοελληνικού Διαφωτισμού, οι φορείς και η ταυτότητά του. Η «είσοδος» των δυτικών ιδεών στον οθωμανικό/ελληνικό χώρο.
- Η Επανάσταση του 1821. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις.
- Η προετοιμασία, η δυναμική και η εξέλιξη του Αγώνα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας.
- Η «Ελληνική Πολιτεία».
- Η Ελληνική Διασπορά και η ιστορική της πορεία.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Λεοντίνης Γ., *Ζητήματα επτανησιακής κοινωνικής ιστορίας*, αυτοέκδοση, Αθήνα 2005.

Βακαλόπουλος Α., *Νέα Ελληνική Ιστορία*, εκδ. «Ηρόδοτος», Αθήνα 2019. ISBN 978-960-485-301-4

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Διάλογος, παρουσίαση των προαιρετικών γραπτών εργασιών. Εργαστήρια

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση. Προαιρετική (ενισχυτική) εργασία

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B014

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β΄

Ονόματα διδασκόντων: Μαρία Δημάκη – Ζώρα, Τάκης Τζαμαργιάς

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές/ τριες στην πολύπτυχη έννοια του Θεάτρου και τις βασικές αρχές της Θεατρολογίας, καθώς και, ειδικότερα, στο γνωστικό πεδίο του Θεάτρου στην Εκπαίδευση. Παρουσιάζονται στους/ στις φοιτητές/ τριες στοιχεία θεωρίας θεάτρου, ενότητες που αφορούν στο Θέατρο για ανήλικους θεατές, στο Θέατρο στην Εκπαίδευση, καθώς και στοιχεία Ιστορίας του Θεάτρου (ειδικότερα του Νεοελληνικού), ενώ παράλληλα αναλύονται γενικές έννοιες, όπως: «θεατρικό και λογοτεχνικό κείμενο», «διαδικασίες σκηνικής μεταγραφής του δραματικού κειμένου», «κώδικες της παράστασης», «θεατρική επικοινωνία» κ.ά..

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες του θεάτρου (ρόλος, σκηνοθεσία, αμφίδρομη επικοινωνία).
- Να γνωρίσουν βασικές μορφές από την ιστορία του παγκόσμιου θεάτρου, τόσο στον χώρο της θεωρίας (Αριστοτέλης – Μπρεχτ), της σκηνοθεσίας (Στανισλάβσκι – Ροντήρης – Κουν), όσο και στον χώρο της δραματουργίας (Αισχύλος – Χορτάτσης – Καμπανέλλης).
- Να αντιληφθούν τις ιδιαιτερότητες του θεάτρου και τον τρόπο αντιμετώπισης και ερμηνείας του ως κειμένου και ως παράστασης.
- Να συνειδητοποιήσουν την παιδαγωγική του αποστολή και τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην εκπαίδευση.
- Να αποκτήσουν γνώσεις και εμπειρίες για να αξιοποιήσουν το θέατρο ως διδακτική μεθοδολογία και ως καλλιτεχνική έκφραση στο σχολείο.
- Να συμμετάσχουν βιωματικά σε θεατρικούς ρόλους και σε θεατρικές δράσεις (θεατρικό παιχνίδι, χάπενινγκ, θεατρική παράσταση).

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το μάθημα επικεντρώνεται στην ανάλυση βασικών θεωρητικών εννοιών (σκηνοθεσία, θεατής, δράμα, παράσταση, χρόνος, χώρος, επικοινωνία), στην παρουσίαση ιστορικών σταθμών από την εξέλιξη του Νεοελληνικού Θεάτρου και την εμβάθυνση σε θέματα σκηνοθεσίας και σκηνικής πράξης.
- Έμφαση δίνεται στην κατηγορία του Θεάτρου για παιδιά και νέους αλλά και στις μορφές και τα είδη διά των οποίων το Θέατρο στην εφαρμοσμένη του μορφή κάνει την παρουσία του στην Εκπαίδευση (θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, χάπενινγκ, παράσταση, πολυθέαμα).
- Μέσα σε αυτό το πλαίσιο προσεγγίζεται ο παιδευτικός ρόλος και η αποστολή του Θεάτρου στο σχολείο και αναλύεται η «διά θεάτρου παιδείας».
- Με βάση τα προηγούμενα, το μάθημα συνιστά ένα απαραίτητο εφόδιο κατάρτισης των μελλοντικών εκπαιδευτικών, όχι μόνο σε θέματα γενικής παιδείας αλλά και παιδαγωγικής κατάρτισης.

Πρακτικές εφαρμογές:

Στο πλαίσιο των σεμιναριακών μαθημάτων, οι φοιτητές καλούνται να δραματοποιήσουν ένα λογοτεχνικό κείμενο και να εργαστούν σε ομάδες προκειμένου να παρουσιάσουν το καλλιτεχνικό έργο που δημιούργησαν (π.χ. Θεατρικό Αναλόγιο).

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς, *Θεατρική Αγωγή και Παιδεία*, Διάδραση Αθήνα 2017.

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο ως πολιτισμικό φαινόμενο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2015.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια (υποχρεωτικά), Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU250/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, ενισχυτική εργασία.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 321

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β΄

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Μπαραλής

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αναφέρουν και να εξηγούν με πολλούς τρόπους βασικές Αλγεβρικές και Γεωμετρικές έννοιες.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναπτύξουν βαθιά κατανόηση των σημαντικών μαθηματικών εννοιών που περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών του δημοτικού σχολείου,
- Να μάθουν πώς να μαθαίνουν μαθηματικά με ολοένα και πιο αποτελεσματικούς τρόπους και
- Να μπορούν να παρουσιάσουν τις μαθηματικές τους γνώσεις με τρόπο απλό και κατανοητό στα παιδιά ανάλογα με την ηλικία τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικά στοιχεία συναρτήσεων.
- Πράξεις σε σύνολα (εσωτερικές – εξωτερικές).
- Ιδιότητες των πράξεων.
- Αλγεβρικές δομές – Ομάδες.
- Βασικές έννοιες της Γεωμετρίας – αξιωματικά συστήματα.
- Στοιχεία τριγώνου, τετράπλευρου, πολύγωνου και κύκλου.
- Απλές κατασκευές με κανόνα και διαβήτη απλών επιπέδων σχημάτων.
- Εμβαδά επίπεδων σχημάτων.
- Όγκοι Γεωμετρικών Στερεών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Εξαρχάκος, Θ. (2018). *Γραμμική Άλγεβρα*. Αθηνά: Διάδραση.

Βουγιουκλής, Θ. (2009). *Γραμμική Άλγεβρα*. Ξάνθη: Μ. Σπανίδης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Α019

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η ερμηνεία βασικών εννοιών της Μ.Ε.Ε., π.χ. Πληθυσμός, Μέθοδοι Δειγματοληψίας, Μεταβλητές, Υποθέσεις, Τιμές, η περιγραφή των κατηγοριών των φοιτητικών ερευνητικών εργασιών και η πορεία που ακολουθείται για την ερευνητική εργασία, η παρουσίαση των μεθόδων επισκόπησης της σχετικής βιβλιογραφίας, η ανάλυση των μεθόδων παραπομπών στις πηγές των πληροφοριών, η συζήτηση γύρω από θέματα δεοντολογίας και ηθικής της Επιστημονικής Έρευνας, η επισκόπηση των μεθόδων Επιστημονικής Έρευνας, και συγκεκριμένα της βιβλιογραφικής μεθόδου, της παρατήρησης, του ερωτηματολογίου, της συνέντευξης, του πειράματος, του κοινωνιογράμματος, των Τεστ (Νοημοσύνης, Γνώσεων και Δεξιοτήτων, Προσωπικότητας, Κοινωνικότητας) και της ανάλυσης περιεχομένου, καθώς επίσης και η περιγραφή της διεξαγωγής και συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν βασικές έννοιες της Μεθοδολογίας Επιστημονικής Έρευνας (πληθυσμός, δειγματοληψία, μεταβλητές, υποθέσεις, τιμές),
- Να διακρίνουν τα είδη των επιστημονικών ερευνών,
- Να περιγράφουν τα βασικά για την ανασκόπηση της σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας,
- Να γνωρίζουν και αναλύουν τις μεθόδους επιστημονικής έρευνας (παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, πείραμα, κοινωνιόγραμμα, τεστ, ανάλυση περιεχομένου),
- Να διακρίνουν τα στάδια πορείας για τη διεξαγωγή και τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας και
- Να προβαίνουν στη συγγραφή μιας βιβλιογραφικής εργασίας έχοντας υπόψη τον τρόπο καταγραφής των παραπομπών και της βιβλιογραφίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές έννοιες της Μ.Ε.Ε. (π.χ. πληθυσμός, μέθοδοι δειγματοληψίας, μεταβλητές, υποθέσεις, τιμές), Είδη επιστημονικών ερευνών, Πορεία ερευνητικής εργασίας, Δεοντολογία – Ηθική επιστημονικής έρευνας, Μέθοδοι Επιστημονικής Έρευνας (π.χ. βιβλιογραφική μέθοδος, παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, πείραμα, κοινωνιόγραμμα, τεστ, ανάλυση περιεχομένου), Διεξαγωγή και Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας – Στάδια Πορείας.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσιπλητάρης, Αθ., & Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Δέκα παραδείγματα μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας: Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Διάδραση.

Ανδρεαδάκης, Ν. Σ., & Βάμβουκας, Μ. Ι. (2011). *Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας, σεμιναριακής, πτυχιακής, διπλωματικής*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Παραδείγματα ερευνών

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU174/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 130

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Ευαγγελία Γαλανάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών στα βασικά ζητήματα της βιοσωματικής, γνωστικής, γλωσσικής, ηθικής, κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης του νηπίου, του παιδιού και του εφήβου, μέσα στα διάφορα πλαίσια, κυρίως την οικογένεια και το σχολείο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν θεωρίες, έρευνες, μεθόδους και πρακτικές της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας.
- Να έχουν ικανοποιητική γνώση της ολόπλευρης ανάπτυξης και προσαρμογής του νηπίου, του παιδιού και του εφήβου στα πλαίσια μέσα στα οποία αυτή συντελείται, με έμφαση στο σχολικό πλαίσιο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία: αντικείμενο, βασικές έννοιες.
- Μέθοδοι έρευνας στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία.
- Βιοσωματική ανάπτυξη.
- Γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη.
- Ηθική ανάπτυξη.
- Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη.
- Ανάπτυξη της προσωπικότητας.
- Οικογένεια, σχολική εκπαίδευση και ανάπτυξη.

- Πολιτισμική ποικιλομορφία και διαπολιτισμικές διαφορές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Lightfoot, C., Cole, M., & Cole, S. R. (2014). *Η ανάπτυξη των παιδιών* (2η έκδ.). Αθήνα: Gutenberg.

Smith, P., Cowie, H., & Blades, M. (2018). *Κατανοώντας την ανάπτυξη των παιδιών*. Αθήνα: Τζιόλας.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, εργαστήρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU126/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, ενισχυτική εργασία, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: B032

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στη Διδακτική της Λογοτεχνίας ως γνωστικό – ακαδημαϊκό αντικείμενο και η εξοικείωσή τους με βασικές αρχές και μεθόδους ερμηνευτικής και διδακτικής προσέγγισης της λογοτεχνίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν γόνιμα αφομοιώσει βασικές θεωρίες κριτικής προσέγγισης, ανάγνωσης, πρόσληψης και διδασκαλίας του λογοτεχνικού κειμένου, αλλά και να έχουν αποκτήσει δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν με επιτυχία καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις και διδακτικο-μαθησιακές δραστηριότητες για το μάθημα της λογοτεχνίας. Επίσης, θα πρέπει να έχουν μελετήσει κριτικές και λογοτεχνικές θεωρίες και να έχουν εξασκηθεί βιωματικά σε διδακτικές μεθόδους που ανανεώνουν τη διδασκαλία της λογοτεχνίας και αναβαθμίζουν τόσο το ρόλο του μαθητή όσο και το ρόλο του εκπαιδευτικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στις έννοιες της λογοτεχνίας, της λογοτεχνικής θεωρίας και κριτικής. Η αισθητική απόλαυση της ανάγνωσης και η καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας.
- Λογοτεχνία και δημιουργική έκφραση. Η λογοτεχνία και το παιχνίδι.
- Στοιχεία Θεωρίας της Λογοτεχνίας.

- Κειμενοκεντρικές προσεγγίσεις του λογοτεχνικού κειμένου. Εισαγωγή στη Νέα Κριτική. Η εκ του σύνεγγυς ανάγνωση και η ανάλυση του λογοτεχνικού κειμένου. Μορφή και Περιεχόμενο του λογοτεχνικού κειμένου.
- Η έννοια του αναγνώστη στη σύγχρονη θεωρία της λογοτεχνίας. Θεωρίες πρόσληψης. Συνοπτική παρουσίαση θεωριών «αναγνωστικής ανταπόκρισης» (Iser, Rosenblatt, Holland, Fish, Bleich, κ.ά.). Ο μαθητής ως αναγνώστης. Αναγνωστικοκεντρικά μοντέλα διδασκαλίας της λογοτεχνίας.
- Η έννοια του «ανθιστάμενου αναγνώστη» στη θεωρία και τη διδακτική της λογοτεχνίας.
- Η τάξη ως «ερμηνευτική κοινότητα».
- Η έννοια της «δυσκολίας» στη θεωρία και τη διδακτική της λογοτεχνίας.
- Μέθοδοι διδακτικής προσέγγισης λογοτεχνικού κειμένου. Σχέδια διδασκαλίας και εφαρμογές σε λογοτεχνικά κείμενα.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τζίνα Καλογήρου, *Το Αλωνάκι της Ανάγνωσης. Αναλύσεις Λογοτεχνικών Κειμένων και Διδακτικές Προσεγγίσεις της Λογοτεχνίας*, Αθήνα: Επτάλοφος, 2016.

Η Δύναμη της Λογοτεχνίας: Διδακτικές Προσεγγίσεις – Αξιοποίηση Διδακτικού Υλικού (Δημοτικό-Γυμνάσιο-Λύκειο), Εισαγωγή και επιστημονική επιμέλεια Β. Πάτσιου - Τζ. Καλογήρου, Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός 2013.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, σεμιναριακά μαθήματα, δειγματικές διδασκαλίες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU205/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ Ι: ΦΥΣΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος: 330

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Γ΄

Όνομα διδάσκοντος: Διδάσκων: Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Σεμινάριο: Αριστοτέλης

Γκιόλμας, Εργαστήρια: Αριστοτέλης Γκιόλμας – Κωνσταντίνα Στεφανίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Η εμπλοκή των φοιτητών και φοιτητριών με τις βασικές Αρχές, έννοιες και Νόμους της Φυσικής, όπως αυτές διδάσκονται στη σχολική τάξη. Η μελέτη και ερμηνεία βασικών φυσικών

φαινομένων από τον κόσμο που μας περιβάλλει και από την καθημερινή ζωή. Η σπουδή της Φυσικής ως μία έκφραση του ανθρώπινου πολιτισμού και η διασύνδεσή της με το ευρύτερο κοινωνικό και ιστορικό γίνεσθαι.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες και θεωρίες της επιστήμης της Φυσικής (ιδιαίτερα αυτές που διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση).
- Να εφαρμόζουν Νόμους και Αρχές της Φυσικής για να κατανοούν και να ερμηνεύουν φαινόμενα και καταστάσεις της καθημερινής τους ζωής.
- Να έχουν αναπτύξει ιδιαίτερες πειραματικές και εργαστηριακές δεξιότητες, ώστε να είναι σε θέση να οργανώσουν την πειραματική διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΦΥΣΙΚΗ: Ιστορία. Βασικές Έννοιες. Νόμοι, Μοντέλα, Θεωρίες. Η Πειραματική Μέθοδος.
- ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΎΛΗΣ: Σωματιδιακή και κυματική μορφή της ύλης. Καταστάσεις της ύλης. Σωματιδιακή δομή της ύλης.
- ΕΝΕΡΓΕΙΑ: Η Ενέργεια ως ιδιότητα της ύλης. Μορφές Ενέργειας. Μετατροπές Ενέργειας.
- ΜΗΧΑΝΙΚΗ: Μελέτη της Κίνησης: ταχύτητα, επιτάχυνση. Η έννοια της δύναμης. Δυνάμεις εξ επαφής και εξ αποστάσεως. Η έννοια του πεδίου. Ορμή και Διατήρηση της Ορμής. Στοιχεία της Ομαλής Κυκλικής Κίνησης. Παγκόσμια Έλξη. Βαρύτητα.
- ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ: Θερμότητα και θερμοκρασία. Τήξη – Πήξη. Εξάτμιση, Βρασμός και Υγροποίηση. Διαστολή – Συστολή. Μετάδοση της θερμότητας.
- ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ: Το ηλεκτρικό φορτίο. Δυνάμεις μεταξύ φορτίων. Το ηλεκτρικό κύκλωμα. Αγωγοί και μονωτές – Αντίσταση. Ηλεκτρικές πηγές – Διαφορά δυναμικού. Ηλεκτρικό ρεύμα. Νόμος του Ohm. Στοιχεία Ηλεκτρομαγνητισμού.
- ΦΩΣ: Το φως ως ηλεκτρομαγνητικό κύμα. Διάδοση του φωτός. Φως και υλικά σώματα. Ανάκλαση, διάχυση και απορρόφηση του φωτός. Διάθλαση. Τα Χρώματα.
- ΗΧΟΣ: Παραγωγή και Διάδοση ήχου. Ανάκλαση και απορρόφηση του ήχου. Φαινόμενο Doppler.
- ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΑΕΡΙΑ: Πίεση, Υδροστατική Πίεση, Άνωση, Ατμοσφαιρική Πίεση.
- ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΥΣΙΚΗ: Κβαντομηχανική, Θεωρία της Σχετικότητας, Πυρηνική Φυσική

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Gerald Holton & Stephen Brush, *Εισαγωγή στις Έννοιες και στις Θεωρίες της Φυσικής Επιστήμης*, Εκδόσεις Gutenberg.

Paul G. Hewitt, *Οι Έννοιες της Φυσικής*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμιναριακά μαθήματα και Εργαστήρια (υποχρεωτικά).

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων και η εμπρόθεσμη παράδοση των εργαστηριακών ασκήσεων συνιστούν προαπαιτούμενα της γραπτής εξέτασης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU350/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση και αξιολόγηση των εργασιών των Εργαστηριακών ασκήσεων. Ο βαθμός των εργαστηρίων συμμετέχει με ποσοστό 30% στον τελικό βαθμό του μαθήματος.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 131

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκοντος: Ευαγγελία Γαλανάκη, Γεώργιος Σιδερίδης

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών στις εφαρμογές της Ψυχολογίας στο πεδίο της Εκπαίδευσης. Εξετάζονται θεωρητικά μοντέλα, ερευνητικά δεδομένα και πρακτικές/ πολιτικές από ποικίλους βασικούς και εφαρμοσμένους κλάδους της Ψυχολογίας, όπως της Αναπτυξιακής, της Γνωστικής, της Κοινωνικής, της Συμβουλευτικής, της Κλινικής Ψυχολογίας και της Ψυχομετρίας, κατά την αξιοποίησή τους στα εκπαιδευτικά πλαίσια. Η εστίαση είναι στο παιδί και τον έφηβο, στον εκπαιδευτικό, στη σχολική κοινότητα και στις σχέσεις σχολείου – οικογένειας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν θεωρίες, έρευνες, μεθόδους και πρακτικές της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας.
- Να μπορούν να εφαρμόζουν γνώσεις από το πεδίο της Ψυχολογίας στην εκπαιδευτική πράξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Ψυχολογία: ορισμός, έννοιες – κλειδιά.
- Μέθοδοι έρευνας στην Παιδαγωγική Ψυχολογία.
- Θεωρίες μάθησης και πρακτικές εφαρμογές: κλασική εξαρτημένη μάθηση, συντελεστική εξαρτημένη μάθηση, κοινωνική γνωστική μάθηση.
- Γνωστική ψυχολογία και οικοδόμηση της γνώσης: βιολογική βάση της μάθησης, θεωρία σχημάτων, θεωρία επεξεργασίας πληροφοριών, ουσιαστική μάθηση, ανακαλυπτική μάθηση, γνωστικός κονστρουκτιβισμός, κοινωνικο-πολιτισμικός κονστρουκτιβισμός. Αντίληψη, προσοχή, αναπαράσταση, μνήμη, μεταμνήμη, μεταγνώση.
- Δεξιότητες σκέψης και στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων.
- Κίνητρα: θεωρίες κινήτρων, τρόποι ενίσχυσης κινήτρων.
- Στρατηγικές αποτελεσματικής διδασκαλίας και σχεδιασμός διδασκαλίας.
- Αξιολόγηση της μάθησης και της επίδοσης, δημιουργία δοκιμασιών, στάθμιση.
- Διαχείριση της σχολικής τάξης και διαμόρφωση αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος.
- Σχολικός εκφοβισμός: πρόληψη, αντιμετώπιση.

- Πολιτισμική ποικιλομορφία και διαπολιτισμικές διαφορές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Elliott, S. N., Kratochwill, T. R., Littlefield-Cook, J., & Travers, J. F. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.

Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Α. (2011). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, εργαστήρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU152/>

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU284/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, ενισχυτική εργασία, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΗ

Κωδικός μαθήματος: Α015

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ΄

Όνομα διδάσκοντος: Με ανάθεση

Σκοπός του μαθήματος:

Η Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη αποτελεί ένα αναδυόμενο επιστημονικό πεδίο που αντλεί από τη γνωσιακή νευροεπιστήμη, την ψυχολογία, την εκπαίδευση και άλλους συναφείς κλάδους για να διερευνήσει τις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στις βιολογικές διαδικασίες και την εκπαίδευση. Στα πλαίσια του μαθήματος "Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη" εξετάζονται οι βασικές αρχές λειτουργίας του νευρικού συστήματος, καθώς και οι εγκεφαλικές δομές που υποστηρίζουν ανατομικά και λειτουργικά τις γνωστικές διεργασίες (μνήμη, γλώσσα, επιτελικές λειτουργίες, οπτικο – χωρικές ικανότητες), το συναίσθημα και τη συμπεριφορά. Ακόμα, εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους οι γνώσεις αυτές μπορούν να εφαρμοστούν για να καταστήσουν πιο αποτελεσματική τη διδασκαλία και τη μάθηση. Τέλος, μελετάται η ψυχοφυσιολογία του αυτισμού, της νοητικής αναπηρίας και μαθησιακών δυσκολιών, όπως η δυσλεξία και οι μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να είναι σε θέση: (1) να αναφέρουν βασικές αρχές λειτουργίας του νευρικού συστήματος, καθώς και τις εγκεφαλικές δομές που υποστηρίζουν ανατομικά και λειτουργικά τις γνωστικές διεργασίες (μνήμη, γλώσσα, επιτελικές λειτουργίες, οπτικο – χωρικές ικανότητες), το συναίσθημα και τη συμπεριφορά.

- Να είναι σε θέση να αναφέρουν τις διαφορές στην εγκεφαλική λειτουργία ανάμεσα σε άτομα με αυτισμό, νοητική αναπηρία, δυσλεξία και μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά σε σχέση με τα τυπικώς αναπτυσσόμενα άτομα.
- Να είναι σε θέση να σκέφτονται κριτικά σε σχέση με τους τρόπους με τους οποίους οι γνώσεις των νευροεπιστημών μπορούν να εφαρμοστούν για να καταστήσουν πιο αποτελεσματική τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη
- Μύθοι και πραγματικότητες για τον εγκέφαλο
- Δομή και λειτουργία του νευρώνα και του εγκεφάλου
- Μέθοδοι έρευνας
- Βιολογική βάση της μάθησης
- Βιολογική βάση της μνήμης εργασίας
- Βιολογική βάση της μακροπρόθεσμης μνήμης
- Εξέλιξη και ανάπτυξη του νευρικού συστήματος (παθολογική ανάπτυξη)
- Κληρονομικότητα και περιβάλλον
- Βιολογική βάση της γλώσσας (δυσλεξία)
- Εγκέφαλος και νοημοσύνη (νοητική αναπηρία)
- Εγκέφαλος και μαθηματικά (μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά) –
- Ύπνος και παγίωση της μνήμης
- Βιολογική βάση των συναισθημάτων
- Ενσυνειδητότητα και εκπαίδευση

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Παπαδάτος, Γ. (2011). *Ψυχοφυσιολογία*. Αθήνα: Παρισιάνος.

Pinel, J.P.J., (2001). *Βιοψυχολογία*. Εκδόσεις Έλλην.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU487/>

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU486/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις (υποχρεωτικές), εργασία με προφορική παρουσίαση (προαιρετική), συμμετοχή σε έρευνα (προαιρετική)

**ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Κωδικός μαθήματος: Γ003

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ΄

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Κουτρομάνος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και κυρίως η παιδαγωγική αξιοποίησή τους στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς:

- Να αναπτύξουν βασικές τεχνολογικές δεξιότητες χρήσης συγκεκριμένων εργαλείων, λογισμικών και εφαρμογών των ΤΠΕ για τη διδασκαλία και τη μάθηση.
- Να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν παιδαγωγικά τεκμηριωμένες εκπαιδευτικές εφαρμογές με τη χρήση των ΤΠΕ.
- Να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν εκπαιδευτικά περιβάλλοντα με την υποστήριξη των ΤΠΕ.
- Να αξιολογούν με βάση συγκεκριμένα παιδαγωγικά και τεχνολογικά κριτήρια εκπαιδευτικό λογισμικό και ψηφιακό υλικό ώστε να το εντάσσουν στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Θεωρία μαθήματος:

- Βασικές έννοιες της πληροφορικής και των ΤΠΕ.
- Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. Εκπαιδευτικές λειτουργίες των ΤΠΕ.
- Πληροφορική & ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση – προγράμματα σπουδών.
- Θεωρίες μάθησης και ΤΠΕ.
- Εκπαιδευτικό λογισμικό: κατηγοριοποίηση με βάση τις θεωρίες μάθησης.
- Αξιοποίηση ελεύθερου λογισμικού και λογισμικού ανοιχτού κώδικα στην εκπαίδευση.
- Αξιοποίηση εφαρμογών Web 2.0 στην εκπαίδευση.
- Σενάρια διδασκαλίας με ΤΠΕ.
- Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Ειδική Εκπαίδευση: Υποστηρικτικές υπηρεσίες και Λογισμικά.
- Σύγχρονη και ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση.
- Μάθηση με κινητές (π.χ. έξυπνα κινητά τηλέφωνα, ταμπλέτες) και φορετές συσκευές (π.χ. έξυπνα γυαλιά).
- Μάθηση βασισμένη στο εκπαιδευτικό ψηφιακό παιχνίδι.

Εργαστήρια μαθήματος:

- Αναζήτηση στο διαδίκτυο (μηχανές και μεταμηχανές αναζήτησης, σύνθετη αναζήτηση, μεταφράσεις, πνευματικά δικαιώματα ψηφιακού υλικού).
- Ψηφιακή επεξεργασία κειμένου, εικόνας, βίντεο, ήχου.
- Ελεύθερο λογισμικό και λογισμικό ανοιχτού κώδικα.
- Γλώσσες προγραμματισμού (Logo, Scratch).

- Λογισμικό γενικής χρήσης, συνεργατική επεξεργασία εγγράφων (Google docs), υπολογιστικών φύλλων (Google sheets), παρουσιάσεων (Google slides), δημιουργία ερωτηματολογίων (Google forms).
- Βάσεις δεδομένων.
- Εφαρμογές Web 2.0 για την εκπαίδευση.
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη ιστοσελίδων για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2017). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορίας, Ολική Προσέγγιση*. Αθήνα: Open Line.

Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Νέων Τεχνολογιών.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήριο Πληροφορικής (υποχρεωτικό).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU255/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, εκπόνηση υποχρεωτικής εργασίας, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ II: ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 360

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ΄

Όνομα διδάσκοντος: Ευαγγελία Μαυρικάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις Βιολογίας

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να είναι σε θέση να εξηγούν τους μηχανισμούς με τους οποίους δρα η εξέλιξη,
- Να αναφέρουν τα βασικά χαρακτηριστικά διαφορετικών βασικών ταξινομικών ομάδων και
- Να περιγράφουν βασικές δομές και λειτουργίες φυτικών και ζωικών οργανισμών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ιδιότητες της ζωής και χημική της βάση.
- Εξέλιξη.
- Κληρονομικότητα.
- Γενετική μηχανική και εφαρμογές της.

- Οι μικροοργανισμοί και ρόλοι τους στο οικοσύστημα και στον άνθρωπο.
- Φυτικό και Ζωικό βασίλειο: ιδιαίτερα γνωρίσματα και λειτουργίες χαρακτηριστικών αντιπροσώπων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Starr, C., Evers, Ch., & Starr, L. (2014). *Βιολογία*. Αθήνα: Utopia.

Ματθόπουλος, Δ. (2005). *Γενικές αρχές Βιολογίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήρια (υποχρεωτικά).

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων και η εμπρόθεσμη παράδοση των εργαστηριακών ασκήσεων συνιστούν προαπαιτούμενα της γραπτής εξέτασης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU388/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση και αξιολόγηση των εργασιών των Εργαστηριακών ασκήσεων. Ο βαθμός των εργαστηρίων συμμετέχει με ποσοστό 30% στον τελικό βαθμό του μαθήματος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ: ΜΙΚΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: A039

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: 4ο για τους φοιτητές των οποίων ο αριθμός μητρώου λήγει σε ζυγό ψηφίο

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Κωνσταντίνα Τσώλη, Ελισάβετ Λαζαράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή, ανάλυση και εφαρμογή της μικροδιδασκαλίας, μιας προσομοιωτικής τεχνικής, μιας ενδεικτική διδασκαλίας, μιας μικρογραφίας ενός μαθήματος, που στοχεύει στην ανάπτυξη και βελτίωση βασικών διδακτικών δεξιοτήτων του υποψήφιου εκπαιδευτικού και ευρύτερα των συμπεριφορών και στάσεων που απορρέουν από τον ρόλο του. Οι διδακτικές δεξιότητες που τίθενται υπό μελέτη και εφαρμογή είναι η μη λεκτική συμπεριφορά, η θέση ερωτήσεων και η έναρξη και λήξη της διδασκαλίας. Οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν και υλοποιούν μικροδιδασκαλίες δίνοντας έμφαση στο «πώς» της διδασκαλίας, το οποίο αποτελεί βάση για σχολιασμό, με απώτερη επιδίωξη τη βελτίωση του εκπαιδευτικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να έχουν μια σαφή εικόνα των θεμάτων και προβλημάτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών τόσο στη χώρα μας όσο και σε άλλες χώρες,

- Να διαχειρίζονται συγκεκριμένες προβληματικές καταστάσεις της καθημερινής εκπαιδευτικής πραγματικότητας,
- Να παρατηρούν και να σχολιάζουν συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς του εκπαιδευτικού με βάση Φύλλα Παρατήρησης,
- Να εκδηλώνουν αποτελεσματικές διδακτικές προσεγγίσεις με αφετηρία την άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων μέσω της τεχνικής της μικροδιδασκαλίας,
- Να εντοπίζουν κατά τη βιντεολήψη και τη βιντεοσκόπηση διδασκαλιών μορφές συμπεριφοράς, οι οποίες δημιουργούν προβλήματα στην επικοινωνία εκπαιδευτικού – μαθητή ή/ και που δεν προωθούν τη διαδικασία της μάθησης,
- Να σχεδιάζουν και να οργανώνουν μορφές εργασίας και εκπαιδευτικές τεχνικές ή συγκεκριμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις (π.χ. της εικόνας, ενός έργου τέχνης, ενός χάρτη, κ.λπ.) μέσω της άσκησης με μικρομαθήματα,
- Να αποκτήσουν μέσα από την άσκηση μεμονωμένων διδακτικών δεξιοτήτων ένα ενιαίο σώμα διδακτικών δεξιοτήτων και μορφών συμπεριφοράς,
- Να αναθεωρούν απόψεις και στάσεις τους σχετικά με τον χειρισμό των περιεχομένων διδασκαλίας και τη διαχείριση προβλημάτων και
- Να αναστοχάζονται με αφετηρία τις εμπειρίες και τις διδακτικές επιλογές τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

I. Θεωρητικό μέρος

- Ο καλός εκπαιδευτικός: μύθος ή πραγματικότητα; Δάσκαλος ή εκπαιδευτικός; Ο εκπαιδευτικός ανάμεσα στην τέχνη και στην τεχνική.
- Ο θεσμός του μέντορα.
- Απλοποίηση του πολύπλοκου φαινομένου της διδασκαλίας.
- Παρατήρηση και ανάλυση της διδασκαλίας. Μάθηση με παρατήρηση ενός προτύπου.
- Ο επόπτης και η δυναμική της ομάδας.
- Μοντέλα μικροδιδασκαλίας-ένα ελληνικό μοντέλο μικροδιδασκαλίας.

II. Πρακτικό μέρος

- Βιντεοσκόπηση μικροδιδασκαλιών. Άσκηση με Φύλλα Παρατήρησης.
- Άσκηση με μικροδιδασκαλία διδακτικών δεξιοτήτων: Έναρξη και Λήξη της Διδασκαλίας, Μη Λεκτική Συμπεριφορά, Θέση Ερωτήσεων, Συγκέντρωση της προσοχής του μαθητή, Ενίσχυση του μαθητή. Βιντεολήψη και Βιντεοσκόπηση.
- Άσκηση με μικρομαθήματα εκπαιδευτικών τεχνικών, μορφών εργασίας και ποικίλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων: ανάγνωση της εικόνας, ενός έργου τέχνης, χάρτη (διεπιστημονική-διαθεματική προσέγγιση), παιχνίδι ρόλων, κ.λπ.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Καψάλης, Α., & Βρεττός, Ι. (2009). *Μικροδιδασκαλία και άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων*. Αθήνα: Διάδραση.

Βρεττός, Ι. (2010). *Μη λεκτική συμπεριφορά εκπαιδευτικού – μαθητή: άσκηση με μικροδιδασκαλία*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Πρακτική άσκηση με μικροδιδασκαλίες και μικρομαθήματα: βιντεολήψη και βιντεοσκόπηση

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU498/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Σχεδιασμός και εκτέλεση μικροδιδασκαλιών και μικρομαθημάτων. Συνεχής παρουσία και συμμετοχή στην προετοιμασία και στην οργάνωση των διδακτικών προσπαθειών. Συμπλήρωση Φύλλων Παρατήρησης και σχετικός σχολιασμός. Γραπτές εξετάσεις

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: 140

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκοντος: Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Η παροχή εκπαίδευσης στους φοιτητές στις θεωρητικές, επιστημολογικές και μεθοδολογικές διαστάσεις και εφαρμογές του πολυδύναμου διεπιστημονικού χώρου της Κοινωνικής Παιδαγωγικής, με έμφαση στη διαχείριση σύγχρονων ζητημάτων αιχμής της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και στην ενίσχυση του πολλαπλού κοινωνικοπαιδαγωγικού ρόλου του εκπαιδευτικού και του σχολείου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν βιωματικά και να κατανοούν τις θεωρητικές, επιστημολογικές, μεθοδολογικές διαστάσεις της Κοινωνικής Παιδαγωγικής.
- Να κατανοούν βιωματικά και να εφαρμόζουν τις σύγχρονες αντιλήψεις και τις πρακτικές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής, προκειμένου να επιλύσουν κοινωνικοπαιδαγωγικά ζητήματα.
- Να αναλύουν κριτικά και αναστοχαστικά κοινωνικοπαιδαγωγικά προβλήματα, μέσα και έξω από τη σχολική κοινότητα και να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να αναπτύσσουν κοινωνικοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.
- Να αξιολογούν κοινωνικοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις και προγράμματα στα πεδία της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.
- Να ανασυνθέτουν και να αναδημιουργούν γνώσεις, που θα τους κάνουν ικανούς να αναπτύσσουν κοινωνικοπαιδαγωγικές δραστηριότητες στο σχολείο, ώστε να βελτιώνουν το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης και της ποιότητας ζωής της σχολικής τάξης και κοινότητας.
- Να είναι ικανοί, ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, να υποστηρίξουν τις πολλαπλές δυνατότητες του κοινωνικοπαιδαγωγικού ρόλου του δασκάλου και του σχολείου και να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες απαιτήσεις της σχολικής και της ευρύτερης κοινότητας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η ευρύτητα, το πολυδιάστατο πεδίο εφαρμογής και η πολλαπλότητα των ρόλων της Κοινωνικής Παιδαγωγικής (Κ.Π.).

- Θεμελιώδεις αξίες, αρχές, βασικές θέσεις, προτεραιότητες και θεωρήσεις της Κ.Π.
- Η Κ. Π. ως διεπιστημονικός χώρος. Ανάδειξη και δυνατότητες αξιοποίησης των διεπιστημονικών συνεργειών.
- Ζητήματα μεθοδολογίας έρευνας στην Κ.Π.
- Σχεδιασμός, διεξαγωγή, δυνατότητες και προοπτικές της κοινωνικοπαιδαγωγικής έρευνας.
- Ο δάσκαλος ως κοινωνικός παιδαγωγός. Ο πολυδύναμος κοινωνικοπαιδαγωγικός ρόλος του σχολείου.
- Σημαντικά σύγχρονα κοινωνικοπαιδαγωγικά προβλήματα με έμφαση σε αυτά που εκδηλώνονται στη σχολική τάξη και στη σχολική κοινότητα. Η πρόληψη και η αντιμετώπισή τους. Μελέτη περιπτώσεων και Ερευνητικά παραδείγματα με βιωματικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις.
- Σχεδιασμός, οργάνωση, υλοποίηση και αξιολόγηση κοινωνικοπαιδαγωγικών παρεμβάσεων σε σχολικά (τυπικά) και εξωσχολικά (μη τυπικά και άτυπα) εκπαιδευτικά συστήματα (σε συνεργασία με δημοτικά σχολεία και φορείς). Μελέτη περιπτώσεων και βιωματική συμμετοχή.
- Η αξιοποίηση της δημιουργικότητας και των διαφορετικών μορφών Τέχνης στην Κοινωνική Παιδαγωγική.
- Ο ρόλος της Κ. Π. στην παραγωγή κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μυλωνάκου - Κεκέ, Η. (2013). *Κοινωνική Παιδαγωγική: Θεωρητικές, Επιστημολογικές και Μεθοδολογικές Διαστάσεις*. Αθήνα: Διάδραση.

Μυλωνάκου - Κεκέ, Η. (2003). *Ζητήματα Κοινωνικής Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Ατραπός.

Καναβάκης, Μ. (2002). *Κοινωνική Παιδαγωγική: περιεχόμενο και ιστορική εξέλιξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Υποχρεωτικά Βιωματικά Εργαστήρια, Υποχρεωτικές Πρακτικές Ασκήσεις (σε δημοτικά σχολεία και σε κοινωνικο-παιδαγωγικούς φορείς), Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν συμμετάσχει σε όλες τις υποχρεωτικές Πρακτικές Ασκήσεις και σε όλα τα υποχρεωτικά Εργαστήρια (και παραδώσει τις αντίστοιχες Εργασίες) της Κοινωνικής Παιδαγωγικής (τα οποία αποτελούν προαπαιτούμενα για την ανακοίνωση της βαθμολογίας του μαθήματος).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU632/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ατομική εργασία μετά από κάθε Εργαστήριο, Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες στην Πρακτική Άσκηση, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι

Κωδικός μαθήματος: 250

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Κωνσταντίνα Τσώλη, Ελισάβετ Λαζαράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η οριοθέτηση και περιγραφή του επιστημονικού εύρους της Διδακτικής Επιστήμης και η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με βασικές έννοιες της διδακτικής και με τα δομικά στοιχεία της διδασκαλίας βάσει των θεωριών μάθησης και των μοντέλων διδασκαλίας. Ειδικότερα, το μάθημα εστιάζει κυρίως στο θέμα της εξέλιξης και της φύσης της Διδακτικής Επιστήμης, καθώς επίσης και της σκοποθεσίας και στοχοθεσίας στην εκπαίδευση και του προγραμματισμού και σχεδιασμού της διδασκαλίας. Εν γένει, το περιεχόμενο του μαθήματος επικεντρώνεται στους τρόπους οργάνωσης της μαθησιακής διαδικασίας στη σχολική τάξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν την έννοια, τη φύση και την εξέλιξη της Διδακτικής Επιστήμης,
- Να οριοθετούν βασικές έννοιες της Διδακτικής Επιστήμης, όπως η διδασκαλία και η μάθηση, και να γνωρίζουν βασικές αρχές των θεωριών μάθησης και των μοντέλων διδασκαλίας,
- Να διακρίνουν τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης,
- Να συνειδητοποιούν βαθμιαία τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει ο εκπαιδευτικός κατά την άσκηση των βασικών επαγγελματικών του δραστηριοτήτων, κυρίως σε επίπεδο σχεδιασμού, εκτέλεσης και αξιολόγησης της διδασκαλίας και της μαθησιακής διαδικασίας και
- Να αναπτύξουν μια ερευνητική πρόθεση και ματιά, καθώς επίσης και μια κριτική και αναθεωρητική στάση απέναντι στις διδακτικές επιλογές και τις επιδράσεις τους στο συναισθηματικό κλίμα της τάξης και τις επιδόσεις των μαθητών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α΄ Μέρος: Θεωρητικό Πλαίσιο

- Τρίωρες Διαλέξεις

Οι δύο πρώτες ώρες περιλαμβάνουν το θεωρητικό πλαίσιο του εκάστοτε μαθήματος (προβολή και παρουσίαση διαφανειών, βίντεο). Ειδικότερα, το περιεχόμενο περιλαμβάνει τα εξής:

- Έννοια και Φύση της Διδακτικής Επιστήμης
- Εξέλιξη της Διδακτικής Επιστήμης
- Διδασκαλία και μάθηση

- Η σκοποθεσία στην Εκπαίδευση
- Η στρατηγική της διδακτικής πράξης
- Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας
- Διαπροσωπικές σχέσεις στη σχολική τάξη
- Σύγχρονα Μοντέλα διδασκαλίας

Τα παραπάνω περιεχόμενα του μαθήματος αποτελούν, μεταξύ άλλων, ενδεικτικές θεματικές της υποχρεωτικής βιβλιογραφικής εργασίας των φοιτητών, οι οποίες αναρτώνται στο e-class.

- Ασκήσεις Εμπέδωσης

Η τελευταία ώρα των διαλέξεων αφιερώνεται στην πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσα από την πραγματοποίηση σχετικών ασκήσεων εμπέδωσης.

Β' Μέρος: Πρακτική Άσκηση σε σχολεία

Υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων στα σχολεία χωρίς απουσίες για 13 εβδομάδες κατά τη διάρκεια του Χειμερινού Εξαμήνου.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τριλιανός, Αθ. (2013). *Μεθοδολογία της Διδασκαλίας*. Αθήνα: Διάδραση.

Σαλβαράς, Γ., & Σαλβαρά, Μ. (2013). *Μοντέλα και Στρατηγικές Διδασκαλίας*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Τρίωρες Διαλέξεις,
- Υποχρεωτικά Εργαστήρια – Δειγματικές Διδασκαλίες με πολυμεσικά εργαλεία,
- Υποχρεωτική παρακολούθηση σε σχολεία χωρίς απουσίες. Ειδικότερα, οι φοιτητές επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις 8.15 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου – συντονιστή καθορισμένα σε ΦΕΚ Δημοτικά Σχολεία της Αττικής. Κάθε ομάδα σε κάθε σχολείο χωρίζεται σε υπο-ομάδες 2 έως 3 ατόμων, οι οποίες παρακολουθούν κυκλικά το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου. Ως παρατηρητές μέσα στη σχολική τάξη παρακολουθούν συγκεκριμένες θεματικές που αποτελούν προέκταση του θεωρητικού πλαισίου του μαθήματος. Στη συνέχεια την 5η και 6η ώρα πραγματοποιείται:
 - α) συζήτηση στους άξονες της παρατήρησης και
 - β) εφαρμογή με ασκήσεις εμπέδωσης.

Για κάθε φοιτητή διαμορφώνεται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου και περιλαμβάνει:

1. Εργασίες – Ασκήσεις εμπέδωσης και
2. Υποχρεωτική βιβλιογραφική εργασία.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU200/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Η τελική βαθμολογία του μαθήματος διαμορφώνεται ως εξής:

- Υποχρεωτική βιβλιογραφική εργασία (50% του τελικού βαθμού) και
- Γραπτές τρίωρες εξετάσεις (50% του τελικού βαθμού)

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω τρεις προϋποθέσεις:

1. Υποχρεωτική παρακολούθηση στο δημοτικό σχολείο χωρίς απουσίες (13 εβδομάδες)
2. Γραπτές τρίωρες εξετάσεις στην εξεταστική περίοδο (ερώτηση ελεύθερης ανάπτυξης και ασκήσεις πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, σωστού – λάθους, κ.ά.) (ελάχιστη βαθμολογία: 5)
3. Παράδοση υποχρεωτικής βιβλιογραφικής εργασίας στο τέλος του εξαμήνου (ελάχιστη βαθμολογία: 5)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ

Κωδικός μαθήματος: B022

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκοντος: Βίκυ Πάτσιου

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών με τα αποτελέσματα των σύγχρονων ερευνών σε κύρια θεωρητικά, κριτικά και ιστορικά ζητήματα της Ελληνικής και της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους (19^{ος} – 20^{ος} αι.). Συγκεκριμένα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία δημιουργήθηκε η Λογοτεχνία για Παιδιά και Νέους, εξετάζονται οι σταθμοί στην εξέλιξη της ποίησης και της πεζογραφίας για παιδιά και νέους και αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα των σημαντικότερων συγγραφέων του 19ου και του 20ού αιώνα. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν τη θεωρία, την κριτική και την ιστορία της Ελληνικής Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους.
- Να κατακτήσουν τη γνώση της αναπτυξιακής εξέλιξης του παιδιού και του εφήβου ως κριτικού αναγνώστη μέσα από διάφορα λογοτεχνικά είδη, εικονογραφημένα βιβλία, παραμύθια, διηγήματα, νουβέλες, μυθιστορήματα.
- Να αποκτήσουν συνείδηση της σημασίας της φιλαναγνωσίας για την κοινωνική και πολιτισμική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου.
- Να συνδέσουν τη διδακτική πράξη με την αισθητική απόλαυση των λογοτεχνικών κειμένων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Θεωρητικά και ειδολογικά ζητήματα. Αναπαραστάσεις/ κατασκευές της παιδικής ηλικίας και της νεότητας στη Λογοτεχνία για Παιδιά και Νέους.
- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Λογοτεχνίας για Παιδιά και Νέους. Ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο.
- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων. Η ρητορική της εικόνας και οι αναγνώσεις της.
- Το ζήτημα των μεταφράσεων και των διασκευών. Τα παιδικά περιοδικά έντυπα.
- Ο διδακτισμός στον 19ο αιώνα και οι σύγχρονες αναβιώσεις του.
- Η ποίηση για παιδιά και νέους (19ος – 20ός αι.). Αισθητικά ρεύματα και χαρακτηριστικά έργα.
- Η Πην. Δέλτα και το ιστορικό μυθιστόρημα.
- Ιστορικός λόγος και αυτοβιογραφική καταγραφή: Ά. Ζέη, Ζ. Σαρή.
- Οι σύγχρονες μορφές αφήγησης και η θεματική ανανέωση στα έργα για παιδιά και νέους (Μ. Κοντολέων, Β. Μάστορη, Τ. Τίγκα, κ.ά.).
- Νεότερη γραφή και μεταμυθοπλασία (Τζ. Ροντάρι, Ευγ. Τριβιζάς, Χρ. Μπουλώτης, κ.ά.).
- Τα κοινωνικά στερεότυπα και οι εικόνες του Άλλου. Η διαμόρφωση των έμφυλων ταυτοτήτων.
- Πραγματικός και μυθοπλαστικός κόσμος: Εθνική ταυτότητα και πολιτισμικές αλλαγές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μέσα από τα μάτια ενός παιδιού. Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία, επιμέλεια Donna E. Norton, τόμος Α', μετάφραση Φωτεινή Καπτσίκη, Σεβαστή Καζαντζή, επιμέλεια Μίμης Σουλιώτης, Αθήνα, Επίκεντρο, 2007.

Βίκυ Πάτσιου, «*Η Διάπλασις των Παίδων*» (1879-1922). Το Πρότυπο και η Συγκρότησή του, Αθήνα, Καστανιώτης, 2009.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις-χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων. Στις εργασίες περιλαμβάνονται ενδεικτικά και διδασκαλίες λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά και νέους ορισμένα από τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων για το Δημοτικό. Το μάθημα υποστηρίζεται από την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης «e class». Βιωματικά Εργαστήρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): (Παρατίθεται ο σύνδεσμος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/DI317/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές/ Προφορικές εξετάσεις. Συνυπολογίζεται η προαιρετική εργασία, η οποία βαθμολογείται από ένα έως τρία της δεκάβαθμης κλίμακας αξιολόγησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Κωδικός Αριθμός Μαθήματος: B026

Είδος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο Μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος Σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε' Χειμερινό

Όνομα Διδάσκοντος: Δημοσθένης Δασκαλάκης

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει τις φοιτήτριες και φοιτητές του Π.Τ.Δ.Ε. θεωρητικά και ερευνητικά στην λειτουργία του κοινωνικού φαινομένου, και ιδίως των κοινωνικών διαντιδράσεων, σχέσεων και θεσμών που αναπτύχθηκαν κατά τους δύο τελευταίους αιώνες.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις όσον αφορά: **α)** τα κεντρικά θεωρητικά, επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα στα πλαίσια του σύγχρονου κοινωνιολογικού στοχασμού. **β)** τις μεθόδους, τις τεχνικές διεξαγωγής, τις κρίσιμες θεματικές, το περιεχόμενο και τα πορίσματα της κοινωνικής και κοινωνιολογικής έρευνας. **γ)** ζητήματα λειτουργίας του δρώντος κοινωνικού υποκειμένου αλλά και των κοινωνικών δομών τόσο παραδοσιακά όσο και στα πλαίσια του σύγχρονου τεχνολογικού, πολυπολιτισμικού, ευρωπαϊκού και παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα καλύπτει τους ενότητες: Κοινωνιολογία: έννοια, σκοπός, διακρίσεις και κλάδοι, αξία και προβλήματα στη σύγχρονη εποχή, οι κοινωνικές επιστήμες. Το αντικείμενο της κοινωνιολογίας, η κοινωνιολογική οπτική, η «κοινωνιολογική φαντασία». Λόγοι εμφάνισης της κοινωνιολογίας. Η γένεση της επιστήμης. Η κοινωνιολογία ως επιστήμη. Η κοινωνιολογική προσφορά. Η παγκόσμια κοινωνιολογική οπτική. Διακρίσεις και κλάδοι της κοινωνιολογίας – οι άλλες κοινωνικές επιστήμες. Μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών και μέθοδοι έρευνας. Η κοινωνιολογική μέθοδος. Η μεθοδολογία της κοινωνιολογικής έρευνας. Έννοια και σημασία της επιστήμης και σκοποί της επιστημονικής έρευνας. Προβλήματα και είδη ερευνών. Βασικά στάδια προετοιμασίας των επιστημονικών εργασιών. Η επιλογή και η οριοθέτηση του αντικειμένου της έρευνας. Η ερευνητική υπόθεση. Ποσοτικές και ποιοτικές μεταβλητές. Ανεξάρτητες και εξαρτημένες μεταβλητές. Δοκιμή και διακρίβωση της υπόθεσης, σύνδεση μεταβλητών και υποθέσεων. Προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης της επιστημονικής έρευνας: η κατανόηση του θέματος, η αποσαφήνιση του επιδιωκόμενου σκοπού και η συστηματική ακολουθία των σταδίων ολοκλήρωσης της έρευνας. Προσεγγίσεις μεθοδολογίας και έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και στην κοινωνιολογία. Σχεδιασμός ερευνητικών μελετών. Ποιοτικές ερευνητικές προσεγγίσεις. Η επιτόπια συμμετοχική έρευνα. Η παρατήρηση. Η βιογραφική μέθοδος. Μέσα συλλογής δεδομένων στις ποιοτικές ερευνητικές προσεγγίσεις. Οι ποιοτικές συνεντεύξεις. Η ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Οι επισκοπήσεις. Η ανάλυση των ποσοτικών δεδομένων και η αξία των κοινωνικών δεικτών και των κοινωνικών στατιστικών. Η διάχυση και αξιοποίηση των πορισμάτων της έρευνας. Η αποτελεσματική σύνταξη εκθέσεων. Η συνέντευξη (interview) και οι μορφές συνέντευξης. Η δομημένη συνέντευξη (standardized open-ended interview), η ημικατευθυνόμενη συνέντευξη (semi-structured interview), η συνέντευξη μέσω οδηγού (interview guide approach), η άτυπη συνέντευξη μέσω συζήτησης (informal conversational interview), οι ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups), η έρευνα πεδίου, η ανάλυση περιεχομένου. Σημασία, περιεχόμενο, τεχνικές και χρήσεις της αρχειακής έρευνας. Αντιμετώπιση προβλημάτων και ζητήματα δεοντολογίας κατά την διεξαγωγή έρευνας. Οι πρώτοι κοινωνιολόγοι. Ο Αύγουστος Κόντ, ο Χέρμπερτ Σπένσερ, ο Κάρλ Μάρξ, ο Εμίλ Ντυρκάιμ, ο Μάξ Βέμπερ, ο Τάλκοτ Πάρσονς. Θεωρίες σύγχρονων στοχαστών. Κοινωνιολογική θεωρία και κοινωνιολογικά παραδείγματα. Τα βασικά κοινωνιολογικά παραδείγματα: το συγκρουσιακό παράδειγμα, το λειτουργιστικό

παράδειγμα (λειτουργισμός – δομολειτουργισμός), το παράδειγμα της διαντίδρασης, η εθνομεθοδολογία, η φεμινιστική κοινωνιολογία. Η προσέγγιση της κοινωνιοβιολογίας. Κοινωνία: ορισμός και τυπολογία. Κοινωνικοί τύποι. Κοινωνία και κοινωνική μεταβολή. Κοινότητα και κοινωνία. Από την προνεωτερική στη νεωτερική κοινωνία. Εκβιομηχάνιση Κοινωνία και Κοινωνικό σύστημα. Ανάπτυξη και υπανάπτυξη – εξάρτηση και εκσυγχρονισμός. Κοινωνία και κοινωνική σύγκρουση. Η σύγκρουση ως κοινωνική διαδικασία, έννοια και είδη τους. Έννοια, θεωρίες και παράγοντες της κοινωνικής μεταβολής. Κοινωνική διαστρωμάτωση, σύγκρουση και τεχνολογία στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης. Κοινωνική δομή και κοινωνική οργάνωση. Κοινωνική διαντίδραση και κοινωνική δομή. Κοινωνικές σχέσεις, κοινωνικός ρόλος και κοινωνική θέση. Κοινωνία και κουλτούρα. Τα σύμβολα και η γλώσσα. Όψεις του πολιτισμού. Πολιτιστική διαφοροποίηση, καθολικές πολιτισμικές έννοιες, υποκουλτούρες. Νέοι και υποκουλτούρα. Κοινωνικοποίηση και προσωπικότητα: ορισμοί, φορείς, θεωρητικές προσεγγίσεις. Ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Κοινωνικές θέσεις και κοινωνικοί ρόλοι. Κοινωνικές ομάδες και κοινωνικές οργανώσεις. Κοινωνική δομή και κοινωνικοί θεσμοί. Ο κοινωνικός έλεγχος και η παρεκκλίνουσα συμπεριφορά. Κοινωνικοί θεσμοί, η οικογένεια, η θρησκεία. Η οικονομία και το κράτος. Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικές διακρίσεις. Οι κοινωνικές διακρίσεις. Προκατάληψη και τα στερεότυπα. Η ετεροφοβία. Οι μειονοτικές ομάδες. Φυλή και ρατσισμός. Εθνότητα και εθνικισμός. Ερμηνείες των ρατσιστικών διακρίσεων. Φύλο, γένος και σεξισμός. Ο κύκλος της ζωής, οι ηλικίες και οι διακρίσεις με βάση την ηλικία. Η παιδική ηλικία και η κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας. Η κοινωνιολογική προσέγγιση της παιδικής ηλικίας. Η ιστορία της παιδικής ηλικίας. Η κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας. Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η παιδική εργασία. Κοινωνική διαστρωμάτωση, κοινωνική τάξη και κοινωνική κινητικότητα. Η κοινωνική διαστρωμάτωση, το σύστημα της κάστας, οι κοινωνικές τάξεις. Κοινωνικές τάξεις και κοινωνικές ομαδοποιήσεις. Οι κοινωνικές τάξεις στις σύγχρονες κοινωνίες. Σύγχρονες εξελίξεις στις κοινωνικές τάξεις. Η κοινωνική κινητικότητα. Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός. Ο κοινωνικός αποκλεισμός: ορισμός και προσεγγίσεις. Παλαιές και νέες ανισότητες. Πως βιώνεται ο κοινωνικός αποκλεισμός. Η φτώχεια. Θεωρητικές ερμηνείες της φτώχειας. Φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός και παιδική ηλικία. Παγκοσμιοποίηση, καταμερισμός εργασίας και κοινωνικές ανισότητες. Η φτώχεια στο σύγχρονο κόσμο. Η εργασία: ιστορική εξέλιξη και σύγχρονος κοινωνικός ρόλος. Ιστορική περιοδολόγηση και βασικές αναλυτικές έννοιες. Η σύγχρονη διάσταση. Εργασία, ευελιξία και νέα τεχνολογία. Εργασία και απασχόληση. Εργατικό δυναμικό: απασχόληση και ανεργία. Αίτια και είδη ανεργίας. Κανονικό μοντέλο εργασίας, πλήρης απασχόλησης, εργασιακή ευελιξία και καταταμημένες/ δυαδικές αγορές εργασίας. Θεωρητικές ερμηνείες του φαινομένου της μετανάστευσης. Κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση. Από τη φεουδαρχία στον καπιταλισμό. Η εκπαίδευση στήριγμα της αξιοκρατικής ιδεολογίας και της ιδεολογίας του ατομικού χαρίσματος. Θεωρητικές προσεγγίσεις για τη σχέση του σχολείου με τις κοινωνικές ανισότητες: η φονξιοναλιστική ερμηνεία, η ερμηνεία των ριζοσπαστών, η θεωρία του «μορφωτικού κεφαλαίου», η μαρξιστική προσέγγιση. Εκδηλώσεις των κοινωνικών ανισοτήτων στην εκπαίδευση. Σχολική εγκατάλειψη και αποκλεισμός από την εκπαίδευση. Διαφορές σχολικών επιδόσεων των μαθητών διαφορετικής κοινωνικής προέλευσης. Ανισότητες πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σχολείο: μηχανισμός υπέρβασης ή αναπαραγωγής και νομιμοποίησης των κοινωνικών ανισοτήτων; Η σύγχρονη κοινωνία. Από την βιομηχανική επανάσταση στη μεταβιομηχανική εποχή. Η νέα τεχνολογική επανάσταση, η παγκοσμιοποίηση, η μεταβιομηχανική κοινωνία. Μεταφορντισμός και μετακαπιταλιστική οικονομία. Η μακντοναλντοποίηση της κοινωνίας. Το τέλος των «μεγάλων αφηγήσεων». Η «κοινωνία της διακινδύνευσης». Η «κατασκευή» της πραγματικότητας-ένας κόσμος ειδώλων. Το ζήτημα της μετανεωτερικότητας. Εκβιομηχάνιση και κοινωνία: οργάνωση εργασίας, κοινωνία και ο ρόλος της τεχνολογίας. Βιομηχανικές, τεχνολογικές και οργανωτικές

επαναστάσεις. Νέα τεχνολογία, εργασία και κοινωνία. Σύγχρονες τάσεις: το μεταβιομηχανικό πλαίσιο και οι πολιτισμικές αντιφάσεις.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις/ Παραδόσεις, και **β)** Εργαστήριο (Υποχρεωτικά)

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ., (2014), *Εισαγωγή στη Σύγχρονη Κοινωνιολογία*, 2η Έκδοση Βελτιωμένη, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Νίνα – Παζαρζή, Ελ., (2012), *Κοινωνιολογία. Η Μελέτη και Κατανόηση των Ανθρώπινων Κοινωνιών*, αυτοέκδοση, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU177/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Γραπτή Εξέταση, **β)** Προαιρετική Εκπόνηση Πριμοδοτικής Εργασίας (ενισχύει τον βαθμό κατά την αξιολόγηση) και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Πριμοδοτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΙΙΙ: ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Γ021

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης, Ειδικών γνώσεων)

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε΄

Όνομα διδάσκοντος: Αποστολία Γαλάνη

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει να καλλιεργήσει θετικές στάσεις για τη Γεωγραφία προτείνοντας παιδαγωγικά εργαλεία χρήσιμα στη διδασκαλία του μαθήματος και να ενδυναμώσει τους φοιτητές/ τριες ώστε να μπορούν αυτοδύναμα να σχεδιάζουν τις διδασκαλίες τους και το σχετικό εκπαιδευτικό υλικό ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών/ μαθητριών τους.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναγνωρίζουν βασικές έννοιες της σχολικής Γεωγραφίας ως προς το επιστημονικό τους περιεχόμενο.
- Να αναγνωρίζουν πώς οι παραπάνω έννοιες παρουσιάζονται στα ΠΣ του μαθήματος της Γεωγραφίας και να ασκούν κριτική.
- Να αναγνωρίζουν το ρόλο και τη σπουδαιότητα του εργαστηρίου στη Γεωγραφία και να είναι ικανοί να υλοποιούν εργαστηριακές ασκήσεις.
- Να αναγνωρίζουν τα παιδαγωγικά εργαλεία που θα χρησιμοποιήσουν για το μετασχηματισμό της επιστήμης σε σχολική επιστήμη.
- Να εφαρμόζουν μεθοδολογίες της Διδακτικής της Γεωγραφίας προκειμένου να προσεγγίσουν έννοιες της σχολικής ύλης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από τη Γεωγραφική Επιστήμη στη Σχολική Επιστήμη – Υποκειμενική οπτικοποίηση Νοητικοί χάρτες, Σχολικοί χάρτες, Χαρτογραφικές προβολές.
- Η χρήση του χάρτη στο σχολείο: Η ανάκριση του χάρτη, η έννοια της κλίμακας, του προσανατολισμού του χάρτη στο χώρο και των ατόμων στο χάρτη.
- Γεωγραφικές συντεταγμένες, Απόλυτη και σχετική θέση.
- Φυσική Γεωγραφία και Ανθρωπογεωγραφία: Θεματολογία, Επιστημονικό Περιεχόμενο και Διδακτικές Προσεγγίσεις.
- Υλικοτεχνική υποδομή, εκπαιδευτικό υλικό.
- Οι νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της σχολικής Γεωγραφίας.
- Εργαστήριο: Εφαρμογές στη Γεωγραφία. Ολοκλήρωση, παράδοση εργαστηριακών ασκήσεων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Γαλάνη, Α. και Ρόκκα, Α. (2016) *Η διδασκαλία της Γεωγραφίας με τη βοήθεια του Η/Υ – Γεωγραφία και Λογισμικά ελεύθερης πρόσβασης*, εκδ. Gutenberg, ISBN 978-960-01-1743-1.

Λαμπρινός, Ν. (2009). *Σχετικά με τη Διδασκαλία της Γεωγραφίας*, εκδ. ΓΡΑΦΗΜΑ, ISBN: 978-960-686-513-8.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Συζήτηση – Εργαστήρια (υποχρεωτικά).

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων και η εμπρόθεσμη παράδοση των εργαστηριακών ασκήσεων συνιστούν προαπαιτούμενα της γραπτής εξέτασης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

https://eclass.uoa.gr/modules/course_description/?course=PRIMEDU360

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση και αξιολόγηση των εργασιών των Εργαστηριακών ασκήσεων. Ο βαθμός των εργαστηρίων συμμετέχει με ποσοστό 30% στον τελικό βαθμό του μαθήματος.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΙ

Κωδικός μαθήματος: 260

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ'

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Κωνσταντίνα Τσώλη, Ελισάβετ Λαζαράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση, παρουσίαση και κατανόηση πρακτικών και τρόπων αποτελεσματικής διαχείρισης μιας σχολικής τάξης. Πιο αναλυτικά, το μάθημα εστιάζει στις μορφές διδασκαλίας (επαγωγή, απαγωγή, μονόλογος και διάλογος), προσεγγίζει τη διδακτική πράξη λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα των μαθητών, παρουσιάζει τρόπους πρόληψης και παρέμβασης σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητων συμπεριφορών στην τάξη, προτείνει εναλλακτικές τεχνικές αξιολόγησης των μαθητών. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξοικείωση και εκπόνηση σχεδίων διδασκαλίας, τα οποία συμβάλλουν στην όσο το δυνατόν άρτια οργάνωση του μαθήματος και κατάλληλη προετοιμασία του εκπαιδευτικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
- Να γνωρίζουν τρόπους διαχείρισης της σχολικής τάξης σε επίπεδο πρόληψης και αντιμετώπισης προβλημάτων συμπεριφοράς,
- Να εφαρμόζουν διδακτικές προσεγγίσεις για την προαγωγή της κριτικής και δημιουργικής σκέψης και την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών,
- Να αναλύουν τα βασικά στάδια και τα πλεονεκτήματα από την εφαρμογή της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου διδασκαλίας,
- Να χειρίζονται ποικίλες εκπαιδευτικές τεχνικές ανάλογα με τις απαιτήσεις του μαθήματος,
- Να αναγνωρίζουν και οικοδομούν στη διαφορετικότητα των μαθητών,
- Να περιγράφουν την αναγκαιότητα δια βίου μάθησης του εκπαιδευτικού ως επαγγελματία και
- Να εντοπίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α' Μέρος: Θεωρητικό Πλαίσιο

- Τρίωρες Διαλέξεις

Οι δύο πρώτες ώρες περιλαμβάνουν το θεωρητικό πλαίσιο του εκάστοτε μαθήματος (προβολή και παρουσίαση διαφανειών, βίντεο, μελέτες περίπτωσης, εικόνες-διαγράμματα). Ειδικότερα, το περιεχόμενο περιλαμβάνει τα εξής: Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, Η καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, Διαχείριση της σχολικής τάξης: πρόληψη και παρέμβαση, Θεωρίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων πειθαρχίας, Τεχνολογία και διδακτική

πράξη, Η ένταξη των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στις κανονικές σχολικές τάξεις, Ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού, Διαφοροποιημένη Διδασκαλία, Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή, Επαγγελματική Ανάπτυξη του Εκπαιδευτικού.

Οι φοιτητές εκπονούν υποχρεωτική εργασία, η οποία περιλαμβάνει την εκπόνηση επτά (7) Σχεδίων Διδασκαλίας, τα οποία συνδέονται με τις διδασκαλίες που πραγματοποιούν στα σχολεία κατά τη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου.

- Ασκήσεις Εμπέδωσης

Η τελευταία ώρα των διαλέξεων αφιερώνεται στην πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσα από την πραγματοποίηση σχετικών ασκήσεων εμπέδωσης.

Β' Μέρος: Πρακτική Άσκηση σε σχολεία

Υποχρεωτική διδασκαλία στα σχολεία χωρίς απουσίες για 13 εβδομάδες κατά τη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Jacobsen, D.A., Eggen, P., & Kauchak, D. (2011). *Μέθοδοι Διδασκαλίας. Ενίσχυση της μάθησης των παιδιών από το νηπιαγωγείο έως το λύκειο* (Επιμ., Μ. Σακελλαρίου, & Μ. Κόνσολας – μτφρ. Ρ. Λαμπρέλλη). Αθήνα: Διάδραση.

Τριλιανός, Αθ. (2013). *Μεθοδολογία της Διδασκαλίας*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Τρίωρες Διαλέξεις (οι δύο ώρες περιλαμβάνουν το θεωρητικό πλαίσιο του εκάστοτε μαθήματος – προβολή και παρουσίαση διαφανειών, βίντεο, μελέτες περίπτωσης, εικόνες – διαγράμματα – και η μία ώρα αφιερώνεται στην πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσα από την πραγματοποίηση σχετικών ασκήσεων εμπέδωσης),
- Υποχρεωτικά Εργαστήρια – Δειγματικές Διδασκαλίες με πολυμεσικά εργαλεία,
- Υποχρεωτική διδασκαλία σε σχολεία χωρίς απουσίες.

Ειδικότερα, οι φοιτητές επισκέπτονται υποχρεωτικά κάθε Πέμπτη (13 εβδομάδες) από τις 8.15 π.μ. έως τις 13.15 μ.μ. καθορισμένα με ΦΕΚ Δημοτικά Σχολεία της Αττικής και υποχρεωτικά πραγματοποιούν διδασκαλίες στα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος υπό την επίβλεψη του εκπαιδευτικού της τάξης και του υπεύθυνου – συντονιστή. Σε συνεργασία με τον τελευταίο εκπονούν σχέδια διδασκαλίας για κάθε μάθημα που αναλαμβάνουν να διδάξουν. Το σχέδιο περιλαμβάνει ενδεικτικά: διδακτικούς στόχους, διδακτικές τεχνικές, εποπτικά μέσα διδασκαλίας, καθοδηγούμενη ή/ και ανεξάρτητη εξάσκηση, αξιολόγηση της διδασκαλίας. Στο τέλος του σχολικού ωραρίου πραγματοποιείται:

- συζήτηση σχετική με τις διδασκαλίες (προβληματισμοί, θετικά και αρνητικά στοιχεία) και
- εφαρμογή με ασκήσεις εμπέδωσης.

Για κάθε φοιτητή δημιουργείται ατομικός φάκελος αξιολόγησης (portfolio assessment), ο οποίος περιλαμβάνει:

- Εργασίες – Ασκήσεις εμπέδωσης και
- Υποχρεωτική εργασία – Σχέδια διδασκαλίας.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU244/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Η τελική βαθμολογία του μαθήματος διαμορφώνεται ως εξής:

- Υποχρεωτική εργασία (50% του τελικού βαθμού) και
- Γραπτές τρίωρες εξετάσεις (50% του τελικού βαθμού)

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω τρεις προϋποθέσεις:

- Υποχρεωτική διδασκαλία στα σχολεία χωρίς απουσίες (13 εβδομάδες),
- Γραπτές τρίωρες εξετάσεις στην εξεταστική περίοδο (ερώτηση ελεύθερης ανάπτυξης και ασκήσεις πολλαπλών επιλογών, αντιστοίχισης, σωστού – λάθους κ.ά.) (ελάχιστη βαθμολογία: 5) και
- Παράδοση υποχρεωτικής ερευνητικής εργασίας στο τέλος του εξαμήνου (ελάχιστη βαθμολογία: 5).

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Κωδικός μαθήματος: Α012

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ΄

Όνομα διδάσκοντος: Σταυρούλα Πολυχρονοπούλου

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/ τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα είναι σε θέση: Να αναφέρουν τα μαθησιακά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά των μαθητών με αναπηρία και ειδικές ανάγκες, να σχολιάζουν τις επιπτώσεις των προβλημάτων τους στην εκπαίδευση και την καθημερινή ζωή αυτών των παιδιών, να συμμετέχουν ως εκπαιδευτικοί σε διαδικασίες και ομάδες διαγνωστικής εκτίμησης των ειδικών αναγκών και να σχεδιάζουν εξατομικευμένα προγράμματα εκπαίδευσης για παιδιά με κάθε μορφή αναπηρίας. Να αναφέρουν και να σχολιάζουν τις διαστάσεις της σχολικής ενσωμάτωσης – ένταξης και να συμμετέχουν ως εκπαιδευτικοί στην "οικοδόμηση" ενταξιακών σχολείων. Επίσης, να κατανοούν τα συναισθήματα, τα δικαιώματα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των γονέων που έχουν παιδί με αναπηρία, καθώς και θέματα που αφορούν στη συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση γονέων στο πλαίσιο της συνεργασίας σχολείου και οικογένειας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Φιλοσοφία, σκοπός και επιδιώξεις της ειδικής αγωγής, ιστορικοκοινωνική εξέλιξη, η κατάσταση στην Ελλάδα – Διαγνωστική έρευνα, προγράμματα πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης – Σύγχρονες τάσεις εκπαίδευσης παιδιών με αναπηρία και ειδικές ανάγκες, σχολική ενσωμάτωση – Συμβουλευτική υποστήριξη της οικογένειας – Διαχείριση προβληματικής συμπεριφοράς στο χώρο του σχολείο – ΔΕΠ/Υ – Διαταραχές αυτιστικού φάσματος – Αισθητηριακά προβλήματα – Σωματικές αναπηρίες και σοβαρά προβλήματα υγείας.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Πολυχρονοπούλου, Στ. (2012). *Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια – επισκέψεις σε ΣΜΕΑ

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ:
ΠΕΔΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ**

Κωδικός μαθήματος: 147Α

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ΄

Όνομα διδάσκοντος: Αλέξανδρος – Σταμάτιος Αντωνίου

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει και να ενημερώσει για θεωρίες, μοντέλα, σχέσεις και φαινόμενα που σχετίζονται με το άτομο, τις επιμέρους ομάδες και την κοινωνία ευρύτερα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν τους κοινωνικούς, ψυχολογικούς, συναισθηματικούς και άλλους παράγοντες που ασκούν ποικίλες επιδράσεις στην ανθρώπινη συμπεριφορά εντός των πλαισίων διαφορετικών ομάδων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Τομείς έρευνας και πεδία εφαρμογής των θεωριών της Κοινωνικής Ψυχολογίας – Μεθοδολογικά ζητήματα και ερευνητική δεοντολογία – Προκοινωνική συμπεριφορά – Διαπολιτισμική μεθοδολογία και εθολογικό πρότυπο – Κοινωνική νόηση και κοινωνική σκέψη – Θεωρίες των αιτιακών αποδόσεων και κοινωνική γνώση – Διαμόρφωση και αλλαγή στάσεων, πειθώς – Στερεοτυπικές αντιλήψεις για πρόσωπα και ομάδες – Δομή ομάδας και σχέσεις μεταξύ ομάδων, εθνική και κοινωνική ταυτότητα, κουλτούρα, ατομικισμός/ συλλογικότητα, πλειοψηφία, πολιτική ψυχολογία – Θέματα δυναμικής της ομάδας – Στενές διαπροσωπικές σχέσεις – Επικοινωνία – Θεωρίες επιθετικότητας και αντιμετώπιση – Δυναμική διάρθρωση των σχέσεων αλληλεπίδρασης στην οικογένεια, στο σχολείο και στο εργασιακό περιβάλλον – Επίδραση ψυχοκοινωνικών προβλημάτων στην ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Hogg, M. A., & Vaughan, G. M. / Α. Χαντζή, Επιμ. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg/ Δαρδανός.

Κορδούτης, Π., & Παυλόπουλος, Β. (2011). *Πεδία Έρευνας στην Κοινωνική Ψυχολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήριο

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU282/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός Μαθήματος: B024

Είδος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο Μαθήματος: Παιδαγωγικής Εμβάθυνσης

Έτος Σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ΄ Εαρινό

Όνομα Διδάσκοντος: Δημοσθένης Δασκαλάκης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή των φοιτητριών και φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε. στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, ως επιμέρους κοινωνιολογικού κλάδου, η αναζήτηση της κοινωνικοφιλοσοφικής και επιστημολογικής θεμελίωσης του κλάδου καθώς και των επιμέρους θεωρητικών προσεγγίσεων, η συσχέτιση του κλάδου αλλά και η οριοθέτησή του ως προς την παιδαγωγική επιστήμη, η ενημέρωση των διδασκομένων για όλο το φάσμα των θεωρητικών προσεγγίσεων ερμηνείας των όψεων της εκπαιδευτικής πραγματικότητας καθώς και η κατανόηση των μεθόδων και θεματικών της σύγχρονης εκπαιδευτικής έρευνας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις όσον αφορά: **α)** τα θεωρητικά, επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης. **β)** τις μεθόδους, τις τεχνικές διεξαγωγής, τις κρίσιμες θεματικές, το περιεχόμενο και τα πορίσματα της εκπαιδευτικής έρευνας. **γ)** το ρόλο και τη λειτουργία της εκπαίδευσης τόσο παραδοσιακά όσο και στα πλαίσια του σύγχρονου τεχνολογικού, πολυπολιτισμικού, ευρωπαϊκού και παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Κοινωνιολογία και κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης και κοινωνιολογία της γνώσης. Από την εκπαιδευτική κοινωνιολογία στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Η σχέση της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης με την παιδαγωγική. Ψυχοκοινωνικές διαστάσεις της εκπαίδευσης. Επιστημολογικά και κοινωνικο – φιλοσοφικά θεμέλια της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης. Η επιστημονική έρευνα και η μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Μεθοδολογία, θεωρία και έρευνα στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Σχέση ερευνητικού ερωτήματος, ερευνητικού εργαλείου και θεωρητικού πλαισίου. Ο ρόλος της θεωρίας στην εκπαιδευτική έρευνα, ο καθορισμός των μεταβλητών, ζητήματα αντικειμενικότητας, εγκυρότητας και αξιοπιστίας, η δειγματοληψία και οι υποθέσεις. Μέθοδοι, τεχνικές διεξαγωγής, περιεχόμενο και πορίσματα της εκπαιδευτικής έρευνας. Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι. Εκπαιδευτικές στατιστικές. Οι ποιοτικές μέθοδοι έρευνας: ορισμός και είδη ποιοτικής

έρευνας. Βασικά θεωρητικά και ερευνητικά ζητήματα της εκπαίδευσης σε μάκρο – μέσο – και μικρό επίπεδο. Οι δάσκαλοι και τα παιδιά ως ερευνητές. Η κοινωνική έρευνα και τα παιδιά: η περίπτωση της εκπαίδευσης. Οι κοινωνιολογικές θεωρίες για την εκπαίδευση. Δομικές (μακροκοινωνιολογικές), ερμηνευτικές (μικροκοινωνιολογικές) και συνδυαστικές προσεγγίσεις. Δομο – λειτουργιστικές θεωρίες: Durkheim, Talcott Parsons, Merton, R. Davis, κ.λ.π. Μικροκοινωνιολογικές – ερμηνευτικές θεωρίες: Dilthey, M. Weber και Νεοβεμπεριανοί, η φαινομενολογία των Husserl και Schutz, Berger και Luckmann, Dale, Freeman, Ritzer, Blumer, Mead (Συμβολική Αλληλόδραση), Garfinkel (Εθνομεθοδολογία), θεωρίες της ετικέτας\Thomas, Lemert, Becker, Payne, D. Hargreaves, P. Woods. Μαρξιστικές και συγκρουσιακές θεωρίες. K. Marx και Fr. Engels, Lukas, Gramsci, Althusser, N. Poulantzas, R. Miliband, R. Dahrendorf. Η θεωρία του «Μορφωτικού Κεφαλαίου» των Bourdieu και Passeron. Οι Ριζοσπάστες: S. Bowles και H. Gintis. Θεωρίες της Αντίστασης: Willis, Giroux, Freire. Η Κριτική Σχετικιστική Προσέγγιση του Michael Apple. Οι θεωρίες των A. Giddens, J. Habermas, Bernstein, Wittgenstein. Κοινωνία και εκπαίδευση. Εκπαίδευση και κοινωνική αναπαραγωγή. Εκπαιδευτικά συστήματα, οργάνωση και μεταβολή. Ο ρόλος και οι βασικές λειτουργίες της εκπαίδευσης και του σχολείου. Το εκπαιδευτικό σύστημα και το σχολείο ως οργάνωση. Δομή και χαρακτηριστικά του σημερινού ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Το επίσημο/ τυπικό αναλυτικό πρόγραμμα και το άτυπο/ κρυφό (hidden curriculum). Διαντιδράσεις στη σχολική τάξη και στο σχολείο. Σχέση σχολείου και τοπικής κοινότητας. Σχέση σχολείου και οικογένειας. Μορφές και περιεχόμενο της γονεϊκής εμπλοκής στα θέματα του σχολείου. Κοινωνική θέση, κοινωνικός ρόλος, ταυτότητα και λειτουργία του εκπαιδευτικού τόσο παραδοσιακά όσο και στα πλαίσια του σύγχρονου τεχνολογικού, πολυπολιτισμικού και εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Σχολείο, κοινωνικοποίηση και πολιτική κοινωνικοποίηση. Κοινωνικοποίηση, πολιτική κοινωνικοποίηση και εκπαίδευση: νέες ορίζουσες και προοπτικές σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης. Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικές διακρίσεις στην εκπαίδευση. Κοινωνικές διαστάσεις, παράγοντες δημιουργίας και εκφάνσεις των εκπαιδευτικών ανισοτήτων και των εκπαιδευτικών κινήτρων. Παιδική ηλικία, οικογενειακή προέλευση, γλώσσα, πολιτιστικό κεφάλαιο, φύλο και σχολική επίδοση. Η σχολική επίδοση των αλλοδαπών μαθητών στην Ελλάδα. Το ζήτημα της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εκδημοκρατισμός της εκπαίδευσης και αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων. Οι κοινωνι(ολογι)κές συνιστώσες της σχολικής διαρροής και της μαθητικής αδιαφορίας. Οι κοινωνικές λειτουργίες της αξιολόγησης των μαθητικών επιδόσεων. Συγκρούσεις και εκφοβισμός στο χώρο του σχολείου: αίτια, εκφάνσεις και αντιμετώπιση. Ζητήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Πολυπολιτισμικές κοινωνίες, πολυπολιτισμικές σχολικές τάξεις, μοντέλα εκπαίδευσης και διαπολιτισμική εκπαίδευση. Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό περιβάλλον ως απόρροια της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η θρησκευτική εκπαίδευση στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Τεχνολογία και εκπαίδευση. Οι νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση. Παραδοσιακή εκπαίδευση και εκπαίδευση με χρήση των νέων τεχνολογιών. Μάθηση με την χρήση των νέων τεχνολογιών. Νέες τεχνολογίες και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Νέες τεχνολογίες, νέοι ρόλοι διδασκόντων και διδασκομένων και νέες εκπαιδευτικές πρακτικές. Συγκριτικά πλεονεκτήματα και προβλήματα της δυνητικής εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το σύγχρονο σχολείο και η ανθρωπιστική παιδεία. Από τα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης στην εκπαίδευση στα πλαίσια του σύγχρονου διεθνούς οικονομικού – πολιτικού περιβάλλοντος. Οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την εκπαίδευση. Η συγκρότηση κοινωνικοϊστορικά του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και το σημερινό ελληνικό σχολείο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις/ Παραδόσεις, και β) Εργαστήριο (Υποχρεωτικά)

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ., (2017), *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Δασκαλάκης, Δ., (2014) (επιμ.), *Ζητήματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης*, Εκδόσεις Διάδραση, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU221/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Γραπτή Εξέταση, β) Προαιρετική Εκπόνηση Πριμοδοτικής Εργασίας (ενισχύει τον βαθμό κατά την αξιολόγηση) και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Πριμοδοτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Κωδικός μαθήματος: B028**Είδος μαθήματος:** Υποχρεωτικό**Επίπεδο του μαθήματος:** Βασικής κατάρτισης**Έτος σπουδών:** 4ο**Εξάμηνο:** Ζ'**Όνομα διδάσκοντος:** Ευγενία Μαγουλά**Μαθησιακοί στόχοι:**

Η κατανόηση της μαθησιακής διαδικασίας κατάκτησης της ανάγνωσης και της γραφής. Η γνώση των παλαιότερων και νεότερων μεθόδων διδασκαλίας της ανάγνωσης. Η γνώση του πώς επιδρά το ορθογραφικό σύστημα μιας γλώσσας στη διδασκαλία του γραπτού λόγου. Η γνώση των σύγχρονων προσεγγίσεων στη διδασκαλία της γραμματικής και της σύνταξης. Πώς αναγνωρίζουμε και διδάσκουμε βασικά κειμενικά είδη και τα χαρακτηριστικά τους. Οι φοιτητές ασκούνται στην ανάπτυξη σχεδίων μαθήματος και στην παραγωγή διδακτικού υλικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η ανάγνωση ως γνωσιακή και γλωσσική λειτουργία. Αναδυόμενος γραμματισμός, κατάκτηση και μέθοδοι διδασκαλίας της πρώτης ανάγνωσης και γραφής. Συστήματα γραφής, η έννοια της διαφάνειας του ορθογραφικού συστήματος, το ελληνικό γραφικό σύστημα. Ανάλυση των τεσσάρων δεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου). Θέματα γραμματικής και σύνταξης της Νέας Ελληνικής: το ρηματικό σύστημα και η διδασκαλία του. Είδη κειμένων και διδακτική εφαρμογές. Δειγματικές διδασκαλίες σε ενότητες των βιβλίων γλώσσας του δημοτικού. Προετοιμασία σχεδίων διδασκαλίας και διδακτικού υλικού.

Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση:

Γίνεται μία (1) παρακολούθηση και μία (1) διδασκαλία διδακτικού δίωρου στην Α' δημοτικού και αντιστοίχως σε μεγαλύτερη τάξη. (Σύνολο: 4 διδακτικά δίωρα). Κατάθεση σχετικής εργασίας. Η πρακτική άσκηση είναι είτε ατομική είτε σε ζεύγη.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μπαμπινιώτης, Γ. (2017). *Σύγχρονη Σχολική Γραμματική για όλους*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

Μήτσης, Ν. (2019). *Γλώσσα, γλωσσολογία και γλωσσική διδασκαλία*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Δειγματικές διδασκαλίες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU207/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις – Υποχρεωτική εργασία στην Πρακτική άσκηση, Πριμοδοτικές εργασίες.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Ι ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ & ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 270

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Ανδρονίκη Μπούφη, Ανδρέας Μούτσιος-Ρέντζος, Χριστίνα Μισαηλίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να προετοιμάσει τους/ τις φοιτητές/ τριες να μάθουν πώς να μαθαίνουν να διδάσκουν μαθηματικά με ολοένα και πιο αποτελεσματικούς τρόπους, όταν θα αρχίσουν να διδάσκουν σε σχολικές τάξεις.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/ τριες θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία που έχει η κατανόηση της σκέψης των μαθητών/τριών στη λήψη διδακτικών αποφάσεων για το μάθημα των μαθηματικών, θα αρχίσουν να αντιλαμβάνονται την αξία που έχουν οι έμμεσοι τρόποι στήριξης της εξέλιξης της μαθηματικής σκέψης όλων των μαθητών/ τριών σε μια σχολική τάξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Λύση προβλημάτων και κατασκευή μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών – Ο ρόλος του πλαισίου ενός προβλήματος και οι άτυπες γνώσεις των μαθητών/ τριών – Αναστοχασμός και εξέλιξη μαθηματικών γνώσεων: Από τις διαδικασίες στα μαθηματικά αντικείμενα – Ποικιλίες κατανόησης μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών – Τύποι μαθηματικών συζητήσεων στην τάξη και μάθηση των μαθητών/ τριών – Νόρμες κοινωνικών αλληλεπιδράσεων στο μάθημα των μαθηματικών – Ανάπτυξη μαθηματικής επιχειρηματολογίας στη σχολική τάξη - Συμβολιστική δραστηριότητα και εξέλιξη μαθηματικών νοημάτων – Λειτουργίες διδακτικών αναπαραστάσεων και ανάπτυξη μαθηματικής γνώσης – Ο ρόλος της διαμορφωτικής αξιολόγησης στη διδασκαλία των μαθηματικών – Διαφορετικοί τρόποι αξιοποίησης των διδακτικών βιβλίων των μαθηματικών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Streefland, L. (2000). *Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Liberal Books.

Κολέζα, Ε. (2000) *Γνωσιολογική και Διδακτική Προσέγγιση των Στοιχειωδών Μαθηματικών Εννοιών*. Αθήνα: Liberal Books.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Οι φοιτητές/ τριες λύνουν μαθηματικά προβλήματα και συμμετέχουν σε συζητήσεις των λύσεών τους, μελετούν και σχολιάζουν επιλεγμένα άρθρα, συζητούν τις εμπειρίες τους από τις πρακτικές ασκήσεις τους σε σχολεία, αναλύουν βιντεοσκοπημένα αποσπάσματα από συνεντεύξεις μαθητών/ τριών καθώς και από διδασκαλίες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU194/> (κ. Μπούφη)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU637/> (κ. Μούτσιος – Ρέντζος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU348/> (κ. Μισαηλίδου)

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ II ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ & ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 281

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Η'

Όνομα διδάσκοντος: Ανδρονίκη Μπούφη, Ανδρέας Μούτσιος-Ρέντζος, Χριστίνα Μισαηλίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να προετοιμάσει τους/ τις φοιτητές/ τριες να αντιμετωπίζουν ως 'πειράματα σχεδιασμού' τα μαθήματα μαθηματικών που θα διδάσκουν.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/ τριες θα:

- αναπτύξουν βαθιά κατανόηση των σημαντικών μαθηματικών εννοιών και διαδικασιών που περιλαμβάνει το αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών του δημοτικού σχολείου,
- μπορούν να εξηγούν τις διαφορές στη σκέψη των μαθητών/ τριών αναφερόμενοι σε τρόπους κατανόησης που επιδέχονται περαιτέρω μαθηματικοποίηση και σηματοδοτούν αρχικά ή ενδιάμεσα στάδια στην ανάπτυξη σημαντικών μαθηματικών ιδεών που περιέχονται στο αναλυτικό πρόγραμμα,
- προσεγγίσουν τη λογική ακολουθιών από δραστηριότητες που έχουν αναπτυχθεί σε πειραματικές τάξεις με σκοπό τη στήριξη των μαθητών/ τριών στην ανάπτυξη κατανόησης και υπολογιστικής ευχέρειας,
- αναπτύξουν κριτήρια για την αξιολόγηση των διδακτικών βιβλίων των μαθηματικών και θα είναι σε θέση να τα προσαρμόζουν στις ανάγκες των μαθητών/ τριών μιας τάξης,
- σχεδιάζουν και βελτιώνουν τις διδασκαλίες που πραγματοποιούν σε σχολικές τάξεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Φυσικοί αριθμοί – Πρώτες αριθμητικές έννοιες – Πρόσθεση και αφαίρεση στην πρώτη εικοσάδα – Αξία θέσης – Πράξεις με μεγαλύτερους αριθμούς – Εκτίμηση αποτελεσμάτων υπολογισμών – Ρητοί αριθμοί – Λόγοι και Αναλογίες – Κλάσματα – Ποσοστά – Δεκαδικοί – Βασικές γεωμετρικές έννοιες – Στατιστική και Πιθανότητες.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Streefland, L. (2000). *Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Leader Books.

Van de Walle J., Lovin L. A., Karp K., Bay-Williams J. (2017). *Μαθηματικά από το Νηπιαγωγείο ως το Γυμνάσιο*, επιμ.Τρ.Τριανταφυλλίδης, Αθήνα: Gutenberg.

Χασάπης Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Οι φοιτητές/τριες λύνουν μαθηματικά προβλήματα και συμμετέχουν σε συζητήσεις των λύσεών τους, μελετούν και σχολιάζουν επιλεγμένα άρθρα, συζητούν τις εμπειρίες τους από τις πρακτικές ασκήσεις τους σε σχολεία, αναλύουν βιντεοσκοπημένα αποσπάσματα από συνεντεύξεις μαθητών/τριών καθώς και από διδασκαλίες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU173/> (κ. Μπούφη)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU551/> (κ. Μούτσιος – Ρέντζος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU349/> (κ. Μισαηλίδου)

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κωδικός μαθήματος: 271

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Η'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Σκορδούλης

Σεμινάριο: Κωνσταντίνα Στεφανίδου, **Εργαστήρια:** Αριστοτέλης Γκιόλμας, Κωνσταντίνα Στεφανίδου

Σκοπός του μαθήματος:

Η εφαρμογή από τους φοιτητές των αρχών και των πρακτικών της σύγχρονης διδακτικής φυσικών επιστημών (φ.ε.).

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν διδασκαλίες στα μαθήματα των φ.ε., χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας και τα κατάλληλα μοντέλα διδασκαλίας.
- Να αξιοποιούν τεχνικές ανίχνευσης και αναδόμησης των ιδεών των μαθητών/τριών για έννοιες των φ.ε..
- Να καταστρώνουν σχέδια μαθήματος και να σχεδιάζουν φύλλα εργασίας για ενότητες των φ.ε., σύμφωνα με συγκεκριμένα μοντέλα διδασκαλίας.
- Να πραγματοποιούν μικρές έρευνες, χρησιμοποιώντας τις σχετικές επιστημονικές διαδικασίες.
- Να χρησιμοποιούν τα διάφορα διδακτικά εργαλεία, αξιοποιώντας τα δυνατά και αποφεύγοντας τα αδύνατα σημεία τους και
- Να εξηγούν τη σημασία των άτυπων πηγών μάθησης στη σχολική πράξη και να περιγράφουν πώς θα τις αξιοποιούν τόσο εντός σχολείου όσο και σε επισκέψεις εκτός σχολείου.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ο επιστημονικός γραμματισμός
- Θεωρίες μάθησης στις φυσικές επιστήμες
- Οι ιδέες μαθητών
- Τα μοντέλα διδασκαλίας
- Η μάθηση μέσω μικρών ερευνών στο μάθημα των φυσικών επιστημών: Οι επιστημονικές διαδικασίες
- Τα διδακτικά εργαλεία
- Οι άτυπες πηγές μάθησης
- Σχέδια μαθήματος: Οδηγός κατάστροφης σχεδίου μαθήματος στο πλαίσιο του μαθήματος φυσικών επιστημών: Μηχανική, Θερμότητα, Ηλεκτρισμός, Οπτική, Φωτοσύνθεση (παρουσιάζονται οι Έννοιες, οι Ιδέες των μαθητών/ τριών, τα Σχέδια μαθήματος και τα Φύλλα εργασίας).

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Χαλκιά, Κρ. (2012). *Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες*, Εκδ. Πατάκη.

Καριώτογλου, Π. (2006). *Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου*, Εκδ. Γράφημα.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμιναριακά μαθήματα και Εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU456/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση μαθήματος και αξιολόγηση εργασιών και συμμετοχής στα εργαστήρια.

ΔΙ-ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: 81Π100

Είδος μαθήματος: Υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

ECTS: 14

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Η΄

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Κωνσταντίνα Τσώλη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός της Δι- εβδομαδιαίας Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών είναι η εξοικείωσή τους με τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στον χώρο του σχολείου και η διαμόρφωση της επαγγελματικής τους ταυτότητας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να έρθουν σε επαφή με την εκπαιδευτική πραγματικότητα και το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον,

- Να εξοικειωθούν με τη λειτουργία του σχολείου,
- Να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη εφαρμόζοντας γνώσεις και δοκιμάζοντας τις δεξιότητές και ικανότητές τους στην πράξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η Δι-εβδομαδιαία Πρακτική Άσκηση χωρίζεται σε τρεις φάσεις:

Α' Φάση: Προετοιμασία. Οι φοιτητές μέσω ηλεκτρονικής δήλωσης επιλέγουν το σχολείο στο οποίο θα πραγματοποιήσουν τη Δι-εβδομαδιαία διδασκαλία. Αμέσως έρχονται σε επαφή με τον/ την διευθυντή/ τρια και γίνεται η κατανομή των τάξεων, η γνωριμία με τους εκπαιδευτικούς και η κοινοποίηση της ύλης. Οι φοιτητές προετοιμάζονται καθημερινά για τις διδασκαλίες που θα πραγματοποιήσουν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Ενδεικτικά, η διδασκαλία που αντιστοιχεί σε μία διδακτική ώρα κάθε μαθήματος απαιτεί προετοιμασία σχεδόν τριών ωρών από κάθε φοιτητή. Στην προετοιμασία αυτή περιλαμβάνεται και η καταγραφή Σχεδίων Διδασκαλίας για κάθε μάθημα, στο οποίο περιγράφονται όλες οι ενέργειες που θα λάβουν χώρα πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη διδασκαλία.

Β' Φάση: Εφαρμογή. Οι φοιτητές πραγματοποιούν καθημερινά στο σχολείο που έχουν επιλέξει τη διδασκαλία όλων των γνωστικών αντικειμένων, σύμφωνα με την προετοιμασία που έχουν διεξάγει στην προηγούμενη φάση. Η διδασκαλία ακολουθεί το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου και συνεπώς ξεκινά στις 8.15 και ολοκληρώνεται στις 13.15 (Σύνολο: 6 διδακτικές ώρες).

Γ' Φάση: Αξιολόγηση. Οι φοιτητές αξιολογούν τόσο τις διδασκαλίες που έχουν πραγματοποιήσει τις δύο εβδομάδες στο σχολείο όσο και την Πρακτική Άσκηση εν γένει.

Με την ολοκλήρωση της Δι-εβδομαδιαίας Πρακτικής Άσκησης, διαμορφώνεται φάκελο αξιολόγησης (portfolio) από τις/ τους φοιτητριες/ τές με τη συμπλήρωση των παρακάτω εγγράφων, τα οποία κατατίθενται στους αρμόδιους διδάσκοντες:

- Έντυπο καταγραφής διδασκαλιών,
- Τρία (3) Σχέδια Διδασκαλίας,
- Συμπλήρωση Ερωτηματολογίου και Φύλλου Αναστοχασμού πάνω στην Πρακτική Άσκηση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μπαμπάλης, Θ. (2014). *Από την Αγωγή στην Εκπαίδευση: επισημάνσεις στην εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης*. Αθήνα: Διάδραση.

Ξανθάκου, Ι., & Καΐλα, Μ. (2011). *Το δημιουργικής επίλυσης πρόβλημα*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU531/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Κατάθεση φακέλου αξιολόγησης (portfolio) με τα εξής έγγραφα: Έντυπο καταγραφής διδασκαλιών, Τρία (3) Σχέδια Διδασκαλίας, Συμπλήρωση Ερωτηματολογίου και Φύλλου Αναστοχασμού πάνω στην Πρακτική Άσκηση.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B031

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α'

Όνομα διδάσκοντος: Ρέα Κακάμπουρα

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους/ τις φοιτητές/ τριες στην πολύπλευρη έννοια του λαϊκού πολιτισμού έτσι όπως αναλύεται από τις σύγχρονες λαογραφικές σπουδές και, ειδικότερα, να αναδείξει την πολυδιάστατη παρουσία και εκπαιδευτική αξιοποίησή του στη σχολική πράξη της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να διακρίνουν τα γνωρίσματα του λαϊκού πολιτισμού στη δυναμική και εξελισσόμενη διάστασή του από το νεοελληνικό παραδοσιακό στο σύγχρονο λαϊκό πολιτισμό μέσα από την οπτική των σύγχρονων λαογραφικών σπουδών.
- Να αναλύουν όψεις του λαϊκού πολιτισμού (κοινωνική συγκρότηση, ήθη και έθιμα, υλικός πολιτισμός/ λαϊκή τέχνη, άυλη πολιτισμική κληρονομιά, π.χ. λαϊκή λογοτεχνία, μουσική, χορός, θέατρο σκιών) που εμπεριέχονται: α) σε πολλά αντικείμενα που διδάσκονται στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέσα από τα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος (γλώσσα, λογοτεχνία, ιστορία, μελέτη περιβάλλοντος, γεωγραφία, μαθηματικά, μουσική, εικαστικά, ξένες γλώσσες, θεατρική αγωγή, γυμναστική), β) σε Καινοτόμα Προγράμματα (Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας, Πολιτιστικά θέματα, Ευρωπαϊκά Προγράμματα), γ) σε project στην Ευέλικτη Ζώνη Διαθεματικών Δραστηριοτήτων και αποτελούν τη βάση σχολικών γιορτών, πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκπαιδευτικών εκδρομών, και
- Να αποδέχονται την πολιτισμική ετερότητα και να αξιοποιούν εθνογραφικά παραδείγματα από τη λαϊκή παράδοση στη διδακτική πράξη καλλιεργώντας τη μετασχηματιστική διαπολιτισμική ικανότητα των μαθητών/ ητριών τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η έννοια του λαϊκού πολιτισμού. Παράδοση και νεοτερικότητα στο λαϊκό πολιτισμό. Ορισμός και περιεχόμενο της Λαογραφίας. Σύντομη αναδρομή στην ιστορία της Λαογραφίας.

- Λαογραφία και δάσκαλοι: Η συγκρότηση των λαογραφικών αρχείων και η ερευνητική συμβολή των εκπαιδευτικών.
- Θεματική διάρθρωση και ανάλυση όψεων του λαϊκού πολιτισμού και σύνδεσή τους με το Αναλυτικό Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου:

1. Κοινωνική συγκρότηση: Κοινότητα. Συγγένεια. Οικογένεια.
 2. Ήθη και έθιμα: Ανάλυση όρων. Η επιβίωση και η αναβίωση εθίμων στη σύγχρονη εποχή. Φολκλορισμός. Διαβατήριες τελετουργίες του κύκλου της ζωής (γέννηση – γάμος – θάνατος). Ευετηριακά έθιμα του Εορτολογίου με έμφαση στις περιόδους του Δωδεκαήμερου (παραμονή Χριστουγέννων έως τα Θεοφάνια), Αποκριάς και Πάσχα.
 3. Υλικός πολιτισμός/ Λαϊκή τέχνη. Ορισμοί. Οι παραδοσιακές τεχνικές παραγωγής αγαθών (ανεμόμυλος, νερόμυλος, ελαιοτριβείο, πατητήρι, κ.ά.). Τα είδη της λαϊκής χειροτεχνίας.
 4. Λαϊκή λογοτεχνία: παροιμία, αίνιγμα, παραμύθι, παράδοση, επωδή, τραγούδι, ευτράπελες διηγήσεις, παραλογοτεχνία.
 5. Θέατρο σκιών (Καραγκιόζης) και κουκλοθέατρο.
 6. Παραδοσιακή μουσική και χορός.
- Η παρουσία του λαϊκού πολιτισμού στα σχολικά εγχειρίδια του δημοτικού σχολείου.
 - Εκπαιδευτικές δράσεις για το Λαϊκό Πολιτισμό σε νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία στο διαδίκτυο. Παρουσίαση πορισμάτων πανελλήνιας έρευνας.
 - Πρόγραμμα διδασκαλίας του Λαϊκού Πολιτισμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
 - Ο λαϊκός πολιτισμός ως πεδίο διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.
 - Λαϊκός πολιτισμός, θεατρική αγωγή και σχολικές γιορτές.
 - Η αξιοποίηση του παραμυθιού στη σχολική εκπαίδευση.
 - Εκπαιδευτικά προγράμματα λαογραφικών μουσείων και σχολείο. Λαϊκή παράδοση και σχολικό μουσείο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μερακλής Μ. Γ. (2011). *Ελληνική Λαογραφία: Κοινωνική συγκρότηση, Ήθη και έθιμα, Λαϊκή τέχνη*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Γκασούκα, Μ., & Φουλίδη Ξ. (2012). *Σύγχρονοι ορίζοντες των Λαογραφικών Σπουδών: Εννοιολογικό Πλαίσιο, Έρευνα, Φύλο, Διαδίκτυο, Σχολείο*. Αθήνα: εκδ. Σιδέρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU266/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Κωδικός μαθήματος: 160α

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής Κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Β΄

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Ιωάννης Βρεττός

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση σύγχρονων θεμάτων και προβλημάτων της Παιδαγωγικής μέσω των απόψεων και των προτάσεων των "κλασικών" παιδαγωγών. Απώτερος σκοπός είναι η αξιοποίησή τους για την αντιμετώπιση προβλημάτων της αγωγής και της εκπαίδευσης σήμερα και ακόμα η ανάδειξη νέων προβλημάτων καθώς και οι προτεινόμενες λύσεις τους.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να περιγράφουν τις θεωρίες της αγωγής, οι οποίες διατυπώθηκαν και επικράτησαν κατά καιρούς,
- Να συγκρίνουν αυτές τις θεωρίες της αγωγής με τα σύγχρονα παιδαγωγικά ρεύματα και
- Να προσεγγίζουν και να αντιμετωπίζουν τα σύγχρονα προβλήματα και θέματα της Παιδαγωγικής αναζητώντας λύσεις και προτάσεις σε αυτές τις θεωρίες της αγωγής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σταθμοί στην Ιστορία των Θεωριών της Αγωγής: η συμβολή παιδαγωγικών ιδεών και προτάσεων που διατυπώθηκαν κατά καιρούς στην επίλυση σύγχρονων προβλημάτων.
- Θεωρίες της Αγωγής και μοντέλα διδασκαλίας: επιδράσεις των θεωριών της αγωγής στον προσδιορισμό των σκοπών της εκπαίδευσης.
- Μύθοι και στερεότυπα σχετικά με τον ρόλο και την αποστολή του εκπαιδευτικού και του σχολείου: σύγχρονοι προβληματισμοί και λανθασμένες επιλογές.
- Η διαμόρφωση θεωριών της αγωγής μέσω του επιστημονικού έργου και της καθημερινής δράσης 'μεγάλων παιδαγωγών' στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
- Πλατωνική Φιλοσοφία και Ηθικά Διλήμματα.
- Σοφιστική και Μετανεωτερικότητα: από το 'πάντων χρημάτων μέτρον άνθρωπος' στην αμφισβήτηση.
- Έρως και Διαλεκτική στους πλατωνικούς διαλόγους.
- «Το διδακτόν της αρετής»: από τον Πλάτωνα στη σύγχρονη παιδαγωγική σκέψη.
- Από τη γραφή στον υπολογιστή: οι πλατωνικές απόψεις στον «Φαίδρο» και η σύγχρονη πραγματικότητα των ΤΠΕ

- Homo educandus – Homo est omnia et nihil: ο άνθρωπος από το τίποτα στην τελείωση; – η παιδαγωγική παράδοση και ο Comenius.
- Το πρόβλημα της Εκπαίδευσης Ενηλίκων: η Δια Βίου Μάθηση ως επιτακτική ανάγκη: omnes omnia omnino.
- Η πολυπολιτισμική και διαπολιτισμική διάσταση στην παιδαγωγική και στην Εκπαίδευση.
- Κληρονομικότητα και περιβάλλον: Πλάτων versus Rousseau;
- Φύση, Κοινωνία και Αγωγή: οι απόψεις του Rousseau και η σύγχρονη παιδαγωγική σκέψη.
- Η δύναμη της «φύσης» και η «καλά ρυθμισμένη ελευθερία».
- Ελεύθερη βούληση και κοινωνικό συμβόλαιο.
- Οι φυσιοκράτες οικτίζουν ή απολογούνται σήμερα;
- Το Ολοήμερο Σχολείο και το Νέο Σχολείο: φιλοσοφία και αποστολή- προβλήματα και προτάσεις.
- Το σχολείο του μέλλοντος: προβλέψεις και προοπτική.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Βρεττός, Ι. (2005). Θεωρίες της Αγωγής (τόμ. Β' Johann Henrich Pestalozzi – Αδαμάντιος Κοραΐς). Αθήνα: Διάδραση.

Μπαμπάλης, Θ. (2014). Από την Αγωγή στην Εκπαίδευση: επισημάνσεις στην εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εισηγήσεις – Γραπτές εργασίες, Εκπαιδευτικές Τεχνικές: Παιχνίδι Ρόλων, Προσομοίωση.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU511/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εργασίες, Γραπτές εξετάσεις

**ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΛΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ:
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ**

Κωδικός μαθήματος: A163

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο

Εξάμηνο: Α', Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση των εννοιών σχεδιασμός, δεξιότητες ζωής, καινοτομία, δημιουργικότητα, αειφορία, αειφόρος ανάπτυξη, οι οποίες συνδέονται

άρρηκτα μεταξύ τους και γίνονται κατανοητές με ολιστικό τρόπο. Ο σχεδιασμός συμπεριλαμβάνει τη σύλληψη μιας ιδέας και τη νοητική χαρτογράφηση αντικειμένου, δράσης ή project. Το «σύμπαν» της καινοτομίας συναπαρτίζουν το περιβάλλον, η νοημοσύνη, η προσωπικότητα και οι διαδικασίες και συνδέεται με πληθώρα αντικειμένων και προϊόντων. Τέλος, διερευνώνται οι δεξιότητες ζωής (π.χ. επικοινωνία, δεξιότητες διαπροσωπικών σχέσεων, λήψη απόφασης, επίλυση προβλημάτων, αυτεπίγνωση, ενσυναίσθηση) ως πλαίσιο προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης του ατόμου καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Όλα τα παραπάνω μελετώνται με αναφορές στη διδακτική πράξη και ευρύτερα στην εκπαίδευση, η οποία θεωρείται ο σημαντικότερος θεσμός που διαθέτει η κοινωνία, προκειμένου να σχεδιάσει, να θεμελιώσει και να οικοδομήσει την αειφόρο ανάπτυξη.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να οριοθετούν τις έννοιες του σχεδιασμού, του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, της δημιουργικότητας, της καινοτομίας, της αειφορίας και των δεξιοτήτων ζωής,
- Να αναγνωρίζουν πώς η σχεδιαστική σκέψη υποστηρίζει την καινοτομία στην εκπαίδευση,
- Να εφαρμόζουν καινοτόμες εκπαιδευτικές τεχνικές,
- Να περιγράφουν το θεωρητικό πρότυπο του Guilford για τη δομή της νοημοσύνης,
- Να γνωρίζουν τους τύπους σκέψης-μάθησης και τα προϊόντα της γνώσης,
- Να αναγνωρίζουν τα οφέλη από τον σχεδιασμό, την εκτέλεση και την εφαρμογή προγραμμάτων δεξιοτήτων ζωής στην εκπαίδευση,
- Ενδυνάμωση των δεξιοτήτων ζωής και των επιχειρηματικών δεξιοτήτων: προς την αειφόρο ανάπτυξη
- Να εξοικειωθούν με τα βήματα της μεθοδολογίας εκπαιδευτικού σχεδιασμού σε πολλαπλά επίπεδα (τάξης, σχολείου, κοινότητας, πολιτείας).

Περιεχόμενο του μαθήματος:

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Οριοθέτηση εννοιών (σχεδιασμός, καινοτομία, δημιουργικότητα, αειφορία, αειφόρος ανάπτυξη, δεξιότητες ζωής)
- Η «ιστορία» των εννοιών
- Το θεωρητικό πρότυπο του Guilford για τη δομή της νοημοσύνης: νοητικές διεργασίες
- Σχεδιασμός-Σχεδιαστική σκέψη: πώς υποστηρίζεται η καινοτομία στην εκπαίδευση
- Κοιτάζοντας στο μέλλον: μια κουλτούρα καινοτομίας
- Ο ρόλος της ηγεσίας στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό
- Καινοτομία και επαγγελματικός σχεδιασμός σε τελειόφοιτους ΑΕΙ: μια ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση
- Ο Άλλος είναι η ύπαρξη του πιθανού: αναζητώντας νέα ιδανικά, αξίες και έννοιες
- Η πρόκληση της εργασίας: όταν μεγαλώσεις, μπορεί και να μην έχεις δουλειά

- Ηθική και Εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα στο σχολείο
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων δεξιοτήτων ζωής στο σχολείο
- Μεθοδολογία εκπαιδευτικού σχεδιασμού και διδακτική πράξη

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Παπαβασιλείου, Β., Κατσιγιάννη, Β., Τζαμπερής, Ν., & Καϊλα, Μ. (2019). *Καινοτομία, Αειφορία και Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός*. Αθήνα: Διάδραση.

Ξανθάκου, Γ., Καϊλα, Μ. & Παπαβασιλείου, Β. (2015). *Φαντασία νεκρή φαντάσου*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU538/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ (ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ)

Κωδικός μαθήματος: Γ008

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Α΄

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Μπαραλής

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν βασικά στοιχεία για την εξέλιξη των μαθηματικών εννοιών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει:

- Να γνωρίζουν τους σπουδαιότερους σταθμούς στην Ιστορία των Μαθηματικών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα
- Να αναγνωρίζουν βασικά στοιχεία για την εξέλιξη των βασικών μαθηματικών εννοιών
- Να μπορούν μελλοντικά να χρησιμοποιήσουν αυτές τις γνώσεις στη διδακτική πράξη

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Τα Μαθηματικά των λαών της αρχαίας Μεσοποταμίας

- Η ανάγνωση της σφηνοειδούς γραφής
- Πήλινες πλάκες με μαθηματικό περιεχόμενο

- Χρονολογική ταξινόμηση των πήλινων πλακών με μαθηματικό περιεχόμενο
- Χαρακτήρας των βαβυλωνιακών Μαθηματικών

Το σύστημα αρίθμησης των λαών της Μεσοποταμίας

- Το εξηνταδικό σύστημα αρίθμησης
- Γραφή των βαβυλωνιακών αριθμών

Στοιχειώδεις πράξεις – Αντίστροφοι αριθμοί

- Πρόσθεση και αφαίρεση
- Πολλαπλασιασμός
- Διαίρεση, αντίστροφοι αριθμοί, κλάσματα

Προβλήματα Αριθμητικής και Άλγεβρας

- Προβλήματα υπολογισμού βάρους
- Προβλήματα αντίστροφων αριθμών

Η Γεωμετρία των Βαβυλωνίων

- Όγκος κόλυρης πυραμίδας και κόλυρου κώνου
- Η έννοια της κλίσης και το Πυθαγόρειο Θεώρημα

Θέματα από τη ζωή και τον πολιτισμό των αρχαίων Αιγυπτίων

- Γραφή

Τα Μαθηματικά των αρχαίων Αιγυπτίων

- Ο πάπυρος του Rhind
- Ο Μαθηματικός Δερμάτινος Κύλινδρος

Συστήματα αρίθμησης – Μονάδες μέτρησης – Στοιχειώδεις πράξεις

- Το σύστημα Αρίθμησης των αρχαίων Αιγυπτίων
- Πρόσθεση και αφαίρεση ακεραίων
- Πολλαπλασιασμός των ακεραίων
- Διαίρεση των ακεραίων
- Κλάσματα
- Πρόσθεση και αφαίρεση κλασματικών μονάδων
- Πολλαπλασιασμός και διαίρεση κλασματικών μονάδων

Η Αριθμητική και η Άλγεβρα των αρχαίων Αιγυπτίων

- Αναλογίες ή ανάλογα ποσά

Τα Μαθηματικά των Ινδών

- Η γλώσσα και η γραφή
- Τα Μαθηματικά των Ινδών μετά τον 6ο μ.Χ αιώνα
- Τα συστήματα αρίθμησης των Ινδών

Τα Μαγικά τετράγωνα

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Εξαρχάκος, Θ. (2018). *Ιστορία των Μαθηματικών*, τόμος Α, Τα Μαθηματικά των Βαβυλωνίων και των Αρχαίων Αιγυπτίων. Αθήνα: Διάδραση.

Basmakona, I. G. (2012). *Ιστορία των Αρχαίων Ελληνικών Μαθηματικών*. Αθήνα: Α. Παπασωτηρίου & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): -

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, ενισχυτική εργασία

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Κωδικός μαθήματος: Α031

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β'

Όνομα διδάσκοντος: Ευαγγελία Γαλανάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών σε προγράμματα που εφαρμόζονται στη σχολική κοινότητα για την προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης των μαθητών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εφαρμόζουν προγράμματα παρέμβασης στη σχολική τάξη και γενικότερα στη σχολική κοινότητα, με σκοπό την προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης των μαθητών.
- Να εξασκηθούν στην πράξη στην εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων παρέμβασης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Δεξιότητες επικοινωνίας.
- Αναγνώριση, έκφραση και διαχείριση συναισθημάτων.
- Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης.
- Αντιμετώπιση αγχογόνων καταστάσεων.
- Ενίσχυση της κοινωνικής επάρκειας και των κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Επίλυση συγκρούσεων.
- Αναγνώριση και σεβασμός της πολυπολιτισμικότητας και της διαφορετικότητας.
- Δεξιότητες μελέτης.
- Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2011). *Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Τάξεις Γ', Δ' και ΣΤ' Δημοτικού)*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2011). *Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή: Προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία (Νηπιαγωγείο, Α' και Β' Δημοτικού)*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, εργαστήρια, βιωματικές δραστηριότητες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU150/Σχολική>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση ή απαλλακτική εργασία με πρακτική εξάσκηση.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ (Δεν προσφέρεται)

Κωδικός μαθήματος: 345

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: Β΄

Όνομα διδάσκοντος: Ευγενία Μαγουλά

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η επικαιροποίηση και η εμβάθυνση στη γνώση της γραμματικής και του συντακτικού της Ελληνικής γλώσσας, η αντιμετώπιση προβληματικών περιοχών όπου το σύστημα είναι αδιαφανές ή υπάρχουν διαφορετικές περιγραφές και προσεγγίσεις των φαινομένων, η μελέτη των σχολικών γραμματικών και η σύγκριση με τις επιστημονικές γραμματικές. Αντιμετωπίζονται γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που δυσκολεύουν τους χρήστες της Ελληνικής, τους εκπαιδευτικούς στη διδασκαλία και περισσότερο τους μαθητές του δημοτικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές να είναι σε θέση να:

- εφαρμόζουν τις νέες γλωσσολογικές θεωρίες στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας,
- προσεγγίζουν σωστά τα σχολικά βιβλία για τη γλώσσα,
- γνωρίσουν την παραδοσιακή γραμματική και να την αντιπαραβάλλουν με σύγχρονες τάσεις στη νεοελληνική γραμματική,
- συνδυάζουν τη δομολειτουργική και επικοινωνιακή προσέγγιση στη διδασκαλία της γλώσσας,
- δημιουργούν δικές τους δραστηριότητες και ασκήσεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η γλώσσα ως σύστημα επικοινωνίας.
- Γραμματική δομή της Νέας Ελληνικής γλώσσας και μονάδες ανάλυσης.
- Μορφολογία (μορφήματα – λέξεις).
- Σύνταξη (λεξικές και φραστικές κατηγορίες, λειτουργίες).
- Συντακτικές θεωρίες.
- Συντακτικά φαινόμενα: σύνταξη αποθετικών ρημάτων, ενεργητική – παθητική σύνταξη κ.λπ..

- Συνεκτικότητα/ νοηματική αλληλουχία, συνοχή.
- Κειμενικοί σύνδεσμοι/ συνδέτες (‘διαρθρωτικές’ λέξεις και εκφράσεις) και ο σημασιολογικός τους ρόλος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Νάκας, Θ. *Γλωσσολογικά*, Α' – Β' – Γ' – Δ', Πατάκης.

Τζάρτζανος, Α. *Νεοελληνική Σύνταξις*, Α' – Β'.

Κλαίρης, Χ. & Μπαμπινιώτης, (2015). *Γραμματική της Νέας Ελληνικής. Δομολειτουργική – Επικοινωνιακή*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κωδικός μαθήματος: Α013

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατανόηση των σπουδαιότερων σταθμών στην Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, η γνωριμία με τους σημαντικότερους Νεοέλληνες παιδαγωγούς και το έργο τους και οι σημαντικότερες γλωσσοεκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/ τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τους σπουδαιότερους σταθμούς στην Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, τους σημαντικότερους Νεοέλληνες παιδαγωγούς και το έργο τους, την οργάνωση και εξέλιξη των εκπαιδευτικών θεσμών και τις κοινωνικο-εκπαιδευτικές και ιδεολογικές τάσεις που οδήγησαν σε γλωσσοεκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, από τη σύσταση του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Πρώτη περίοδος (1821–1862): Θεμελίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και εκπαιδευτική πολιτική στα χρόνια του Αγώνα και του Καποδίστρια. Περίοδος των Βαυαρών και θεσμοθέτηση του εκπαιδευτικού συστήματος. Εκπαίδευση κατά την Οθωνική περίοδο. Το φοιτητικό κίνημα – Δεύτερη περίοδος (1862 – 1910): Εκπαιδευτικά μέτρα μετά τον Όθωνα, συζήτηση του συνταγματικού άρθρου για την εκπαίδευση, εκπαίδευση στις απαρχές της βασιλείας του Γεωργίου Α' και εκπαιδευτική πολιτική των κυβερνήσεων Κουμουνδούρου. Εκπαιδευτικά μέτρα των κυβερνήσεων Τρικούπη – Δηλιγιάννη, νομοσχέδια του 1889, εκπαιδευτική «μεταρρύθμιση» του 1895. Εκπαιδευτικές προσπάθειες των κυβερνήσεων Γ. Θεοτόκη, Κ. Μαυρομιχάλη και Σ. Δραγούμη – Τρίτη περίοδος (1910 – 1940): Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις την πρώτη και δεύτερη Βενιζελική περίοδο, γλωσσοεκπαιδευτική μεταρρύθμιση, μεταρρύθμιση του 1929, το γλωσσικό ζήτημα (Ευαγγελικά, Ορεσטיακά, Αθεικά, Μαρασλειακά, Διδασκαλειακά, η «δίκη των τόνων»), Εκπαιδευτικός Όμιλος, εκπαιδευτική πολιτική κατά την περίοδο της δικτατορίας Μεταξά – Τέταρτη περίοδος (1940 – 1974): Εκπαίδευση την περίοδο της Εθνικής Αντίστασης, μεταπολεμική περίοδος, κυβερνήσεις Καραμανλή, Επιτροπή Παιδείας του 1957, εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του Γ. Παπανδρέου, εκπαιδευτική πολιτική την περίοδο της δικτατορίας – Πέμπτη περίοδος (1975 – 2000): Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική την πρώτη περίοδο της μεταπολίτευσης. Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις – Γενική ιστορικοπολιτική θεώρηση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Σήφης Μπουζάκης (επιμέλεια), *Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης – Όψεις και Απόψεις*, τόμος Β', εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2011, ISBN: 978-960-01-1414-0.

Σήφης Μπουζάκης, *Νεοελληνική Εκπαίδευση* (1821 – 1998), εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2006, ISBN-13 978-960-01-0813-2. Μέθοδοι διδασκαλίας: Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU288/>

**ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ – ΘΕΩΡΙΕΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΑΠΟΚΛΙΣΕΩΝ**

Κωδικός μαθήματος: A035

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Γ'

Όνομα διδάσκοντος: Αλέξανδρος – Σταμάτιος Αντωνίου

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει και να παρουσιάσει θεμελιώδεις έννοιες, μοντέλα και θεωρίες του ευρύτερου γνωστικού πεδίου της ψυχολογίας βάσει των οποίων ερμηνεύεται και αναλύεται η ανθρώπινη συμπεριφορά σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο. Επίσης, επιχειρείται σύνδεση της ψυχολογίας και της εκπαίδευσης ως προς τις μεθοδολογίες μάθησης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές των σύγχρονων ψυχολογικών προσεγγίσεων και να κατανοήσουν την έννοια της προσωπικότητας και τις σχετικές θεωρίες που έχουν διατυπωθεί για αυτήν καθώς επίσης και την έννοια των ατομικών διαφορών και τα είδη τους και την σημασία των ψυχομετρικών εργαλείων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Οι απαρχές της Ψυχολογίας και η εξέλιξή της κατά τις τελευταίες δεκαετίες – Ερευνητικές μέθοδοι της Ψυχολογίας – Νευροεπιστήμη και συμπεριφορά – Διαχωρισμός αίσθησης και αντίληψης – Συνειδητό και ασυνείδητο – Ύπνος και όνειρα – Ναρκωτικά και συνείδηση – Μνήμη, μορφές μνήμης, αποτυχίες μνήμης – Κλασική εξαρτημένη μάθηση – Λειτουργική εξαρτημένη μάθηση – Μάθηση μέσω παρατήρησης – Μάθηση σε τάξη – Συγκίνηση και κίνητρα – Γλώσσα, σκέψη και νοημοσύνη – Αναπτυξιακά στάδια ανθρώπου – Προσωπικότητα και βασικές θεωρίες προσωπικότητας – Ψυχοδυναμική Προσέγγιση – Ανθρωπιστική/υπαρξιακή προσέγγιση – Κοινωνιογνωστική προσέγγιση – Κοινωνική συμπεριφορά, επιρροή και κοινωνική νόηση – Στρες και τρόποι διαχείρισης – Ψυχικές διαταραχές και παρεμβάσεις.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Schacter, D., Gilbert, D., Wegner, D., & Nock, N./ Σ. Βοσνιάδου και συν., Επιμ. (2018). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg/ Δαρδανός.

Pervin, L., & Cervone, D./ Α. Μπούζος, & Α. Γουναροπούλου, Επιμ. (2013). *Θεωρίες Προσωπικότητας*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg/ Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU503/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Κωδικός μαθήματος: Γ120

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε'

Όνομα διδάσκοντος: Ευαγγελία Μαυρικάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/ τριες να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις Βιολογίας ανθρώπου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να είναι σε θέση να περιγράφουν την οργάνωση του ανθρώπινου σώματος από το κύτταρο ως τον οργανισμό,
- να αναφέρουν το ρόλο κάθε συστήματος του οργανισμού και τα όργανα που το αποτελούν,
- να περιγράφουν τις λειτουργίες που επιτελεί κάθε όργανο και πώς συνδέονται αυτά μεταξύ τους,
- να αναγνωρίζουν και εντοπίζουν κινδύνους για την ομαλή λειτουργία κάθε συστήματος και τέλος,
- να περιγράφουν τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων συστημάτων και τον τρόπο με τον οποίο αυτά λειτουργούν υπό τον έλεγχο του νευρικού και ενδοκρινικού συστήματος.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από το κύτταρο στον οργανισμό.
- Δομή, λειτουργία και ρόλος των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού: νευρικό, αισθητηρίων οργάνων, αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ουροποιητικό, γεννητικό, ερειστικό, μυϊκό, ενδοκρινών αδένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Aleixo, P., Baillon, M. (2012). *Βιολογική ψυχολογία για όλους*. Αθήνα: Gutenberg – Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.

ΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Tortora, G.J., Grabowski S. R. (2007). *Φυσιολογία Ανθρώπινου Σώματος I και II*. Αθήνα: Παρίκος & ΣΙΑ.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Κωδικός μαθήματος: A146

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή, ανάλυση και ερμηνεία βάσει θεωρητικών και εμπειρικών δεδομένων των δρώμενων στη σχολική τάξη μέσω των οποίων πραγματοποιείται η μάθηση και συγκροτείται η προσωπικότητα του παιδιού. Κεντρικό σημείο αναφοράς του μαθήματος είναι η επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ δασκάλου – μαθητών στη σχολική τάξη, η λειτουργία και η δυναμική της ως ομάδα, ο ρόλος του δασκάλου στη λειτουργία της σχολικής τάξης και αντίστοιχα ο ρόλος του μαθητή σε σχέση με τις σχολικές του επιδόσεις, τη συμπεριφορά και τη συγκρότηση της προσωπικότητάς του.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να οριοθετούν εννοιολογικά βασικούς όρους της Ψυχοκοινωνιολογίας της Σχολικής Τάξης (κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση, ομάδα, προσδοκίες, έλξη και απώθηση, στερεότυπα και προκαταλήψεις, φυσιολογική και αποκλίνουσα συμπεριφορά),
- Να αναφέρουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την αλληλεπίδραση ανάμεσα στον δάσκαλο και τους μαθητές,
- Να εφαρμόζουν τεχνικές επίλυσης συγκρούσεων και αγχογόνων καταστάσεων στη σχολική τάξη,
- Να κατανοούν και εφαρμόζουν την κοινωνιομετρική μέθοδο ως τεχνική διερεύνησης και μέτρησης των κοινωνικών σχέσεων τη σχολική τάξη και
- Να γνωρίζουν παραδείγματα εκπαιδευτικής έρευνας μέσα από σενάρια, μελέτες περίπτωσης και έρευνες.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α' Μέρος: Θεωρητικό Πλαίσιο

- Ψυχοκοινωνιολογία, Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης, Κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση, Ομάδα, Το απλό και ακτινικό κοινωνιόγραμμα της σχολικής τάξης, Ανάπτυξη κινήτρων μάθησης και επίδοση, Δάσκαλοι και μαθητές πρόσωπο με πρόσωπο, Το φαινόμενο έλξης – απώθησης, Οι στερεότυπες αντιλήψεις (ο ρατσισμός), Συμπεριφορά του δασκάλου στη σχολική τάξη, Επίλυση συγκρούσεων και αγχογόνων καταστάσεων στη σχολική τάξη.

Β' Μέρος: Εκπαιδευτική Έρευνα

- Κοινωνιομετρία: Διερεύνηση και μέτρηση των κοινωνικών σχέσεων στη σχολική τάξη, Κοινωνιόγραμμα, Κοινωνιομετρικό τεστ – Ερωτηματολόγιο στη σχολική τάξη, Τεστ Κοινωνιομετρικής αντίληψης, Κλίμακες Κοινωνιομετρικής Εκτίμησης, Πειράματα εξουσίας, Τα στυλ του εκπαιδευτικού (σενάρια, μελέτες περίπτωσης και έρευνες), Στερεότυπα και Προκαταλήψεις (Παρατήρηση, Πείραμα, Κοινωνιομετρικές τεχνικές).
- Τα παραπάνω περιεχόμενα του μαθήματος αποτελούν ενδεικτικές θεματικές της προαιρετικής βιβλιογραφικής εργασίας των φοιτητών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσιπλητάρης, Αθ. (2011). *Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης*. Αθήνα: Διάδραση.

Κοντάκος, Α., & Σταμάτης, Π. (2017). *Θεωρίες και Μοντέλα Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU176/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις, προαιρετική βιβλιογραφική εργασία

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Κωδικός μαθήματος: B027

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκοντος: Ευγενία Μαγουλά

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν σύγχρονες γλωσσολογικές θεωρίες που συνδέονται με τη μάθηση της γλώσσας και τη διδασκαλία της, να εφαρμόσουν τις θεωρίες αυτές σε συγκεκριμένα πεδία της γλωσσικού συστήματος και να σχεδιάσουν διδακτικό υλικό που θα υποστηρίξει μεθοδολογικά τις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να είναι σε θέση να:

- κατανοούν βασικές έννοιες της γλωσσολογίας που βρίσκουν εφαρμογή στην εκπαίδευση: μεταγλωσσικές ικανότητες, μορφολογική και μορφοσυντακτική επίγνωση,
- προσεγγίζουν διδακτικά διάφορες περιοχές της γραμματικής και του λεξιλογίου,
- διερευνούν τους τρόπους οργάνωσης της ύλης και σύνταξης πρωτότυπου διδακτικού υλικού,

- κατασκευή διδακτικού υλικού,
- σχεδιάζουν και υλοποιούν διδασκαλίες στο σχολείο (προαιρετικά),
- συντάσσουν εργασίες με βάση τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της διδασκαλίας,
- δημιουργούν δραστηριότητες με βάση τη μορφολογική επίγνωση των μαθητών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ανάλυση βασικών γλωσσολογικών εννοιών και όρων που απαντούν στις νεότερες επιστημονικές και σχολικές γραμματικές και τα σχολικά εγχειρίδια.
- Το πεδίο της μορφολογίας και η μορφολογική ανάλυση.
- Παραγωγικό λεξιλόγιο: μηχανισμοί παραγωγής και σύνθεσης.
- Δύσκολες περιοχές του κλιτικού συστήματος της Νέας Ελληνικής.
- Έννοια και δραστηριότητες της Μορφολογικής Επίγνωσης για την Ελληνική γλώσσα.
- Για κάθε ενότητα οι φοιτητές ετοιμάζουν πρωτότυπο διδακτικό υλικό και σχέδιο διδασκαλίας τα οποία, στη συνέχεια, εφαρμόζουν σε πραγματική διδασκαλία σε τάξη ή τα παρουσιάζουν στο πλαίσιο του μαθήματος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ευθυμίου Α. (2013). *Η Διδασκαλία του λεξιλογίου στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα: Επίκεντρο.

Κατσούδα Γ. (2018). *Σύγχρονη Πρακτική Γραμματική τσέπης*. Αθήνα: Άγκυρα [1η Αναθεώρηση, 14η Έκδοση].

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU215/>

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση, προαιρετική ενισχυτική εργασία, προαιρετική πρακτική σε σχολεία.

ΘΕΩΡΙΑ ΑΡΙΘΜΩΝ

Κωδικός μαθήματος: 317

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Μπαραλής

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αναφέρουν και να εξηγούν με πολλούς τρόπους βασικές έννοιες της Θεωρίας Αριθμών και να τις προσαρμόζουν όπου είναι δυνατό σε τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες της Θεωρίας Αριθμών και ιδιαίτερα αυτές που διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- Να αρχίσουν να αντιλαμβάνονται την αξία που έχει το μάθημα και το ρόλο που παίζει στην μαθηματοποίηση προβλημάτων της καθημερινότητας
- Να είναι σε θέση να προσαρμόζουν έννοιες της Θεωρίας Αριθμών στις ανάγκες των μαθητών/τριών μιας τάξης του Δημοτικού Σχολείου

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ευκλείδεια διαίρεση.
- Διαιρετότητα.
- Μ.Κ.Δ. και οι ιδιότητές του.
- Ε.Κ.Π. και οι ιδιότητές τους.
- Πρώτοι Αριθμοί.
- Γραμμικές Διοφαντικές Εξισώσεις.
- Γραμμικές Ισοτιμίες.
- Αλγεβρικά Συστήματα Γραμμικών Εξισώσεων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ρασσιάς, Ι. Μ. (1999). *Θεωρία Αριθμών*. Αθήνα: Εκδόσεις Συμμετρία.

Εξαρχάκος, Θ. (2018). *Εισαγωγή στα Μαθηματικά*, τόμος Α. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, ενισχυτική εργασία

**Ο ΚΟΣΜΟΣ ΜΑΣ: Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ
ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ**

Κωδικός μαθήματος: Γ006

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης, Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: Δ'

Όνομα διδάσκοντος: Αποστολία Γαλάνη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή των γνώσεων, τις οποίες ένας σύγχρονος πτυχιούχος δάσκαλος πρέπει, απαραίτητως, να έχει για την κατανόηση του Μεγάκοσμου, της Γης, αλλά και των δυνάμεων στο εσωτερικό της Γης που διαμορφώνουν το ανάγλυφο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν βασικές έννοιες των Επιστημών του Διαστήματος και των Επιστημών της Γης, που τους είναι απαραίτητες για τη διδασκαλία βασικών φαινομένων του μαθήματος των φυσικών επιστημών και του μαθήματος της Γεωγραφίας.
- Να γνωρίσουν τις ιδέες των μαθητών για τις συγκεκριμένες έννοιες και φαινόμενα.
- Να μπορούν να διδάσκουν τις συγκεκριμένες έννοιες και τα φαινόμενα βάσει συγκεκριμένων μοντέλων διδασκαλίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οι ιδέες μαθητών/ τριών για το μέγακοσμο – Αιτίες σχηματισμού εναλλακτικών ιδεών για τον μέγακοσμο.
- Ιστορική αναδρομή: Η Συμβολή της Ιστορίας της Επιστήμης στη διδασκαλία εννοιών της Αστρονομίας.
- Το σχήμα της Γης.
- Το ηλιακό σύστημα: Ο Ήλιος, Οι πλανήτες, Τα άλλα σώματα του ηλιακού συστήματος (κομήτες, αστεροειδείς, μετεωρίτες), Η Σελήνη.
- Οι εκλείψεις του Ηλίου και της Σελήνης.
- Οι επιδράσεις του Ήλιου στη Γη (Τα φαινόμενα της μέρας – νύχτας, των εποχών, κλπ.).
- Το σύμπαν: η δημιουργία και η εξέλιξη των άστρων (κόκκινοι γίγαντες, λευκοί νάνοι, άστρα νετρονίων, μαύρες τρύπες), οι γαλαξίες, τα νεφελώματα, ο σχηματισμός του σύμπαντος, κλπ.
- Η ηλικία της Γης: Με ποιες μεθόδους προσδιορίζεται.
- Ο σχηματισμός της γήινης ατμόσφαιρας: Από ποιες φάσεις πέρασε και πώς τροποποιήθηκε η γήινη ατμόσφαιρα από τότε που σχηματίστηκε ο πλανήτης μας έως σήμερα.
- Η δομή της Γης: Με ποιες μεθόδους μελετάμε το εσωτερικό της Γης, Ποια είναι τα βασικά τμήματα στα οποία δομείται το εσωτερικό της Γης και ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.
- Η μετατόπιση των ηπείρων – Η τεκτονική των πλακών: Ιστορικά πώς εξελίχθηκε η γνώση μας για τη δυναμική της Γης, Η θεωρία του Wegener για τη μετατόπιση των ηπείρων και τη δημιουργία του αναγλύφου της Γης, Η θεωρία της τεκτονικής των πλακών, Οι κινήσεις των λιθοσφαιρικών πλακών.
- Οι σεισμοί: Τι είναι σεισμός, Τι είναι ρήγμα, Πού συμβαίνουν οι σεισμοί, Πώς καταγράφονται και εντοπίζεται το επίκεντρό τους, Πώς μετράμε το μέγεθος ενός σεισμού (κλίμακες μέτρησης).

- Τα ηφαίστεια: Τι είναι τα ηφαίστεια, Ποιος είναι ο μηχανισμός λειτουργίας τους, Ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους, Τα είδη των ηφαιστειών, Ποιες περιοχές του πλανήτη έχουν ηφαιστειακή δράση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Παυλίδης, Σ. (2007) *Παν-γαία* (Παγγαία), εκδ.: LEADER BOOKS/ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ, ISBN: 9789607901637.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Συζήτηση – Παρατήρηση (Μελέτη πεδίου)

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU198/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Α119**Είδος μαθήματος:** Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό**Επίπεδο του μαθήματος:** Παιδαγωγικής εμβάθυνσης**Έτος σπουδών:** 3ο, 4ο**Εξάμηνο:** Ε', ΣΤ'**Όνομα διδάσκοντος:** Κωνσταντίνος Μαλαφάντης**Σκοπός του μαθήματος:**

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών στον συγκεκριμένο κλάδο της Παιδαγωγικής Επιστήμης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση: να κατανοούν τη σύνδεση Παιδαγωγικής και λογοτεχνίας μέσα από την αναφορά σε σημαντικά έργα και πρόσωπα και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις και διδακτικές πρακτικές για την αξιοποίηση της λογοτεχνίας για παιδαγωγικούς σκοπούς (απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, καλλιέργεια αξιών, αισθητική αγωγή, πνευματική και συναισθηματική ανάπτυξη) και για τη διά βίου προαγωγή της φιλαναγνωσίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η Παιδαγωγική της λογοτεχνίας ως κλάδος της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Σχέση Παιδαγωγικής και λογοτεχνίας. Οι παιδαγωγικές διαστάσεις της λογοτεχνίας. Οι δύο εκδοχές περί Τέχνης: η Τέχνη για την Τέχνη και ο κοινωνικός προορισμός της Τέχνης. Η λογοτεχνική μορφή ως έκφραση πνευματικής και ηθικής πειθαρχίας. Αρχαϊκή ποίηση, δημοτική ποίηση, διδακτική ποίηση, μύθος. Στρατευμένη λογοτεχνία. Η παιδική και η άλλη λογοτεχνία. Η «Ιστορία της παιδαγωγίας» ως κλάδος της φιλολογίας. Η νεοελληνική λογοτεχνία ως πηγή της ιστοριογραφίας της εκπαίδευσης. Το παιδί και η ανάγνωση. Ορισμός, σπουδαιότητα και συναισθηματικές πλευρές της ανάγνωσης. Η διαμόρφωση του αναγνώστη κατά τη θεωρία του J. A. Appleyard: η λογοτεχνική εμπειρία από την παιδική ηλικία έως την ενηλικίωση. Χαρακτηριστικά του αναγνώστη σχολικής ηλικίας. Αναγνωστικές στάσεις και αναγνωστικά κίνητρα. Αναγνωστικό ενδιαφέρον και αναγνωστικές προτιμήσεις. Οι αναγνωστικές προτιμήσεις των μαθητών Δημοτικού Σχολείου και οι μεταξύ τους σχέσεις. Οι αναγνωστικές προτιμήσεις των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου σε σχέση με το φύλο, την ηλικία, το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο και τη σχολική επίδοση. Προτιμήσεις των παιδιών και των εφήβων για την ποίηση: παιδαγωγικές προεκτάσεις. Η συμβολή της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας των παιδιών σχολικής ηλικίας. Η αισθητική αναγνωστική στάση και ανταπόκριση ως παράγοντας ενίσχυσης του αναγνωστικού κινήτρου. Εκπαιδευτικές και διδακτικές προεκτάσεις της “συναλλακτικής” θεωρίας της L. M. Rosenblatt στην ανάγνωση της λογοτεχνίας. Παιδαγωγικές πρακτικές για την προαγωγή της φιλαναγνωσίας των παιδιών. Τα πρόσωπα και το έργο τους: Αδ. Κοραΐς, Λ. Μελάς, Αλ. Παπαδιαμάντης, Κ. Παλαμάς, Γρ. Ξενόπουλος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Ε. Π. Παπανούτσος, Α. Π. Δελμούζος, Δ. Γληνός, Μ. Τριανταφυλλίδης, Μ. Παπαμαύρος, Θ. Γέρου, Γ. Κοτζιούλας, Ν. Βρεττάκος, Αλ. Τροπαιάτης, Ι. Δ. Ιωαννίδης, Α. Δελώνης, Ευγ. Τριβιζάς, Mary Poppins, Antoine de Saint Exupéry κ.ά..

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Παιδαγωγική της λογοτεχνίας*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015.

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Το παιδί και η ανάγνωση*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU146/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος: A038

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε'

Όνομα διδάσκοντος: Ευαγγελία Γαλανάκη

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών στα μοντέλα και τις πρακτικές πρόληψης και παρέμβασης στη σχολική κοινότητα και σε δεξιότητες συμβουλευτικής στο ίδιο πλαίσιο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν και να μπορούν να εφαρμόσουν μοντέλα και πρακτικές πρόληψης και παρέμβασης στη σχολική κοινότητα για την προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας και της προσαρμογής των παιδιών και των εφήβων.
- Να γνωρίζουν και να μπορούν να εφαρμόσουν βασικές αρχές και δεξιότητες συμβουλευτικής στο ίδιο πλαίσιο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σχολική Ψυχολογία: επιστήμη και επάγγελμα.
- Πρόληψη και παρέμβαση στη σχολική κοινότητα: επίπεδα και μοντέλα.
- Το σχολείο και η οικογένεια ως συστήματα, σχέσεις οικογένειας – σχολείου.
- Το σχολείο ως κοινότητα που νοιάζεται και φροντίζει.
- Προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας και της ευεξίας στη σχολική κοινότητα.
- Θέματα προσαρμογής και στήριξης των παιδιών και των εφήβων στην οικογένεια και στο σχολείο: αγχώδεις διαταραχές, διαταραχές της διάθεσης, επιθετικότητα, ΔΕΠ-Υ, διαζύγιο/ χωρισμός γονέων, απώλεια/ θάνατος, χρόνια ασθένεια, υιοθεσία – αναδοχή – παιδιά που μεγαλώνουν σε ιδρύματα, παραμέληση – κακοποίηση, οικονομική κρίση, τραύμα.

- Ψυχολογικές παρεμβάσεις για παιδιά και εφήβους: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού.
- Διαχείριση κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον.
- Συμβουλευτική στο σχολείο: επίπεδα παρέμβασης, διαδικασία, στάδια, συμβουλευτική σχέση, δεξιότητες.
- Βιωματικές ασκήσεις.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2011). *Σχολική Ψυχολογία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2015). *Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, χρήση οπτικο – ακουστικού υλικού, εργαστήρια, βιωματικές δραστηριότητες.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU111/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση ή απαλλακτική εργασία.

ΘΕΑΤΡΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ – ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B139

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: Ε'

Όνομα διδάσκοντος: Μαρία Δημάκη – Ζώρα, Τάκης Τζαμαργιάς

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα αφορά την ιδιαίτερη κατηγορία Θεάτρου, που απευθύνεται σε κοινό ανηλίκων θεατών. Παρουσιάζει τα βασικά ειδολογικά χαρακτηριστικά του και προβαίνει σε δραματουργική ανάλυση των κειμένων ως προς τα θέματα, την ιδεολογία, την αισθητική και την παιδαγωγική του σκοπιμότητα. Στη συνέχεια αναπτύσσει τους μηχανισμούς μεταγραφής του κειμένου σε σκηνική δράση και αναλύει τους ειδικούς κώδικες που χαρακτηρίζουν το συγκεκριμένο είδος. Οι παραδόσεις συμπληρώνονται και με εργαστήρια πρακτικής εφαρμογής και σωματικής άσκησης των φοιτητών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν τις ιδιαίτερες συνιστώσες του θεάτρου που απευθύνεται σε παιδιά και νέους.
- Να γνωρίσουν σημαντικούς συγγραφείς και κείμενα του είδους.
- Να προχωρήσουν σε δραματολογική ανάλυση χαρακτηριστικών κειμένων.

- Να αποκτήσουν το πλαίσιο σχηματισμού κριτηρίων για την επιλογή παραστάσεων, με εργαλεία από το χώρο της κοινωνιολογίας του θεάτρου για ανήλικους θεατές.
- Να μπορούν να εντοπίσουν τους μηχανισμούς παραγωγής και πρόσληψης που χρησιμοποιεί το εκάστοτε θεατρικό σχήμα που απευθύνεται σε παιδιά, προκειμένου να διαμορφώσει την απαραίτητη κρίση ως μελλοντικός δάσκαλος στην επιλογή ενός θεάματος για την τάξη του.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες στις οποίες παρουσιάζονται ιστορικά στοιχεία για την εξέλιξη του θεάτρου για παιδιά στον ελληνικό χώρο (από το τέλος του 19ου αι. με τους προδρόμους Ιωάννη Καμπούρογλου, Αριστοτέλη Κουρτίδη και Γρηγόριο Ξενόπουλο έως τις μέρες μας), δηλαδή από το «παιδικό θέατρο» στο «θέατρο για ανήλικους θεατές».
- Παρουσιάζονται στοιχεία για τη θεματολογία των έργων, την ιδεολογία, την παιδαγωγική διάσταση και την αισθητική.
- Παράλληλα, οι φοιτητές/ φοιτήτριες, με την καθοδήγηση και την επίβλεψη των διδασκόντων, επιλέγουν αντιπροσωπευτικά θεατρικά σχήματα προκειμένου να ασκηθούν στα εργαλεία διερεύνησης της κοινωνιολογίας της θεατρικής παραγωγής και της πρόσληψης.

Πρακτικές εφαρμογές:

Οι φοιτητές ασκούνται στη σύνταξη ερωτηματολογίων για τη διερεύνηση της ανταπόκρισης των θεατών του είδους (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί) ως προς το ιδεολογικό, αισθητικό, και παιδαγωγικό μέρος των τρεχουσών παραστάσεων.

Βιβλιογραφία(τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Θ. Γραμματάς, *Fantasyland. Θέατρο για Παιδικό και Νεανικό Κοινό*, εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα, 1996.

Θ. Γραμματάς, *Στη χώρα του Τοτώρα*, Εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2010.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάριο (υποχρεωτικά), Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Παρακολούθηση και κριτικός σχολιασμός θεατρικών παραστάσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU345/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία ή προφορική εξέταση.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Α119**Είδος μαθήματος:** Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό**Επίπεδο του μαθήματος:** Παιδαγωγικής εμβάθυνσης**Έτος σπουδών:** 3ο, 4ο**Εξάμηνο:** Ε', ΣΤ' (επαναλαμβάνεται)**Όνομα διδάσκοντος:** Κωνσταντίνος Μαλαφάντης**Σκοπός του μαθήματος:**

Η εισαγωγή των νέων φοιτητών στον συγκεκριμένο κλάδο της Παιδαγωγικής Επιστήμης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση: να κατανοούν τη σύνδεση Παιδαγωγικής και λογοτεχνίας μέσα από την αναφορά σε σημαντικά έργα και πρόσωπα και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις και διδακτικές πρακτικές για την αξιοποίηση της λογοτεχνίας για παιδαγωγικούς σκοπούς (απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, καλλιέργεια αξιών, αισθητική αγωγή, πνευματική και συναισθηματική ανάπτυξη) και για τη διά βίου προαγωγή της φιλαναγνωσίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η Παιδαγωγική της λογοτεχνίας ως κλάδος της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Σχέση Παιδαγωγικής και λογοτεχνίας. Οι παιδαγωγικές διαστάσεις της λογοτεχνίας. Οι δύο εκδοχές περί Τέχνης: η Τέχνη για την Τέχνη και ο κοινωνικός προορισμός της Τέχνης. Η λογοτεχνική μορφή ως έκφραση πνευματικής και ηθικής πειθαρχίας. Αρχαϊκή ποίηση, δημοτική ποίηση, διδακτική ποίηση, μύθος. Στρατευμένη λογοτεχνία. Η παιδική και η άλλη λογοτεχνία. Η «Ιστορία της παιδαγωγίας» ως κλάδος της φιλολογίας. Η νεοελληνική λογοτεχνία ως πηγή της ιστοριογραφίας της εκπαίδευσης. Το παιδί και η ανάγνωση. Ορισμός, σπουδαιότητα και συναισθηματικές πλευρές της ανάγνωσης. Η διαμόρφωση του αναγνώστη κατά τη θεωρία του J. A. Appleyard: η λογοτεχνική εμπειρία από την παιδική ηλικία έως την ενηλικίωση. Χαρακτηριστικά του αναγνώστη σχολικής ηλικίας. Αναγνωστικές στάσεις και αναγνωστικά κίνητρα. Αναγνωστικό ενδιαφέρον και αναγνωστικές προτιμήσεις. Οι αναγνωστικές προτιμήσεις των μαθητών Δημοτικού Σχολείου και οι μεταξύ τους σχέσεις. Οι αναγνωστικές προτιμήσεις των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου σε σχέση με το φύλο, την ηλικία, το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο και τη σχολική επίδοση. Προτιμήσεις των παιδιών και των εφήβων για την ποίηση: παιδαγωγικές προεκτάσεις. Η συμβολή της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας των παιδιών σχολικής ηλικίας. Η αισθητική αναγνωστική στάση και ανταπόκριση ως παράγοντας ενίσχυσης του αναγνωστικού κινήτρου. Εκπαιδευτικές και διδακτικές προεκτάσεις της “συναλλακτικής” θεωρίας της L. M. Rosenblatt στην ανάγνωση της λογοτεχνίας. Παιδαγωγικές πρακτικές για την προαγωγή της φιλαναγνωσίας των παιδιών. Τα πρόσωπα και το έργο τους: Αδ. Κοραΐς, Λ. Μελάς, Αλ. Παπαδιαμάντης, Κ. Παλαμάς, Γρ. Ξενόπουλος, Ζαχ. Παπαντωνίου, Ε. Π. Παπανούτσος, Α. Π. Δελμούζος, Δ. Γληνός, Μ. Τριανταφυλλίδης, Μ. Παπαμαύρος, Θ. Γέρου, Γ. Κοτζιούλας, Ν. Βρεττάκος, Αλ. Τροπαιάτης, Ι. Δ. Ιωαννίδης, Α. Δελώνης, Ευγ. Τριβιζάς, Mary Poppins, Antoine de Saint Exupéry κ.ά..

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Παιδαγωγική της λογοτεχνίας*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015.

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Το παιδί και η ανάγνωση*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU146/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ – ΔΥΣΛΕΞΙΑ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Κωδικός μαθήματος: 136

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Σιδερίδης, Αλέξανδρος – Σταμάτιος Αντωνίου, Μαρία

Μαργαρίτου Ε.ΔΙ.Π.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδίωξη του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και φοιτητριών σε κύρια θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα των μαθησιακών δυσκολιών, ώστε:

- Να κατανοήσουν το σύνθετο χαρακτήρα τους και να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα συμπτώματά τους,
- Να εξοικειωθούν με τις παιδαγωγικές πρακτικές που έχουν κατά καιρούς προταθεί για την αντιμετώπισή τους και να είναι σε θέση να τις εφαρμόσουν,
- Να ευαισθητοποιηθούν στο να αναζητούν εξατομικευμένες μεθόδους διδακτικής παρέμβασης προσαρμοσμένες σε κάθε περίπτωση παιδιού.

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Ολιστική προσέγγιση του ζητήματος των μαθησιακών δυσκολιών μέσα από τους κλάδους της ψυχολογίας, της γλωσσολογίας, της νευροεπιστήμης, της παιδαγωγικής και της φιλοσοφίας με αναφορές στους J. Piaget, D. Winnicott, S. Freud, J. Lacan, L. Wittgenstein, F. De Saussure, Ch. Chassagny, M. Mannoni, Fr. Dolto.
- Ανάλυση εννοιών: Δυσλεξία, ΔΕΠΥ, Μαθησιακές Δυσκολίες
- Εξωγενείς και ενδογενείς παράγοντες των μαθησιακών δυσκολιών
- Χαρακτηριστικά παιδιών με δυσλεξία και μαθησιακές δυσκολίες
- Σχολική αποτυχία

- Ο ρόλος της οικογένειας στην ψυχο-κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού
- Η σημασία της οριοθέτησης
- Συνάντηση του εκπαιδευτικού – παιδαγωγού με το παιδί και την οικογένειά του
- Η παιδαγωγική δύναμη της σχέσης και του λόγου
- Διαφορές γραπτού και προφορικού λόγου
- Εκμάθηση ανάγνωσης και γραφής: θεωρητικά μοντέλα
- Επανορθωτική αγωγή του γραπτού λόγου

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Δράκος Δ. Γεώργιος, *Σύγχρονα θέματα της ειδικής παιδαγωγικής. Προβληματισμοί, αναζητήσεις, προοπτικές*, Αθήνα: Διάδραση, 2011.

Πολυχρόνη Φωτεινή, *Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες*, Αθήνα: Πεδίο, 2011.

Στασινός Δημήτρης, *Δυσλεξία και σχολείο. Η εμπειρία ενός αιώνα*, Αθήνα: Gutenberg, 2003.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Διαλέξεις/ Διάλογος
- Μελέτη περιπτώσεων/ Παραδειγματικές δραστηριότητες
- Βιωματική προσέγγιση

Μέθοδοι αξιολόγησης: Προφορικές εξετάσεις ή εργασία

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Γ130

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 3ο

Εξάμηνο: ΣΤ'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Σκορδούλης

Σκοπός του μαθήματος:

Να έλθουν οι φοιτητές και φοιτήτριες σε επαφή με τις βασικές αρχές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφορία και τη μεθοδολογία εφαρμογής αυτών των αρχών στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν τις βασικές φιλοσοφικές έννοιες που σχετίζονται με τη στάση του ανθρώπου απέναντι στη φύση και το περιβάλλον.
- Να κατανοήσουν τη φύση και τη σημασία των περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες και μεθόδους της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

ΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- Να συνδέουν έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις της περιβαλλοντικής ηθικής με την εκπαίδευση για το περιβάλλον και την Αειφορία και
- Να σχεδιάζουν και να εκπονούν δραστηριότητες και projects στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οι Βασικές Θεωρίες της Περιβαλλοντικής Ηθικής. Ανθρωποκεντισμός. Βιοκεντρική και Φυσιοκεντρική Αντίληψη. Οικοκεντισμός. Η Μετάβαση από τον Ανθρωποκεντισμό στο Βιοκεντισμό.
- Περιβαλλοντική και Ανθρώπινη Ηθική.
- Η ιστορία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Ο ρόλος της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην προστασία του περιβάλλοντος και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.
- Το γενικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Η εκπαιδευτική προσέγγιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφορία.
- Γενικά χαρακτηριστικά της Π.Ε. Γενικοί σκοποί της Π.Ε. Ενδιάμεσοι στόχοι. Τελικός σκοπός.
- Εκπαιδευτικό Υλικό Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Μεθοδολογία Προσέγγισης των Περιβαλλοντικών προβλημάτων: Η μέθοδος Project. Σχέδια έρευνας. Σχέδια επίλυσης προβλήματος.
- Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Περιβαλλοντικοί φορείς.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Α.Μανδρίκας: *Περιβαλλοντική Επιστήμη, Ηθική και Εκπαίδευση*, Εκδόσεις Καλέντης.

Ε. Φλογαΐτη: *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία*, Εκδόσεις Πεδίο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις (με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων), Σεμινάρια στα οποία εκπονούνται εργασίες, Εργαστηριακές Ασκήσεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU245/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

**ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ: ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΑμΕΑ**

Κωδικός μαθήματος: Α032

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Αλέξανδρος – Σταμάτιος Αντωνίου

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει και να παρουσιάσει τις αναπτυξιακές αναπηρίες και διαταραχές καθώς και τα ψυχικού χαρακτήρα προβλήματα τα οποία εκδηλώνονται κατά την βρεφική, προσχολική, σχολική και εφηβική ηλικία και να αναδείξει τους αιτιολογικούς παράγοντες και τους πιθανούς τρόπους/ μεθοδολογίες παρέμβασης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

Να είναι σε θέση να αντιληφθούν τους ψυχολογικούς, κοινωνικούς, συναισθηματικούς, γενετικούς και άλλους παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν στην εδραίωση της ψυχικής υγείας των παιδιών και των εφήβων και να ενημερωθούν για τη σχετική εξελικτική ψυχοπαθολογία.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Κριτήρια ψυχικής υγείας – Επιδημιολογία και συμπτώματα ψυχικών διαταραχών – Αγχώδεις διαταραχές – Φοβίες – Επεισόδια πανικού – Διαταραχή μετά από ψυχοτραυματικό γεγονός – Ιδεοληπτική καταναγκαστική διαταραχή – Διαταραχές διαγωγής – Διαταραχές διάθεσης – Κατάθλιψη – Δυσθυμική διαταραχή – Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα/ ΔΕΠΥ – Παράγοντες που επηρεάζουν τη σχολική επίδοση – Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές/ ΔΑΔ – Παιδική αποδιοργανωτική διαταραχή – Διαταραχή Asperger – Παιδική σχιζοφρένεια – Διαταραχές βασικών σωματικών λειτουργιών – Διαταραχές ύπνου – Ερωτική συμπεριφορά – Γλωσσική λειτουργία – Μαθησιακές δυσκολίες/ δυσλεξία – Διαταραχές μάθησης και επικοινωνίας – Αντιμετώπιση ψυχικών διαταραχών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Wilmshurst, L./ H. Μπεζεβέγκης, Επιμ. (2011). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg/ Δαρδανός.

Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2003). *Ψυχοπαθολογία Παιδιών και Εφήβων*. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω/ Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU310/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

**ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (19ος – 20ος αι.)
(Δεν προσφέρεται)**

Κωδικός μαθήματος: B008

Είδος μαθήματος: Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Ζ'

Όνομα διδάσκοντος:

Μαθησιακοί στόχοι:

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ασκούνται, μελετούν και αξιολογούν ζητήματα της ιστορίας του ελληνικού κράτους και των θεσμών του, των πηγών και των τεκμηρίων τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η έννοια του λαού στη νεοελληνική ιστοριογραφία. Η ίδρυση του ελληνικού κράτους και η πορεία του.

Το πολίτευμα. Η επικράτηση του κινήματος της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 και το Σύνταγμα του 1844.

Το ιδεολόγημα της Μεγάλης Ιδέας.

Πολιτικές δυνάμεις και συνταγματικοί θεσμοί.

Κυβερνώσα Βουλή. Το Σύνταγμα του 1864. Η αρχή της δεδηλωμένης και ο ρόλος του κράτους. Το ελληνικό αγροτικό κίνημα και ζήτημα.

Η άνοδος των νέων πολιτικών δυνάμεων, προσανατολισμοί και αντιθέσεις, τα γεγονότα του 1897, το κίνημα του 1909.

Οι βαλκανικοί πόλεμοι, ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος, ο Εθνικός Διχασμός.

Από τη Συνθήκη των Σεβρών στη Συνθήκη της Λωζάνης. Τα διλήμματα της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Μικρασιατικός πόλεμος και Μικρασιατική Καταστροφή.

Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου και η διεθνής πραγματικότητα. Η εγκαθίδρυση της Αβασίλευτης Δημοκρατίας και η «εκ των ένδον» υπονόμευσή της.

Από την Εθνική Αντίσταση στον Εμφύλιο Πόλεμο.

Τα μεταπολεμικά προβλήματα του ελληνισμού.

Ελληνική Διασπορά και σύγχρονες πληθυσμιακές μετακινήσεις.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μπαμπούνης Χ., *Τοπική Αυτοδιοίκηση και ελλαδικός χώρος*, εκδ. «Βάνιας», Θεσσαλονίκη 2007.

Λεοντίνης Γ., *Ζητήματα Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας*, αυτοέκδοση, Αθήνα 2004.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διάλεξη – Διάλογος, Φροντιστηριακές ασκήσεις. Η διδασκαλία θα εμπλουτίζεται με τη χρήση που παρέχει το πρόγραμμα PowerPoint

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή ή προφορική Εξέταση

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α105

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνα Τσώλη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση βασικών ζητημάτων που άπτονται του πεδίου της Σχολικής Παιδαγωγικής. Ειδικότερα, η Σχολική Παιδαγωγική έχει ως γνωστικό αντικείμενο τη διερεύνηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στον χώρο του σχολείου. Απώτερη επιδίωξη της Σχολικής Παιδαγωγικής αποτελεί η πρακτική εφαρμογή όλων των θεωρητικών δεδομένων στην καθημερινή διδακτική πράξη. Η Πρακτική Άσκηση των υποψήφιων εκπαιδευτικών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών σε όλες τις χώρες. Η αναγκαιότητά της απορρέει από τη δυνατότητα που παρέχει τόσο για τη σύνδεση θεωρίας και πράξης όσο και του αναστοχασμού πάνω στην αποκτημένη διδακτική εμπειρία. Κοινός παρονομαστής της Σχολικής Παιδαγωγικής και της Πρακτικής Άσκησης είναι η γνωριμία και κατανόηση της εκπαιδευτικής πράξης. Εν γένει, το μάθημα καλύπτει θέματα που αφορούν στο σχολείο, στον εκπαιδευτικό, στο μαθητή και στη σχολική πραγματικότητα εν γένει.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν τους κλάδους της Παιδαγωγικής Επιστήμης και να περιγράφουν το ζήτημα της αυτονομίας της ως επιστήμης,
- Να οριοθετούν βασικές έννοιες της Παιδαγωγικής Επιστήμης, όπως αγωγή, παιδεία, εκπαίδευση, κοινωνικοποίηση, και να τις διακρίνουν μεταξύ τους,
- Να προβαίνουν σε περιγραφή της ιστορικής εξέλιξης του θεσμού του σχολείου,
- Να αναλύουν τους παράγοντες συνδιαμόρφωσης του κλίματος της σχολικής τάξης και να αναγνωρίζουν τη συμβολή του στην οικοδόμηση θετικών δασκαλο-μαθητικών και δια-μαθητικών σχέσεων και την επίδρασή του σε επιμέρους τομείς της διδασκαλίας και μάθησης,
- Να αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα καλλιέργειας των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών, πέρα από τις γνωστικές δεξιότητες στις οποίες εστιάζει το παραδοσιακό σχολείο και
- Να αναλύουν την έννοια και σημασία του ελεύθερου χρόνου, καθώς επίσης και τη συμβολή του ευρύτερου περιβάλλοντος των μαθητών στην αποτελεσματική χρήση και διαχείρισή του.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α' ΜΕΡΟΣ: Ιστορική Εξέλιξη του Θεσμού του Σχολείου

- Διαχρονική εξέλιξη στη μετάδοση των γνώσεων
- Βασικοί σταθμοί της εξέλιξης του σχολείου
- Σχολείο και άλλοι θεσμοί
- Η Παιδαγωγική επιστήμη

Β' ΜΕΡΟΣ: Η ζωή στη Σχολική Τάξη

- Το κλίμα της σχολικής τάξης – Παράγοντες διαμόρφωσης του κλίματος της σχολικής τάξης
- Οι σχέσεις δασκάλου και μαθητών – Οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών
- Η επίδραση του κλίματος της σχολικής τάξης – σχολικού κλίματος στους μαθητές

Γ' ΜΕΡΟΣ: Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή

- Η έννοια της Συναισθηματικής Νοημοσύνης
- Συναισθηματική νοημοσύνη στο σχολείο
- Προγράμματα καλλιέργειας της Συναισθηματικής Νοημοσύνης των μαθητών

Δ' ΜΕΡΟΣ: Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου

- Η έννοια και η σημασία του ελεύθερου χρόνου
- Ελεύθερος χρόνος και σχολείο

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μπαμπάλης, Θ. (2012). *Η ζωή στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Διάδραση.

Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Η κοινωνικοποίηση του παιδιού στη σχολική τάξη: ο ρόλος του εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU495/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ Ο ΜΥΘΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: A153

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 1ο, 2ο, 3ο

Εξάμηνο: Β', Δ', ΣΤ'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Η επανεκτίμηση του παραμυθιού και του μύθου ως σύγχρονα και αποτελεσματικά παιδαγωγικά και διδακτικά μέσα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση: να κατανοούν το παραμύθι και το μύθο ως κορυφαία πολιτισμικά αγαθά της προφορικής λαϊκής παράδοσης και ως αποτελεσματικά παιδαγωγικά μέσα, καθώς και να γνωρίζουν τους παιδαγωγικούς σκοπούς, τους διδακτικούς στόχους και τις μεθόδους διδασκαλίας για την αξιοποίηση του παραμυθιού, του μύθου και γενικότερα της αφήγησης στην εκπαίδευση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το λαϊκό παραμύθι και η μελέτη του. Ορισμός, γνωρίσματα, καταγωγή, ταξινόμηση, μέθοδοι ανάλυσης και διάδοση του λαϊκού παραμυθιού. Η ελληνική προφορική παράδοση και το λαϊκό παραμύθι. Το παραμύθι και ο μύθος στη σύγχρονη εποχή. Η τέχνη της αφήγησης του λαϊκού παραμυθιού. Λαϊκό και λόγιο παραμύθι. Το έντεχνο παραμύθι και η παιδική λογοτεχνία. Διαφορές μεταξύ προφορικής και γραπτής λογοτεχνίας. Το παραμύθι και ο μύθος στην εκπαίδευση. Η Παιδαγωγική και το παραμύθι στο ελληνικό σχολείο (19ος – 21ος αι.). Το παραμύθι στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών της Προσχολικής Αγωγής και του Δημοτικού Σχολείου. Η Ψυχοπαιδαγωγική διάσταση και αξιοποίηση του παραμυθιού και του μύθου. Το παραμύθι από την πλευρά της Ψυχολογίας και της Ψυχανάλυσης. Η «μαγική στάση» και το παραμύθι. Ο φανταστικός κόσμος και η φυγή από την πραγματικότητα. Οι ψυχικές ανάγκες του παιδιού και το παραμύθι. Απόψεις της Ψυχολογίας και της Ψυχανάλυσης για το παραμύθι: Sigmund Freud, Bruno M. Bettelheim. Το Εγώ ενάντια στο Εκείνο μέσα από το παραμύθι. Οιδιπόδειες συγκρούσεις και λύσεις στο παραμύθι. Ανάγκη για ανεξαρτητοποίηση και επιβεβαίωση του Εγώ στο παραμύθι. Το «οικογενειακό μυθιστόρημα». Η φαντασίωση της μοχθηρής μητριάς. Η μετάβαση στην παιδική ηλικία με τη βοήθεια του παραμυθιού. Η θεωρία του Jerome Bruner για την αφήγηση. Παιδαγωγική σημασία και διδασκαλία του παραμυθιού. Το παραμύθι ως μέσο αγωγής. Το παραμύθι και η δημιουργικότητα των παιδιών. Η διδασκαλία του παραμυθιού. Παιδαγωγική και διδακτική αξιοποίηση του παραμυθιού. Η εκλογή των διδακτικά και παιδαγωγικά κατάλληλων παραμυθιών. Κριτήρια επιλογής παραμυθιών. Σχέση του παραμυθιού με τα σχολικά μαθήματα. Η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών στην αφήγηση και τη διδασκαλία του παραμυθιού. Τέχνη και τεχνική της αφήγησης στο σχολείο. Το παραμύθι σε Προγράμματα Δημιουργικής Απασχόλησης.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Το παραμύθι στην εκπαίδευση*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2011.

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης – Ευαγγελία Μουλά, *Παραμύθι και Κριτική Παιδαγωγική*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2015.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU147/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ (Δεν προσφέρεται)

Κωδικός μαθήματος: Α127

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Μαλαφάντης

Σκοπός του μαθήματος:

Να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες την σημασία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού ως προϋπόθεση του Αγώνα της εθνικής ανεξαρτησίας και ως θεμέλιο για την διαμόρφωση της Νεοελληνικής Παιδείας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση: να κατανοούν τις καταβολές της Παιδαγωγικής στην περίοδο του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, το ρόλο της εκπαίδευσης στη διαμόρφωση της εθνικής συνείδησης και την πνευματική κίνηση κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, καθώς και να γνωρίζουν τις προσωπικότητες της Νεοελληνικής Παιδείας («Διδασκάλους του Γένους»), τον στοχασμό τους, το έργο τους και τη συμβολή τους στην εθνική Παιδεία.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Ο Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός και η Παιδαγωγική. Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός (1730 – 1830) και η Παιδαγωγική. Η δράση του Αδαμάντιου Κοραή και του κύκλου του. «Αυτοσχέδιοι Στοχασμοί περί της Ελληνικής Παιδείας και Γλώσσης». Ο Κοραής ως Παιδαγωγός. Ο Κοραής και η δυτική Παιδεία. Απόψεις του Κοραή για τη διδασκαλία της γλώσσας. Η Συλλογή Αναγνώσεων του Κοραή. Διασταύρωση της αρχαίας κληρονομιάς και των νεωτερικών ιδεών της Δύσης: «Μετακένωσις», «Ανάμνησις», «Εκλεκτικισμός». Η αισθητική του «ωφέλιμου». Τα λογοτεχνικά είδη («χρηστοθήθειες», επαναστατική φιλολογία και «Ανώνυμοι», μυθιστόρημα, μεταφράσεις). Το «Παιδαγωγικό Μυθιστόρημα» (Bildungsroman). Μυθογραφία και παιδαγωγία στη λογοτεχνία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Το γλωσσικό ζήτημα κατά τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό. Ο δάσκαλος κατά τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό: σκέψεις, προτάσεις και οραματισμοί για το έργο και την αποστολή του. Ο Διαφωτισμός και το παιδί. Η πρόσληψη του Pestalozzi στον ελληνικό χώρο. Pestalozzi, Λεονάρδος και Γερτρούδη: ένα παιδαγωγικό μυθιστόρημα. Η πολλαπλή συμβολή του Διαφωτισμού στη διαμόρφωση της Νεοελληνικής Παιδείας.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *Η Παιδαγωγική του Νεοελληνικού Διαφωτισμού*, εκδ. Πορεία, Αθήνα 2001.

Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης, *J. H. Pestalozzi, Λεονάρδος και Γερτρούδη: Ένα παιδαγωγικό μυθιστόρημα*, εκδ. Πορεία, Αθήνα 2006.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU159/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κωδικός μαθήματος: A133

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 4ο

Εξάμηνο: Η΄

Όνομα διδάσκοντος: Νέος Επιστήμονας (Πρόγραμμα Ε.Σ.Π.Α.)

Σκοπός του μαθήματος:

Ανάδειξη της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της σχολικής μονάδας βάσει της ανάπτυξης και διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να οριοθετούν τις έννοιες της σχολικής αποτελεσματικότητας, βελτίωσης και ποιότητας.
- Να αναγνωρίζουν τις λειτουργίες που συνθέτουν τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς και την ανάπτυξη του τρόπου εφαρμογής των λειτουργιών αυτών.
- Να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες ανάπτυξης και διαχείρισης των ομάδων.
- Να διαπιστώσουν τη σημασία της ανάπτυξης και αποτελεσματικής διαχείρισης του σχολικού κλίματος (συμβουλευτική υποστήριξη και παρακίνηση του εκπαιδευτικού προσωπικού).
- Να είναι σε θέση να σκέφτονται κριτικά ως προς τις συγκρούσεις και την αποτελεσματική διαχείρισή τους στις σχολικές μονάδες.
- Να ανιχνεύσουν τους τρόπους βελτίωσης της διαπροσωπικής επικοινωνίας και ανάπτυξης των ανθρώπινων σχέσεων στον εκπαιδευτικό οργανισμό με όρους αποτελεσματικότητας.
- Να εξοικειωθούν με έννοιες που αφορούν τη διοίκηση ποιότητας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η έννοια της βελτίωσης και της αποτελεσματικότητας σε επίπεδο οργανισμού.
- Ανάπτυξη κουλτούρας ποιότητας εντός του σχολικού οργανισμού.
- Διαχείριση της βελτίωσης και της αλλαγής: Έρευνα, σύγχρονες κατευθύνσεις, προοπτικές.

- Η σπουδαιότητα της ανάπτυξης και διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης.
- Οι λειτουργίες που συνθέτουν τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς και η ανάπτυξη του τρόπου εφαρμογής των λειτουργιών αυτών.
- Μηχανισμοί στήριξης του εκπαιδευτικού δυναμικού.
- Διαδικασίες ανάπτυξης και διαχείρισης των ομάδων.
- Ανάπτυξη και αποτελεσματική διαχείριση του σχολικού κλίματος – Συμβουλευτική υποστήριξη και παρακίνηση του εκπαιδευτικού προσωπικού.
- Οι συγκρούσεις και η αποτελεσματική διαχείρισή τους στις σχολικές μονάδες.
- Σημασία, είδη και τρόποι και βελτίωση της διαπροσωπικής επικοινωνίας και η ανάπτυξη των ανθρώπινων σχέσεων στον εκπαιδευτικό οργανισμό.
- Διοίκηση ποιότητας, υγείας και σχολικής ασφάλειας.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Πέτρου, Αλ. & Αγγελίδης, Π. (2016). *Εκπαιδευτική διοίκηση και ηγεσία. Επιστημολογική βάση, ερευνητικές προσεγγίσεις και πρακτικές*. Αθήνα: Διάδραση.

Ράπτης, Ν. & Ψαράς, Χ. (2015). *Η συνεργατική ηγεσία στην εκπαίδευση. Ο ρόλος της διεύθυνσης και του συλλόγου διδασκόντων*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, σεμινάρια, γραπτές εργασίες, παρουσιάσεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή ή προφορική εξέταση, ενισχυτική προαιρετική εργασία.

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α142

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής Εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 1ο, 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Β', Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Η ανάδειξη της αξίας του παιδικού σχεδίου και των πολύπλευρων δυνατοτήτων του στην επικοινωνιακή διεργασία. στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην παιδαγωγική λειτουργία.

Μαθησιακοί στόχοι (ενδεικτικά):

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν και να κατανοούν τις σύγχρονες επιστημονικές προσεγγίσεις στη μελέτη των παιδικών σχεδίων.

- Να εφαρμόζουν δημιουργικές παιδαγωγικές τεχνικές στην προσέγγιση του παιδικού σχεδίου στη σχολική κοινότητα.
- Να αναλύουν και να αξιολογούν τις διαφορετικές προσεγγίσεις από τις «σχολές σκέψης» στη μελέτη των παιδικών σχεδίων.
- Να είναι ικανοί να αξιοποιούν, πολλαπλά, το παιδικό σχέδιο ως επικοινωνιακό μέσο στον χώρο της τάξης, μεταξύ σχολείου και οικογένειας, στη σχολική κοινότητα, καθώς και στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην παιδαγωγική λειτουργία.
- Να οργανώνουν και να αξιοποιούν τη μελέτη του παιδικού σχεδίου για να βελτιώνουν, ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, τις δικές τους παιδαγωγικές πρακτικές στην ψυχοκοινωνική υποστήριξη των μαθητών τους.
- Να ανασυνθέτουν, να οργανώνουν και να αξιοποιούν τις πολλαπλές δυνατότητες του παιδικού σχεδίου για να εμπλουτίζουν τις διδακτικές τους πρακτικές.
- Να εφαρμόζουν και να αναπτύσσουν, με ποικίλους τρόπους, τις δυνατότητες του παιδικού σχεδίου για την υποστήριξη της αισθητικοεκφραστικής ανάγκης των μαθητών και για την ενίσχυση της δημιουργικότητάς τους.
- Να αξιοποιούν το παιδικό σχέδιο για να βελτιώνουν την ανάπτυξη σχέσεων σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια, σε διαφορετικές ομάδες, καθώς και να ενισχύουν την κοινωνική μάθηση, στα πεδία της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

** Το μάθημα υποστηρίζεται συνεχώς από πολλές εκατοντάδες παιδικά σχέδια και μελέτες περίπτωσης*

Θεωρητικό Μέρος

- Η εξέλιξη της σχεδιαστικής διαδικασίας – Θεωρήσεις διαφορετικών μελετητών.
- Μεγάλοι καλλιτέχνες και παιδικό σχέδιο.
- Η σχεδιαστική ανάπτυξη των παιδιών από την προνηπιακή έως την εφηβική ηλικία
- Χαρακτηριστικά του παιδικού σχεδίου.
- Έρευνες για τα παιδικά σχέδια: ιστορικο-κριτική προσέγγιση – Μελέτες περιπτώσεων
- Βασικά θέματα στα σχέδια των παιδιών, μέσα από σχετικές έρευνες. Μελέτες περιπτώσεων.
- Η έρευνα στην Ελλάδα για διαφορετικές προσεγγίσεις των παιδικών σχεδίων. Μελέτες περιπτώσεων.
- Η οικογένεια στα σχέδια των παιδιών – Τυπολογία και ιστορικο-κριτική προσέγγιση.
- Το «δυναμικό» σχέδιο της οικογένειας.
- Συγκριτικές έρευνες στην Ελλάδα για διαφορετικές θεωρήσεις του παιδικού σχεδίου της οικογένειας.
- Το παιδικό σχέδιο ως επικοινωνιακό μέσο.
- Το παιδικό σχέδιο ως αισθητικοεκφραστικό και παιδαγωγικό μέσο.
- Παιδικό σχέδιο και ενίσχυση της δημιουργικότητας.

- Η αξιοποίηση του παιδικού σχεδίου στο πλαίσιο της επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας.
- Η μεθοδολογία μιας επιστημονικής εργασίας σχετικής με τα παιδικά σχέδια.

Ερμηνευτικές προσεγγίσεις

- Οι προσπάθειες για ερμηνεία των παιδικών σχεδίων μέσα από διαφορετικές «σχολές» σκέψης - Δυνατότητες και περιορισμοί.
- Παιδικό σχέδιο και κοινωνικο- πολιτισμικές διαφορές και επικαθορισμοί.
- Δυνατότητες ερμηνείας των παιδικών σχεδίων, μέσα από την ποιοτική και την ποσοτική προσέγγιση.
- Οι διαφορετικές προσεγγίσεις στα σχέδια της οικογένειας.
- Η οικογενειακή δυναμική μέσα από το «δυναμικό» σχέδιο της οικογένειας.
- Παιδικό σχέδιο και παιδική συμπεριφορά: θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις.

Παιδαγωγική αξιοποίηση

- Το παιδικό σχέδιο ως μέσο επικοινωνίας παιδιών και ενηλίκων σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Η πολλαπλή αξιοποίηση των παιδικών σχεδίων από τον εκπαιδευτικό, στις διδακτικές και παιδαγωγικές του πρακτικές, δυνατότητες, προοπτικές, επιφυλάξεις και περιορισμοί.
- Μέθοδοι και τεχνικές ενεργοποίησης και ενίσχυσης της δημιουργικότητας των μαθητών, με την αξιοποίηση των παιδικών σχεδίων.
- Το παιδικό σχέδιο ως υποστηρικτικό μέσο διδακτικών προσεγγίσεων.
- Παιδικό σχέδιο, παιχνίδι και δημιουργικές δραστηριότητες.
- Η δημιουργική αξιοποίηση των σκέψεων των παιδιών για τα σχέδια τα δικά τους και των άλλων.
- Η «τέχνη» των παιδιών ως έμπνευση για την Τέχνη των «μεγάλων» - Συσχετισμοί και παιδαγωγικές – επικοινωνιακές προεκτάσεις.
- Ερευνητικές προσεγγίσεις για τη συσχέτιση του σχεδίου του παιδιού με τη συμπεριφορά του στον σχολικό χώρο.
- Παιδικό σχέδιο και ψυχοκοινωνική υποστήριξη μαθητών.
- Η εφαρμογή, η αξιοποίηση, οι δυνατότητες, οι περιορισμοί και οι προοπτικές του «δυναμικού» σχεδίου της οικογένειας από τον εκπαιδευτικό, στο πλαίσιο μιας επικοινωνιακής διαδικασίας με την οικογένεια του παιδιού.
- Ο ρόλος του παιδικού σχεδίου στη δημιουργική διασύνδεση και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας και μέσα στη σχολική κοινότητα.
- Το παιδικό σχέδιο και η αξιοποίησή του σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα.
- Εκπόνηση ερευνητικής εργασίας σχετικής με την παιδαγωγική αξιοποίηση του παιδικού σχεδίου.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μυλωνάκου - Κεκέ, Η. (2010). *Όταν τα παιδιά μιλούν με το σχέδιο για τον εαυτό τους, την οικογένεια και τον κόσμο τους*. Αθήνα: Παπαζήσης

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικά Εργαστήρια, Ασκήσεις προσομοίωσης παιδαγωγικής αξιοποίησης του παιδικού σχεδίου, Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Σημείωση: Λόγω του βιωματικού χαρακτήρα του μαθήματος, δεν προσφέρεται σε κατηγορίες φοιτητών (π.χ. από κατατακτήριες), να το δηλώσουν κατά την πρώτη, μετά την εισαγωγή τους στο Τμήμα, εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου μόνο για να εξεταστούν, γιατί απαιτείται να το έχουν δηλώσει κατά το εαρινό εξάμηνο που προηγήθηκε και το μάθημα προσφέρθηκε.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU703/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Α140

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και βιωματική εκπαίδευση των φοιτητών σε ζητήματα που σχετίζονται με: α) την ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ των συστημάτων του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας β) τη μετεξέλιξη αυτής της επικοινωνίας σε συνεργατικό δίκτυο, το οποίο θα είναι αποτελεσματικό στην αντιμετώπιση, αλλά και στην πρόληψη διαφόρων απαιτήσεων, αναγκών και προβλημάτων, τα οποία ανακύπτουν στη ζωή της σχολικής κοινότητας στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν και να κατανοούν τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που συγκροτούν την ευρύτερη προβληματική των σχέσεων μεταξύ των συστημάτων του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας.
- Να γνωρίζουν, να κατανοούν και να αναλύουν επιτυχημένα παραδείγματα εφαρμογών από διεθνή και ελληνικά ερευνητικά προγράμματα – Μελέτες περιπτώσεων.
- Να γνωρίζουν και να είναι ικανοί να εφαρμόζουν τις αρχές και τη μεθοδολογία για τη συγκρότηση συνεκτικών επικοινωνιακών δικτύων.
- Να μπορούν να εφαρμόζουν καλές μεθόδους και πρακτικές για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας.
- Να είναι ικανοί να αναλύουν τα προβλήματα και τους περιορισμούς στην επικοινωνία Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας, καθώς και τις δυνατότητες αντιμετώπισης και τους τρόπους υπέρβασης των εμποδίων.
- Να δημιουργούν, να οργανώνουν και να αναπτύσσουν προγράμματα, που θα ενισχύουν τον ρόλο του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας και θα υποστηρίζουν τη δημιουργική διασύνδεσή τους (με τη λογική της δικτυακής λειτουργίας).
- Να είναι ικανοί να οργανώνουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν συνεκπαιδευτικά προγράμματα στη σχολική κοινότητα, που γίνονται με την αξιοποίηση του μοντέλου της Συνεκπαίδευσης [Syneducation (Synergy+Education) Model].
- Να αξιολογούν και να ανασυνθέτουν, δημιουργικά και βελτιωτικά, παρεμβάσεις και προγράμματα συνεργασίας Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας, τα οποία γίνονται από τους ίδιους ή από άλλους στη σχολική κοινότητα, με στόχο τη διαχείριση και την πρόληψη προβλημάτων που δημιουργούνται μέσα σε αυτή.

- Να οργανώνουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν προγράμματα συνέργειας του Σχολείου, της Οικογένειας και της Κοινότητας που θα επιδιώκουν τον «συστημικό μετασχηματισμό» της κουλτούρας τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Μοντέλα επικοινωνίας: θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές εφαρμογές.
- Η κοινωνικοποίηση και η ανάπτυξη του παιδιού μέσα στα συστήματα της οικογένειας, του σχολείου και της τοπικής κοινότητας.
- Η ανάγκη για την επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας μέσα στις σύγχρονες προκλήσεις και απαιτήσεις.
- Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις και σύγχρονα μοντέλα για την επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Μεθοδολογία έρευνας στην επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Σχεδιασμός, οργάνωση, υλοποίηση ερευνητικών προσεγγίσεων.
- Μέθοδοι, τεχνικές και πρακτικές για τη βελτίωση και τη διεύρυνση της επικοινωνίας σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Επιτυχημένα παραδείγματα εφαρμογών από διεθνή και ελληνικά ερευνητικά προγράμματα – Μελέτες περιπτώσεων.
- Λειτουργία και δυνατότητες συνεργατικών δικτύων σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Το μοντέλο της Συνεκπαίδευσης [Syneducation (Synergy+Education) Model] Θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο και ανάπτυξη συνεκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Σχεδιασμός – προγραμματισμός δράσεων από τον εκπαιδευτικό, μέσα και έξω από τη σχολική τάξη, που ενισχύουν την επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας και τη δημιουργία συνεργατικού δικτύου.
- Προβλήματα και περιορισμοί στην επικοινωνία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. Δυνατότητες αντιμετώπισης και τρόποι υπέρβασης εμποδίων.
- Μέθοδοι αξιολόγησης των παρεμβάσεων και των προγραμμάτων συνεργασίας σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.
- Η αξιοποίηση της συνεργασίας σχολείου, οικογένειας και κοινότητας, υποστηρίζοντας τον κοινωνικοπαιδαγωγικό ρόλο του σχολείου για τη διαχείριση κρίσιμων προβλημάτων (π.χ. πρόληψη και αντιμετώπιση αντικοινωνικών συμπεριφορών στον χώρο του σχολείου και στο περιβάλλον της κοινότητας).

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μυλωνάκου - Κεκέ, Η. (2019). *Σχολείο, Οικογένεια και Κοινότητα: Συνεργασία, Ενδυνάμωση και Ανάπτυξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Αρμός.

Γεωργίου, Στ. (2011). *Σχέση Σχολείου - Οικογένειας και Ανάπτυξη του Παιδιού*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικά Εργαστήρια, Ασκήσεις προσομοίωσης, Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Σημείωση: Λόγω του βιωματικού χαρακτήρα του μαθήματος, δεν προσφέρεται σε κατηγορίες φοιτητών (π.χ. από κατατακτήριες), να το δηλώσουν κατά την πρώτη, μετά την εισαγωγή τους στο Τμήμα, εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου μόνο για να εξεταστούν, γιατί απαιτείται να το έχουν δηλώσει κατά το χειμερινό εξάμηνο που προηγήθηκε και το μάθημα προσφέρθηκε.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU633/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: 146

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Χρήστος Κεχαγιάς, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Η Φιλοσοφία της Παιδείας καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, απαντώντας σε ερωτήματα που σχετίζονται με την οντολογία, την μεθοδολογία, την αισθητική, την ηθική και τις εν γένει ιδεολογικές, κοινωνικο – πολιτικές και πολιτισμικές συνθήκες ανάπτυξης και λειτουργίας του φαινομένου της παιδείας στον άνθρωπο και τις κοινωνίες του. Η σύγχρονη φιλοσοφική προσέγγιση της Παιδείας δεν περιλαμβάνει μια 'ιστορική' παρουσίαση των γνωστών σχολών σκέψης, αλλά την κριτική προσέγγιση και την εργώδη αξιοποίηση των φιλοσοφικών προσεγγίσεων σε σύγχρονα προβλήματα της εκπαίδευσης του 21ου αιώνα, τόσο στο θεωρείν, όσο – και κυρίως – στο πράττειν. Έτσι, ως σκοποί του συγκεκριμένου μαθήματος θα μπορούσαν να αποτελούν τα εξής:

- Η εξοικείωση με όρους και διαδικασίες αξιοποίησης του αντιληπτικού και γνωστικού περιεχομένου της Παιδείας, έτσι ώστε να καθίσταται ικανή η αναγκαία συνθήκη κατανόησης, εξήγησης, ερμηνείας και διαύγασης των φιλοσοφικών προϋποθέσεων ανάδυσης του παιδευτικού γεγονότος στον σύγχρονο κόσμο.
- Η πρακτική εξάσκηση στο 'θέτειν ερωτήματα' (setting) και η επιλογή βέλτιστων στρατηγικών επίλυσης (solving).
- Η ενίσχυση της ικανότητας δόμησης επιχειρηματολογίας και οι εφικτοί συνδυασμοί ανάλογων φιλοσοφικών προσεγγίσεων.
- Η γνωριμία με τις επιμέρους 'ηθικές' της εκπαίδευσης και η πανανθρώπινη – οικουμενική διάσταση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές αναμένεται να εξασκηθούν περαιτέρω:

- στην θεματοποίηση και διασάφηση όρων και περιεχομένων της Φιλοσοφίας της Παιδείας ειδικά, αλλά και των Επιστημών Αγωγής, εν γένει.
- στον αξιακό και ηθικό γραμματισμό, σε σχέση με τις ανάγκες και απαιτήσεις της σύγχρονης εκπαιδευτικής λειτουργίας και καθημερινής πράξης.
- στην κριτική και αξιολογική προσέγγιση ζητημάτων Παιδείας, που προκύπτουν από την εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου εν σχέσει προς τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους κοινωνικών – πολιτισμικών ομάδων μαθητών.

Αναμενόμενη συμβολή στο ακαδημαϊκό πλαίσιο προσόντων των φοιτητών:

- Κριτική προσέγγιση
- Αναλυτικό–συνθετική ικανότητα
- Αξιολογική προσέγγιση
- Προϋποθέσεις νομιμοποίησης (legitimation)
- Ιεράρχηση αναγκών και προτεραιοτήτων (σε συνθήκες οικονομικής κρίσης)

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Όροι και περιεχόμενο της Φιλοσοφίας της Παιδείας
2. Θεμελιώδη προβλήματα της αγωγής (διαχρονική προσέγγιση, σύγχρονος πολιτισμός)
3. Θεωρία της Εκπαίδευσης και της Παιδείας – Παιδαγωγική Φιλοσοφία
4. Θέματα Ρητορικής και επιχειρηματολογίας
5. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Ανθρωπολογία της Γνώσης – Οικολογία των Ιδεών – Νοολογική εξέταση
6. Οι μεγάλες Σχολές της Φιλοσοφίας της Παιδείας
7. Αξιακός γραμματισμός και Παιδεία – αντιμετώπιση των δογματισμών
8. Ηθικές προσεγγίσεις και η πανανθρώπινη διάσταση
9. Αξιοποίηση περιεχομένων της Φιλοσοφίας της Παιδείας

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Θεοδωροπούλου, Έλενα (2014) (επιμ.). *Φιλοσοφία της Παιδείας: όψεις της πράξης*. Αθήνα: Πεδίο

Καζεπίδης, Τάσος (1992). *Η φιλοσοφία της Παιδείας*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Καρακατσάνης, Παναγιώτης (2015). *Φιλοσοφία της Παιδείας*. Αθήνα: Gutenberg.

Καραφύλλης, Γρηγόρης (2007). *Η φιλοσοφία της Παιδείας. Γνωσιολογικά και ηθικά ζητήματα*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Κεχαγιάς, Χρήστος (2009). *Η φύση της θέσης στην ελληνική σύλληψη του κόσμου*. Αθήνα: Ηρόδοτος.

Κουμάκης, Γεώργιος (2001). *Θεωρία και Φιλοσοφία της Παιδείας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Πολυχρονόπουλος, Πάνος (1989). *Φιλοσοφία της Παιδείας, Προτάσεις εκπαιδευτικής πολιτικής*. Αθήνα: Αλφειός.

Διεξαγωγή μαθημάτων

Σε αυτό το διάστημα, οι φοιτητές θα επεξεργαστούν μελέτες περίπτωσης (case studies), για τις οποίες θα κληθούν να σκεφτούν τρόπους αντιμετώπισης συγκεκριμένων καταστάσεων που

λαμβάνουν χώρα στο πραγματικό περιβάλλον της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης. Η στάση και οι προσεγγίσεις που θα επιλέγουν θα πρέπει να βρίσκουν την αντίστοιχη έρριση στο πεδίο της φιλοσοφίας της παιδείας και οι συνθήκες νομιμοποίησης των επιλογών και των δύο αντικρουόμενων πλευρών να καλύπτουν, με συγκεκριμένη επιχειρηματολογία και στρατηγική το φάσμα των δυνητικών επιλογών του εκπαιδευτικού στην πράξη. Μετά το πέρας του εξαμήνου, κάθε φοιτητής θα πρέπει να γνωρίζει τουλάχιστον πέντε (5) σχολές σκέψης της φιλοσοφίας της παιδείας και να είναι σε θέση να επιχειρηματολογεί υπέρ ή εναντίον αυτών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Βρεττός, Ι. (2018). *Θεωρίες της Αγωγής: J.H. Pestalozzi, Αδαμάντιος Κοραΐς* (τόμ. Β'). Αθήνα: Διάδραση.

Νικολακάκη, Μ. (επιμ.) (2011). *Η Κριτική Παιδαγωγική στον Νέο Μεσαίωνα*. Αθήνα: Ι. Σιδέρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, διάλογος, μελέτη περιπτώσεων, παιχνίδι ρόλων, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, παρουσίαση φοιτητικών εργασιών

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU517/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή χρήση συνδυασμού ερωτηματολογίων πολλαπλών επιλογών και ανάπτυξης επιχειρηματολογίας σε μία μελέτη περίπτωσης κατά την διάρκεια του εξαμήνου ή κεντρική εργασία μαθήματος.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Α141

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Ζαφειρία – Ηρώ Μυλωνάκου – Κεκέ

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και βιωματική εκπαίδευση των φοιτητών σε ζητήματα που σχετίζονται με την ενεργοποίηση και την αξιοποίηση της δημιουργικότητας των εκάστοτε εμπλεκομένων στην (τυπική, μη τυπική και άτυπη) εκπαίδευση, καθώς και με τη συνειδητοποίηση του παιδαγωγικού και κοινωνικού ρόλου της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στην αντιμετώπιση των σύγχρονων απαιτήσεων και αναγκών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδιώκεται οι φοιτητές/τριες, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Να γνωρίζουν τις θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της Δημιουργικότητας στον χώρο της εκπαίδευσης και της κοινωνίας.
- Να κατανοούν και να εφαρμόζουν τη θεωρία και την πράξη της «κουλτούρας της Δημιουργικότητας» στην τυπική, στη μη τυπική και στην άτυπη εκπαίδευση.
- Να αναλύουν και να αξιολογούν μελέτες περίπτωσης και παραδείγματα Δημιουργικότητας.
- Να οργανώνουν και να εφαρμόζουν βιωματικά μεθόδους και τεχνικές για την ενεργοποίηση των δημιουργικών ικανοτήτων όλων των εμπλεκόμενων στον εκάστοτε εκπαιδευτικό και κοινωνικό χώρο (στην τυπική, μη τυπική και άτυπη) εκπαίδευση.
- Να συνθέτουν τρόπους αξιοποίησης και εφαρμογής της Δημιουργικότητας, προωθώντας μία «κουλτούρα καινοτομίας», για τη βελτίωση και την αλλαγή των διδακτικών, εκπαιδευτικών και κοινωνικών συνθηκών.
- Να συνειδητοποιούν και να αναπτύσσουν τον παιδαγωγικό και τον κοινωνικό ρόλο της Δημιουργικότητας και της καινοτομίας στην αντιμετώπιση των σύγχρονων απαιτήσεων και αναγκών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η «κουλτούρα της Δημιουργικότητας» στην Εκπαίδευση.
- Φαντασία, Δημιουργικότητα, Καινοτομία: αποσαφήνιση εννοιών, δυνατότητες και εφαρμογές.
- Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της Δημιουργικότητας.
- Ιστορικο-κριτική προσέγγιση της έρευνας για τη Δημιουργικότητα – Μελέτες περίπτωσης.
- Μύθοι και αλήθειες για τη δημιουργική σκέψη.

- Δημιουργικότητα και σύγχρονη Νευροεπιστημονική Έρευνα: Η διεπιστημονική αξιοποίηση στη μαθησιακή και στην εκπαιδευτική διαδικασία σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Πηγές ενίσχυσης της Δημιουργικότητας στον εκπαιδευτικό και στον κοινωνικό χώρο.
- Χαρακτηριστικά της δημιουργικής κουλτούρας στη σύγχρονη εκπαίδευση και κοινωνία.
- Δημιουργικότητα, Τέχνη και Επιστήμη.
- Μέθοδοι και βιωματικές τεχνικές και δράσεις για την ενεργοποίηση και την ενίσχυση της Δημιουργικότητας στον εκπαιδευτικό και στον κοινωνικό χώρο.
- Δημιουργικότητα και κοινωνικοπαιδαγωγική έρευνα.
- Ο ρόλος της Δημιουργικότητας στη θέση και στην επίλυση προβλημάτων στην εκπαίδευση και στην κοινωνία.
- Εμπόδια στην ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης και αντιμετώπισή τους.
- Η Δημιουργικότητα των δασκάλων / εκπαιδευτών, των μαθητών/ εκπαιδευόμενων, των γονέων/ενηλίκων, των μελών της κοινότητας.
- Προωθώντας μία κουλτούρα καινοτομίας στην Εκπαίδευση.
- Δημιουργικότητα, καινοτομία και ηγεσία.
- Ο δημιουργικός ηγέτης: Από τη Διοίκηση Επιχειρήσεων στην Εκπαίδευση.
- Δημιουργικότητα, Καινοτομία και Αξιολόγηση.
- Δημιουργικότητα σε διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα.
- Δημιουργικότητα και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Βιωματικές μελέτες περίπτωσης στις σύγχρονες συνθήκες: Δημιουργική διακινδύνευση στην εκπαίδευση και καινοτόμες δράσεις.
- Μελέτες περίπτωσης και βιωματικές τεχνικές: Η αξιοποίηση της δημιουργικότητας, μέσω της Τέχνης και του παιχνιδιού, στη μαθησιακή διαδικασία και στις διδακτικές πρακτικές, στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση.
- Μελέτες περίπτωσης: Δημιουργικές δράσεις για την αντιμετώπιση σύγχρονων κοινωνικοπαιδαγωγικών ζητημάτων στον εκπαιδευτικό και στον κοινωνικό χώρο.
- Δημιουργικές προσεγγίσεις στην ευαισθητοποίηση - εκπαίδευση μεγάλων ομάδων πληθυσμού (παιδιών και ενηλίκων): Δημιουργική αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Κοινωνικού Μάρκετινγκ.
- Δημιουργικότητα, Καινοτομία και ευ – επιχειρείν για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών και των κοινωνικών συνθηκών.

Το μάθημα «Η Δημιουργικότητα στην Εκπαίδευση» συμπληρώνεται από Βιωματικά Εργαστήρια, καθώς και Σεμινάρια, τα οποία συμπληρώνουν τις ποικίλες βιωματικές τεχνικές που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

- Robinson, K. (2011) *Άλλη λογική. Για μια επανάσταση δημιουργικότητας*. Αθήνα: Εκδόσεις Εν πλω
- Ξανθάκου, Γ. & Καΐλα, Μ. (2011). *Το δημιουργικής επίλυσης πρόβλημα*. Αθήνα: Διάδραση

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/διαδραστική διδασκαλία, Βιωματικά Εργαστήρια, Ασκήσεις προσομοίωσης, Σεμινάρια, Βιωματικές ασκήσεις.

Σημείωση: Λόγω του βιωματικού χαρακτήρα του μαθήματος, δεν προσφέρεται σε κατηγορίες φοιτητών (π.χ. από κατατακτήριες), να το δηλώσουν κατά την πρώτη, μετά την εισαγωγή τους στο Τμήμα, εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου μόνο για να εξεταστούν, γιατί απαιτείται να το έχουν δηλώσει κατά το εαρινό εξάμηνο που προηγήθηκε και το μάθημα προσφέρθηκε.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU702/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ομαδικές-συνεργατικές Εργασίες, Γραπτή εξέταση. Συνυπολογίζονται: Φύλλο εργασίας/εμπέδωσης σε κάθε μάθημα, Πριμοδοτικές Εβδομαδιαίες Εργασίες και κεντρική Εργασία μαθήματος.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Κωδικός μαθήματος: A162

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Αλεξία Ορφανού, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Η εξοικείωση των φοιτητών με την εξέλιξη της αγωγής στον ευρωπαϊκό χώρο.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι ικανοί να περιγράφουν, να κατανοούν, να διακρίνουν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν τους κυριότερους σταθμούς εξέλιξης της αγωγής στην Ευρώπη από την αρχαιότητα μέχρι τη σύγχρονη εποχή.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Η διαχρονική θεώρηση της αγωγής στο τοπικό πλαίσιο της Ευρώπης με ιδιαίτερη έμφαση στην Ελλάδα και με συγκριτική αναφορά μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.
- Η διαχρονική θεώρηση των κυρίαρχων ιδεολογικών αναπαραστάσεων της έννοιας, του σκοπού και της αξίας που προσδίδονται στην αγωγή.
- Η διαμόρφωση και η υλοποίηση θεσμοποιημένων μορφών της αγωγής διαχρονικά.

- Κοινωνιολογικές, πολιτισμικές, ιδεολογικές, φιλοσοφικές, ιστορικές και ψυχολογικές επιδράσεις στην εξελικτική πορεία της αγωγής.
- Η επίδραση των θεωριών της αγωγής στα εκπαιδευτικά συστήματα και οι τοπικές ιδιομορφίες στο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μπαμπάλης, Θ. (2014). *Από την Αγωγή στην Εκπαίδευση: επισημάνσεις στην εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης*. Αθήνα: Διάδραση.

Mialaret, G. (2002). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, διάλογος, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, εποπτικό υλικό, παρουσίαση φοιτητικών εργασιών, εκπαιδευτικές επισκέψεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU499/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις και προαιρετική γραπτή ενισχυτική εργασία

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Κωδικός μαθήματος: 136

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Νικόλαος Αλεξόπουλος, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις σημαντικότερες έννοιες, θεωρίες, αρχές της διοίκησης της εκπαίδευσης και τις λειτουργίες της σχολικής μονάδας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι φοιτητές και οι φοιτήτριες να:

- γνωρίσουν τις βασικές θεωρίες και αρχές της διοίκησης της εκπαίδευσης
- είναι σε θέση να αξιολογούν πρακτικές εφαρμογές των αρχών και των θεωριών διοίκησης της εκπαίδευσης στο επίπεδο του σχολείου
- εξοικειωθούν με τη δομή, τους συντελεστές και τον τρόπο λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγικές έννοιες (οργάνωση, διοίκηση, σχολείο).

- Η ιεραρχική δομή και η διοικητική διάρθρωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.
- Τα διοικητικά όργανα του σχολείου και το έργο τους.
- Επαγγελματικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών.
- Η σχολική μονάδα και το εξωτερικό της περιβάλλον.
- Η έννοια και η σημασία της μελέτης περιπτώσεων (case studies).
- Η διαχείριση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης (έννοια, σπουδαιότητα, λειτουργίες).
- Σχολική ηγεσία (ορισμός, μοντέλα).
- Η δυναμική των ομάδων των εκπαιδευτικών.
- Η έννοια και η διαχείριση του σχολικού κλίματος.
- Ο ρόλος της παρακίνησης των εκπαιδευτικών στο σύγχρονο σχολικό περιβάλλον.
- Αποτελεσματική επικοινωνία και διαχείριση των συγκρούσεων στο σχολείο.
- Ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των σχολικών μονάδων: η διαχείριση των υλικών πόρων, της διοικητικής πληροφορίας, του σχολικού χώρου, της υγείας και της ασφάλειας, η διοίκηση των σχολικών κρίσεων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Πέτρου, Α., & Αγγελίδης, Π. (2016). *Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία. Επιστημολογική βάση, ερευνητικές προσεγγίσεις και πρακτικές*. Αθήνα: Διάδραση.

Ράπτης, Ν., & Ψαράς Χ. (2015). *Η Συνεργατική ηγεσία στην εκπαίδευση. Ο ρόλος της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διάλεξη (με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων), μελέτη περιπτώσεων, διαλογική συζήτηση.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU415/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση.

ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ**Κωδικός μαθήματος:** Α167**Είδος μαθήματος:** Ελεύθερης επιλογής**Επίπεδο του μαθήματος:** Παιδαγωγικής εμβάθυνσης**Έτος σπουδών:** 1ο, 2ο, 3ο, 4ο**Εξάμηνο:** Β', Δ', ΣΤ', Η'**Όνομα διδάσκοντος:** Κωνσταντίνος Μαλαφάντης**Σκοπός του μαθήματος:**

Το μάθημα της Μουσειοπαιδαγωγικής έχει ως στόχο την εισαγωγή των φοιτητριών/ τών στο γνωστικό αντικείμενο της Μουσειοπαιδαγωγικής ως κλάδου της Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής, την εξοικείωσή τους με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης και τη λειτουργική διασύνδεσή της με την τυπικά παρεχόμενη εκπαίδευση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/ τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν τα μουσεία ως πολιτιστικούς φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης, που συλλέγουν, επιμελούνται, ερμηνεύουν και εκθέτουν τον υλικό πολιτισμό και τα τεκμήρια της εθνικής ιστορικής μνήμης και αποτελούν συνδυασμένο γνωστικό πεδίο πολλών επιστημών (αρχαιολογίας, ιστορίας, λαογραφίας, παιδαγωγικής κ.ά.). Να είναι σε θέση να μετασχηματίζουν αποτελεσματικά τη μουσειακή εμπειρία σε εξατομικευμένη μάθηση, που οδηγεί στη διαμόρφωση εθνικής αυτογνωσίας, πολιτισμικών αξιών, στην απόκτηση νέων γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών, στην ανάπτυξη της ερευνητικής διάθεσης, της δημιουργικής έκφρασης και στην ψυχαγωγία. Να είναι σε θέση να συνδέουν λειτουργικά τα Αναλυτικά Προγράμματα της επίσημης α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης με τη μουσειακή γνώση και να αξιοποιούν σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση και την άτυπη/ εναλλακτική εκπαίδευση, ώστε να υλοποιούν δημιουργικές δράσεις και εφαρμογές για ομάδες διαφορετικής προέλευσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η Μουσειοπαιδαγωγική ως κλάδος της Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής. Ορισμός, αντικείμενο και στόχοι της Μουσειοπαιδαγωγικής. Μουσειακή αγωγή και εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς. Το μουσείο ως φορέας άτυπης εκπαίδευσης και ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων, συλλογών και εν γένει του υλικού πολιτισμού. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες μάθησης, οικοδόμησης της γνώσης και επικοινωνίας. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή αγωγή και εκπαίδευση. Ο ρόλος της/ του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιγνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών και δράσεων για διάφορες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, ενηλίκους, οικογένειες, ΑμεΑ, σχολικές ομάδες, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών. Μουσείο και Σχολείο: η σχέση τους σε ένα νέο πλαίσιο, ο ρόλος του δασκάλου, προκλήσεις και προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας, σύνδεση με τα Αναλυτικά Προγράμματα της α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης. Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογία. Προγραμματισμένες επισκέψεις σε μουσεία και εκθέσεις της Αθήνας κ.ά..

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Sharon E. Shaffer, *Το παιδί και το μουσείο. Θεωρητικές προσεγγίσεις και παιδαγωγικές πρακτικές* (επιμ. Κ. Δ. Μαλαφάντης), εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου – Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019.

Γιώργος Κόκκινος & Ευγενία Αλεξάκη (επιμ.), *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2002.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια και προγραμματισμένες επισκέψεις σε μουσεία της Αθήνας κ.ά..

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU553/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική πριμοδοτική εργασία, θεωρητική ή ερευνητική.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ – ΑΞΙΑΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α168

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Θωμάς Μπαμπάλης, Απόστολος Κατσίμπρας, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές θα προσεγγίσουν ερευνητικά θέματα και προβλήματα, τα οποία αναφέρονται τόσο στο επικρατούν σύστημα αξιών όσο και στην παρακμή και κρίση των αξιών, και θα διαμορφώσουν μια εμπεριστατωμένη εικόνα των δυνατοτήτων αλλά και των ορίων της εκπαίδευσης στην προώθηση και ανάπτυξη αξιών στη σχολική μονάδα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Ένας από τους βασικούς μαθησιακούς στόχους του μαθήματος είναι η περιγραφή και κατανόηση της μεταβλητότητας των αξιών μέσα στον χρόνο και η ανάδειξη της ευθύνης της αγωγής και της εκπαίδευσης για τη διαμόρφωση ενός συμπαγούς αξιακού συστήματος στη συνείδηση του μαθητή. Ένας παραπληρωματικός στόχος είναι η ανάπτυξη της αυτονομίας του μαθητή αλλά και του αισθήματος του 'συνανήκειν', πράγμα που σημαίνει την απάλειψη στερεοτύπων και προκαταλήψεων μέσα από τον διάλογο αξιών διαφορετικών πολιτισμών. Στο πλαίσιο αυτών των προβληματισμών θα αξιοποιήσουμε την Τέχνη για τη βιωματική επεξεργασία των αξιών μέσα από την αντίληψη διαφορετικών συναισθημάτων και διαφορετικής κοσμοθεωρίας και φιλοσοφίας της ζωής.

Τέλος θα ασχοληθούμε με τις σύγχρονες προτάσεις και θα επεξεργασθούμε ποικίλα μοντέλα για τη 'διδασκαλία' των αξιών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με το θέμα της μεταβολής και της μεταβλητότητας των αξιών καθώς και με τη διαμόρφωση του αξιακού συστήματος και του ηθικού κώδικα στην ύστερη νεωτερικότητα. Θα προβάλλουμε τις επικρατούσες αξίες αλλά και

τα ηθικά διλήμματα που τις συνοδεύουν, δηλ. από το ένα μέρος τη χρησιμοθηρική γνώση, η οποία αναφέρεται στην ‘αγορά’ και από το άλλο μέρος την παιδευτική αποστολή του σχολείου. Θα εκθέσουμε τον άνθρωπο ως ‘αξία’ μέσα στον χρόνο και θα ασχοληθούμε με την ελευθερία ως ανθρωπολογική και ατομική αξία, αναδεικνύοντας τις αξίες που ‘πρέπει’ να επικρατούν σε μιαν πολυπολιτισμική κοινωνία. Τέλος θα θεματοποιήσουμε τις αξίες και θα επεξεργασθούμε διάφορα μοντέλα διδασκαλίας των αξιών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ελευθεράκης, Θ. & Οικονομίδης, Β. (2018). *Παιδαγωγική και Κοινωνιολογία της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων*. Αθήνα: Διάδραση.

Καντζάρα, Β. (2011). *Τα όρια της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εισήγηση/ Παρουσίαση, Βιωματική και Ενσυναισθητική Προσέγγιση, Προσομοίωση και Παιχνίδι Ρόλων, Εκπαιδευτική Επίσκεψη – Επικουρική/ Βοηθητική Διδασκαλία (φροντιστήρια) – προαιρετική εκπόνηση και παρουσίαση πριμοδοτικής εργασίας.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU541/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική ή γραπτή εξέταση

**ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ**

Κωδικός μαθήματος: A166

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνα Τσώλη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση και εμβάθυνση σε θέματα που αφορούν τη σχολική κοινωνικοποίηση, τη διαφοροποίηση των μαθητών και την κοινωνική τους ένταξη. Στο πλαίσιο της νέας, παγκόσμιας εκπαιδευτικής τάσης που υποστηρίζει την προαγωγή των αξιών της ισότητας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αποδοχής της διαφορετικότητας προτάσσεται το αίτημα διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στο εκπαιδευτικό αγαθό. Το μάθημα πραγματεύεται ενδεικτικά τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: οριοθέτηση και ιστορική ανασκόπηση της κοινωνικοποίησης του παιδιού στο σχολείο από την αρχαία στη νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα, διαφοροποιημένη παιδαγωγική, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ένταξη ομάδων στο κοινωνικό σύνολο, η ετερογένεια και η διαφορετικότητα ως συνθήκες σχολικού κλίματος και διδασκαλίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

ΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- Να εξοικειωθούν με βασικές έννοιες που σχετίζονται με το πεδίο της κοινωνικοποίησης στο σχολείο,
- Να γνωρίζουν και να στέκονται κριτικά απέναντι σε δύο ιδιαίτερα μοντέλα κοινωνικοποίησης του παιδιού, Kibbutz και China,
- Να κάνουν μια αναδρομή στην κοινωνικοποίηση του παιδιού στην Ελλάδα (αρχαία, νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα),
- Να διακρίνουν τα μοντέλα της Σχολικής Κοινωνικοποίησης (συστημικό, κοινωνικό, ψυχαναλυτικό, συνθετικό),
- Να διακρίνουν τις βασικές έννοιες και μοντέλα της Παιδαγωγικής της Ένταξης και
- Να αναγνωρίζουν την πολιτισμική ετερογένεια των μαθητών ως παράγοντα οικοδόμησης της διδασκαλίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Κοινωνικοποίηση του παιδιού στο σχολείο: Εισαγωγικές έννοιες και ιστορική ανασκόπηση
- Κοινωνικοποίηση του παιδιού στην αρχαία, νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα
- Kibbutz και China: Δυο ιδιαίτερα κοινωνικά μοντέλα κοινωνικοποίησης του παιδιού
- Ζητήματα ανταπόκρισης στην κοινωνική και πολιτισμική ετερογένεια του σύγχρονου σχολείου
- Αναγνώριση των διαφορών: από τη θεωρία στην εκπαιδευτική πράξη
- Δημιουργία ενταξιακών σχολικών περιβαλλόντων μάθησης
- Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τσιπλητάρης, Αθ. (2011). *Η κοινωνικοποίηση του παιδιού*. Αθήνα: Διάδραση.

Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Η κοινωνικοποίηση του παιδιού στη σχολική τάξη: ο ρόλος του εκπαιδευτικού*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU518/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις

ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α156

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αλέξανδρος – Σταμάτιος Αντωνίου

Σκοπός του μαθήματος:

Να εισάγει και να μελετήσει θέματα οργανωσιακής ψυχολογίας και συμπεριφοράς καθώς και ειδικά οργανωσιακά ζητήματα (π.χ. διαπροσωπικές εργασιακές σχέσεις, συγκρούσεις, παράγοντες εργασιακής ευεξίας, επιρροή και ηγετικοί ρόλοι κ.ά.) που παρατηρούνται εντός του εκπαιδευτικού πλαισίου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

Να είναι σε θέση να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο και την επίδραση των βασικών αρχών της οργανωσιακής ψυχολογίας και συμπεριφοράς στο χώρο της εκπαίδευσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Εργασιακή υγεία και ευημερία: εργασιακό στρες και επαγγελματική εξουθένωση/ οργανωσιακή εμπλοκή – Διαχείριση συναισθημάτων στο εκπαιδευτικό περιβάλλον – Οργανωσιακή κουλτούρα και κλίμα, δημιουργικότητα και καινοτομίες – Επικοινωνία και συγκρούσεις στα πλαίσια των επαγγελματικών ομάδων στο χώρο της εκπαίδευσης – Αξιολόγηση απόδοσης και ανάπτυξη σταδιοδρομίας – Προβλήματα επαγγελματικών μειονοτικών ομάδων – Επαγγελματική ικανοποίηση/ δυσαρέσκεια και οργανωσιακή δέσμευση – Ο διαρκώς μεταβαλλόμενος χαρακτήρας του σύγχρονου εργασιακού περιβάλλοντος – Ο ρόλος της προσωπικότητας – Οργανωσιακή ηθική και δικαιοσύνη – Τύποι ηγεσίας και διοίκησης, εκπαιδευτική ηγεσία – Οργανωσιακή διαχείριση διαπολιτισμικότητας και διαφορετικότητας στο εκπαιδευτικό περιβάλλον – Εργασιακή βία, ηθική παρενόχληση, εκφοβισμός και παρενόχληση στο χώρο εργασίας.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Greenberg, J., & Baron, R. A./ Α.-Σ. Αντωνίου, Επιμ. (2013). *Οργανωσιακή Ψυχολογία και Συμπεριφορά*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg/ Δαρδανός

Coolican, H. / Α.-Σ. Αντωνίου, Επιμ. (2008). *Ψυχολογία της Εργασίας*. Αθήνα: εκδ. Παπαζήση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU283/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: Α164

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Μαριέττα Παπαδάτου – Παστού

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους φοιτητές στο χώρο της γνωστικής ψυχολογίας και να συζητήσει τις εφαρμογές της στην εκπαιδευτική πρακτική. Οι θεωρίες της γνωστικής ψυχολογίας παρουσιάζονται στη βάση πρόσφατων, πρωτογενών ερευνητικών δεδομένων και με προσανατολισμό στην πρακτική αξιοποίησή τους μέσα στην τάξη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γνωστικές διεργασίες που σχετίζονται άμεσα με την εκπαίδευση και συγκεκριμένα στη μνήμη (μνήμη εργασίας, μακροπρόθεσμη μνήμη) και τη μάθηση, την επίλυση προβλημάτων και τις μεταγνωστικές λειτουργίες. Θα συζητηθούν ακόμα η νοημοσύνη και η ανάγνωση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να έχουν αποκτήσει γνώσεις για το γνωστικό πεδίο της γνωστικής ψυχολογίας και την ιστορία του.
- Να έχουν αποκτήσει γνώσεις για τη μνήμη (βραχυπρόθεσμη μνήμη, μνήμη εργασίας, μακροπρόθεσμη μνήμη, σημασιολογικά μνημονικά δίκτυα).
- Να έχουν αποκτήσει γνώσεις για τα μοντέλα ανάγνωσης.
- Να έχουν αποκτήσει γνώσεις για τη νοημοσύνη και την επίλυση προβλημάτων.
- Να έχουν αποκτήσει γνώσεις για τις μεταγνωστικές λειτουργίες.
- Να είναι σε θέση να σκέφτονται κριτικά σε σχέση με τους τρόπους με τους οποίους οι γνώσεις που απέκτησαν σχετικά με τις γνωστικές λειτουργίες μπορούν να εφαρμοστούν για να καταστήσουν πιο αποτελεσματική τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στη Γνωστική Ψυχολογία
- Αισθητηριακή και Βραχυπρόθεσμη Μνήμη
- Μνήμη Εργασίας
- Μακροπρόθεσμη Μνήμη: Κωδικοποίηση και Ανάσυρση
- Μακροπρόθεσμη Μνήμη: Είδη Μνήμης
- Μοντέλα Σημασιολογικής Μνήμης
- Μοντέλα Ανάγνωσης
- Νοημοσύνη

- Επίλυση προβλημάτων
- Μεταγνωστικές λειτουργίες

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Goldstein, B.E. (2018). *Γνωστική Ψυχολογία*. Αθήνα: Δαρδανός.

Eysenck, M. W. (2010). *Βασικές Αρχές Γνωστικής Ψυχολογίας*. Αθήνα: Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU545/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις (υποχρεωτικές), εργασία με προφορική παρουσίαση (προαιρετική).

ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: 479

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Αλέξανδρος – Σταμάτης Αντωνίου, Μαρία Μαργαρίτου, Ε.ΔΙ.Π.

Μαθησιακοί στόχοι:

Επιδίωξη του συγκεκριμένου μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες βασικές θεωρίες της Αγωγής του λόγου και της Ομιλίας, ώστε:

- α) να εντοπίζουν έγκαιρα τις ενδείξεις και να προλαμβάνουν τα προβλήματα λόγου και ομιλίας στους μαθητές και μαθήτριές τους, και
- β) να έχουν τις γνώσεις που απαιτούνται για τη συνεργασία με την οικογένεια στην προσπάθεια της επίλυσης των σχετικών προβλημάτων.

Περιεχόμενο μαθήματος:

- Ολιστική προσέγγιση του ζητήματος της αγωγής του λόγου και της ομιλίας μέσα από τους κλάδους της ψυχολογίας, της γλωσσολογίας, της νευροεπιστήμης, της παιδαγωγικής και της φιλοσοφίας με αναφορές στους J. Piaget, D. Winnicott, S. Freud, J. Lacan, L. Wittgenstein, F. De Saussure, Ch. Chassagny, M. Mannoni, Fr. Dolto
- Βασικές θεωρίες μάθησης
- Επικοινωνία: Ορισμός, προβλήματα, τρόποι προώθησης
- Λόγος, γλώσσα, ομιλία, γλωσσικές και επικοινωνιακές ικανότητες
- Φωνολογική ενημερότητα/ επίγνωση
- Μετάβαση από τον προφορικό στο γραπτό λόγο

- Διαταραχές του λόγου και της ομιλίας: Ο κίνδυνος να εξελιχθούν σε μαθησιακές δυσκολίες
- Μέθοδοι αντιμετώπισης παιδιών με αισθητηριακά προβλήματα: Αντιπαιδαγωγικές ενέργειες και τρόποι αποφυγής τους
- Η σημασία της οριοθέτησης
- Ο ρόλος της οικογένειας στην αγωγή του λόγου και της ομιλίας
- Επικοινωνία σχολείου και οικογένειας

Ενδεικτική βιβλιογραφία: (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Στασινός Δημήτριος, *Ψυχολογία του λόγου και της γλώσσας. Ανάπτυξη και παθολογία, δυσλεξία και λογοθεραπεία*, Αθήνα: Gutenberg, 2015.

Δράκος Δ. Γεώργιος, Τσινarella Σ. Γεώργιος, *Ψυχοκοινωνικές παράμετροι των σχολικών δυσκολιών*, Αθήνα: Διάδραση, 2011.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Διαλέξεις/ Διάλογος
- Μελέτη περιπτώσεων/ Παραδειγματικές δραστηριότητες
- Βιωματική προσέγγιση

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις ή εργασία

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΩΝ SPSS

Κωδικός μαθήματος: A161

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης

Έτος σπουδών: 1ο – 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Σιδερίδης

Σκοπός του μαθήματος:

Η κατάρτιση των φοιτητών-ιών σε ζητήματα ανάλυσης δεδομένων περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής με τη χρήση του λογισμικού SPSS.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να μπορούν να φτιάξουν βάσεις δεδομένων στο SPSS.
- Να μπορούν να αναλύσουν δεδομένα από ποσοτικές μελέτες.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στο περιβάλλον του SPSS.
- Δημιουργία βάσεων δεδομένων.
- Κατανομές και τυπικές τιμές.

- Ανάλυση μέσων όρων δύο ομάδων.
- Συσχέτιση.
- Πρόβλεψη με μία ανεξάρτητη και μια εξαρτημένη μεταβλητή.
- Παραγοντική ανάλυση δεδομένων, ανάλυση μέσων όρων σε παραγοντικούς σχεδιασμούς.
- Προβλεπτικά μοντέλα με πολλές ανεξάρτητες μεταβλητές.
- Ανάλυση αξιοπιστίας.
- Μη-παραμετρικοί στατιστικοί έλεγχοι.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κατσης, Α. Σιδερίδης, Γ., & Εμβαλωτής, Α. (2016). *Στατιστικές μέθοδοι στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Μοτίβο – Τόπος.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εργαστήρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU294/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση με ανοιχτά βιβλία και σημειώσεις.

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ Ή ΞΕΝΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ**

Κωδικός μαθήματος: B118

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Ευγενία Μαγουλά

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά των μαθητών που είναι δίγλωσσοι ή που κατακτούν μια δεύτερη γλώσσα, να κατανοήσουν τις δυσκολίες που εμφανίζει η Ελληνική γλώσσα για τους ξένους, να έρθουν σε επαφή με τη σχολική πραγματικότητα της πολύγλωσσης τάξης, να γνωρίσουν βασικά στοιχεία για την εκπαίδευση προσφύγων και μεταναστών στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν βασικές έννοιες γύρω από τη διγλωσσία και τη διγλωσση εκπαίδευση,
- γνωρίζουν βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τις γλωσσικές στρατηγικές κατάκτησης της μητρικής και της δεύτερης γλώσσας,

- γνωρίζουν τη δομή της Ελληνικής γλώσσας και τα βασικότερα προβλήματα που συναντούν οι ξένοι κατά την κατάκτησή της,
- μελετούν και να αξιολογούν μεθόδους διδασκαλίας σε δίγλωσσους μαθητές,
- σχεδιάζουν διδακτικό υλικό πάνω σε συγκεκριμένο διδακτικό περιεχόμενο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οι έννοιες της δεύτερης και της ξένης γλώσσας.
- Διαφορά γλωσσικής κατάκτησης και γλωσσικής εκμάθησης.
- Είδη διγλωσσίας και γλωσσική ανάπτυξη.
- Χαρακτηριστικά δίγλωσσων παιδιών-μαθητών.
- Η γλώσσα του δίγλωσσου μαθητή και οι συστηματικές γλωσσικές διεργασίες.
- Ο ρόλος του γλωσσικού εισαγόμενου στην κατάκτηση της μητρικής και της δεύτερης γλώσσας.
- Γενικά χαρακτηριστικά της γλώσσας των ενηλίκων προς το παιδί.
- Θεωρίες γύρω από τα γλωσσικά εισερχόμενα.
- Η υπόθεση της διεπίδρασης και η υπόθεση του γλωσσικού εξαγόμενου.
- Θεωρία και εφαρμογή στην κατάκτηση του λεξιλογίου στη δεύτερη/ξένη γλώσσα.
- Στρατηγικές διδασκαλίας και δημιουργία υλικού.
- Το μάθημα συμπληρώνεται με παρακολούθηση σε τάξη με δίγλωσσους μαθητές ή στο Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μπέλλα, Σ. (2011). *Η Δεύτερη Γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης.

Γκαρέλη, Ε. και συνεργ. (2015). *Ταξίδι στην Ελλάδα (1). Επίπεδα Α1 & Α2*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Πρακτική άσκηση

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU209/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, υποχρεωτική πρακτική άσκηση, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: 457

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εμβαθύνει στην ύλη του υποχρεωτικού μαθήματος Διδακτική της Λογοτεχνίας. Θεωρία και Πράξη και να έχουν αποκτήσει ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τη διδακτική αξιοποίηση της λογοτεχνίας και την ευρύτερη διάχυσή της στο σχολικό πρόγραμμα.
- Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες, διδακτικές προσεγγίσεις λογοτεχνικών κειμένων στο επίπεδο της σχολικής τάξης, καθώς και δραστηριότητες με συναφές υποστηρικτικό διδακτικό υλικό.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σχέσεις Εκπαίδευσης και Λογοτεχνίας.
- Η παρουσία της λογοτεχνίας στα Α.Π. και στα σχολικά βιβλία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Οι «μεγάλοι» ποιητές, η ανθολόγησή τους και η διδασκαλία τους στο Δημοτικό Σχολείο. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις ποιητικών και αφηγηματικών κειμένων. Αισθητικά-καλλιτεχνικά ρεύματα και η διδασκαλία τους (Ρομαντισμός, Συμβολισμός, Μοντερνισμός, Υπερρεαλισμός κ.ά.)
- Σύγχρονες διδακτικές/μαθησιακές μέθοδοι και τεχνικές στη διδασκαλία της λογοτεχνίας: διαφοροποιημένη και δημιουργική διδασκαλία, η διδασκαλία της λογοτεχνικής ενσυναίσθησης κ.ά. Διδακτικές προσεγγίσεις – Δραστηριότητες. Σχεδιασμός διδακτικής ενότητας – σχέδιο διδακτικής προσέγγισης λογοτεχνικού κειμένου.
- Ζητήματα Κριτικής Παιδαγωγικής και Λογοτεχνίας – Σύγχρονες Κριτικές Θεωρίες, παρουσίασή τους και ο ρόλος τους στη διδασκαλία του λογοτεχνικού κειμένου – Παραδείγματα.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Η Δύναμη της Λογοτεχνίας: Διδακτικές Προσεγγίσεις – Αξιοποίηση Διδακτικού Υλικού (Δημοτικό – Γυμνάσιο – Λύκειο), εισαγωγή και επιστημονική επιμέλεια Β. Πάτσιου – Τζ. Καλογήρου, Αθήνα: Gutenberg/ Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε., 2013, ISBN 978-960-01-1565-9.

Η Δύναμη του Κειμένου. Λογοτεχνική θεωρία και διδασκαλία των γραμμάτων. Μετάφραση Ζωή Μπέλλα., Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε., 2005, ISBN: 978-960-402-202-4.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU206/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία (θεωρητική ή ερευνητική) σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ II. ΘΕΩΡΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: B192

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο,3ο,4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητριών και των φοιτητών σε διάφορες τάσεις, σχολές και ρεύματα της σύγχρονης Κριτικής Θεωρίας/Θεωρίας της Λογοτεχνίας και η κατάδειξη της ουσιαστικής σύνδεσής τους με τη διδασκαλία της λογοτεχνίας : από τη διαμόρφωση της στοχοθεσίας του μαθήματος έως τον συνολικό σχεδιασμό της διδασκαλίας, την επιλογή των κατάλληλων διδακτικομαθησιακών στρατηγικών και ερμηνευτικών προσεγγίσεων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές/ τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν γόνιμα αφομοιώσει τις σημαντικότερες θεωρίες λογοτεχνίας, αλλά και να έχουν αποκτήσει δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να συνδέουν με επιτυχία τη λογοτεχνική θεωρία με τη διδακτική πράξη και να συνδυάζουν διαφορετικές λογοτεχνικές θεωρίες στο μάθημα της λογοτεχνίας. Επίσης, θα πρέπει να έχουν την ικανότητα κριτικής διερεύνησης της φύσης και του ρόλου της λογοτεχνίας, της έννοιας της λογοτεχνικότητας, της ερμηνείας και της πρόσληψης του λογοτεχνικού κειμένου. Τέλος, θα πρέπει να μπορούν να εξετάζουν μικροσκοπικά και μακροσκοπικά το λογοτεχνικό φαινόμενο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από τη λογοτεχνική θεωρία στις θεωρίες λογοτεχνίας. Η έννοια της λογοτεχνίας και το ζήτημα της λογοτεχνικότητας.

- Συγγραφέας-Κείμενο-Συγκείμενο-Αναγνώστης. Κείμενο και λογοτεχνική επικοινωνία στη σχολική τάξη.
- Το κείμενο ως δομή και κατασκευή. Ρητορική και παραγωγή του κειμένου. Λογοτεχνία και λογοτεχνική αναπαράσταση.
- Λογοτεχνικές θεωρίες και οι διδακτικές τους προεκτάσεις : Φορμαλισμός και Νέα κριτική, Δομισμός και Μεταδομισμός, Ερμηνευτική, Αποδόμηση και Μεταμοντέρνο, Θεωρίες της Πρόσληψης, Φεμινιστική και Μεταφεμινιστική κριτική, Μεταποικιακή κριτική, Νέος Ιστορικισμός κ.ά. Οι δυνατότητες εφαρμογής τους στη διδακτική προσέγγιση του λογοτεχνικού κειμένου.
- Παραδείγματα. Πώς σχεδιάζουμε και οργανώνουμε, για παράδειγμα, μία ερμηνευτική/διδακτική προσέγγιση λογοτεχνικού κειμένου προσανατολισμένη στη φορμαλιστική, νεοκριτική, δομιστική, μεταδομιστική κτλ. θεωρία ; Πώς σχεδιάζουμε και δομούμε τις ερωτήσεις και τη συζήτηση μέσα στην τάξη κάθε φορά; Πώς και με ποια κριτήρια σχεδιάζουμε τις δραστηριότητες;

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

1. Marc Angenot, Jean Bessière, Douwe Fokkema, Eva Kushner (επιμ.). *Θεωρία της λογοτεχνίας. Προβλήματα και προοπτικές*, μτφρ. Τίτικα Δημητρούλια, Αθήνα: Gutenberg 2010, ISBN 978-960-01-1340-2.

2. Adrian Marino , *Συγκριτισμός και Θεωρία της Λογοτεχνίας*, μτφρ. Λητώ Ιωακειμίδου, Αθήνα: Gutenberg 2020, ISBN 978-960-01-2109-4.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα/θεωρίες (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU628/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία (ερμηνευτική προσέγγιση λογοτεχνικού κειμένου/ σχεδιασμός και παρουσίαση σχεδίου διδασκαλίας) σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B136

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Βίκυ Πάτσιου, Εργαστηριακή βοηθός: Χ. Δράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών στα κύρια θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με τους τρόπους αναπαράστασης

του πραγματικού στα λογοτεχνικά έργα. Ειδικότερα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία αναπτύχθηκαν τα αισθητικά ρεύματα της ηθογραφίας, του ρεαλισμού και του νατουραλισμού και αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να προσεγγίσουν την έννοια της «αναφορικότητας» στη λογοτεχνία και να διερευνήσουν τη συγκρότηση ενός ιδιαίτερου αφηγηματικού λόγου που γίνεται περισσότερο κριτικός, παρά περιγραφικός.
- Να εξοικειωθούν με τα σημαντικά ρεύματα και τις τάσεις της Ευρωπαϊκής και της Νεοελληνικής λογοτεχνίας (ηθογραφία, ρεαλισμός, νατουραλισμός).
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
- Αισθητικά ρεύματα (ηθογραφία ρεαλισμός, νατουραλισμός) και λογοτεχνικά είδη.
- Το μυθιστόρημα και τα όρια της ρεαλιστικής γραφής.
- Το διήγημα και οι ρεαλιστικές συμβάσεις του.
- Η παράδοση της ηθογραφίας και η υπονόμευσή της.
- Η εμφάνιση του νατουραλισμού: προϋποθέσεις και όροι.
- Θεωρητικά και ειδολογικά ζητήματα. Αναπαραστάσεις/ κατασκευές του πραγματικού.
- Η έννοια της λογοτεχνίας ως «κατόπτρου» της κοινωνικής πραγματικότητας.
- Πραγματικός και μυθοπλαστικός κόσμος: η χρήση της ιστορίας.
- Η παρουσία του χρόνου και η δραματοποίηση του χώρου.
- Κ. Θεοτόκης.
- Κ. Χατζόπουλος.
- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ελ. Πολίτου-Μαρμαρινού, Β. Πάτσιου (επιμ.), *Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα. Διαστάσεις – Μετασχηματισμοί – Όρια*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2007.

H. Tonnet, *Η ιστορία του ελληνικού μυθιστορήματος*, μτφ. Μ. Καραμάνου, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2001.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων. Το μάθημα υποστηρίζεται από την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης «e class».

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): (Παρατίθεται ο σύνδεσμος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU285/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις ή απαλλακτική εργασία.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B135

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να έχουν αποκτήσει ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν σε ζητήματα θεωρίας, ανάγνωσης και κριτικής προσέγγισης του βιβλίου και των εικόνων του στις ποικίλες και διαφορετικές μορφές και είδη τους.
- Να έχουν αποκτήσει ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στη ρητορική της εικόνας και της λειτουργίας της σε ένα παιδικό βιβλίο.
- Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες και διδακτικές προσεγγίσεις ποικίλων ειδολογικά βιβλίων στο μικροεπίπεδο της σχολικής τάξης.
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να οργανώνουν λέσχες ανάγνωσης/λογοτεχνικούς κύκλους στην τάξη.
- Να σχεδιάζουν διδακτικές δραστηριότητες με συναφές υποστηρικτικό διδακτικό υλικό.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή στην έννοια του Λογοτεχνικού Γένους και Είδους.
- Η αμφίδρομη σχέση λογοτεχνίας και γνωστικών αντικειμένων. Μορφές βιβλίων και η αξιοποίησή τους στην εκπαίδευση: λογοτεχνικό και βιβλίο γνώσεων, έντυπο και ηλεκτρονικό βιβλίο, ανθολογίες, κ.ά..
- Βιβλία τέχνης για παιδιά.
- Διαθεματικές διδακτικές προσεγγίσεις του λογοτεχνικού βιβλίου και του βιβλίου γνώσεων για παιδιά. Παραδείγματα.

- Η διδασκαλία του ολόκληρου βιβλίου. Μελέτη και ερμηνευτική και διδακτική προσέγγιση ολόκληρου μυθιστορήματος. Παραδείγματα.
- Η ποιητική του εικονοβιβλίου και η διδακτική αξιοποίησή του στο Σχολείο. Κώδικες, τεχνικές και αισθητικά ρεύματα στην εικονογράφηση του παιδικού βιβλίου. Αναγνώσεις – Ερμηνευτικές προσεγγίσεις σύγχρονων εικονοβιβλίων και graphic novels.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Harold Bloom, *Ο Δυτικός Κανόνας. Τα Βιβλία και τα Σχολεία των Εποχών*. Μτφρ. Κ. Ταβαρτζόγλου, Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε., 2007 ISBN 978-960-01-1192-7.

Τζίνα Καλογήρου, *Λογοτεχνικά βιβλία για παιδιά: Θεωρητικές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Επτάλοφος, 2019.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακό μάθημα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU249/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B193

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η βιωματική εισαγωγή των φοιτητών στην έννοια και τις τεχνικές της λογοτεχνικής ανάγνωσης και η άσκησή τους σε διαφορετικές πρακτικές ανάγνωσης εντός και εκτός της σχολικής τάξης όπως: λέσχες ανάγνωσης και λογοτεχνικοί κύκλοι, δημιουργία δικτύων κειμένων και συνεξέταση κειμένων και εικαστικών έργων στην τάξη, φιλαναγνωστικές πρακτικές και δράσεις, παιχνίδια και τεχνικές σύνδεσης της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τη δημιουργική γραφή.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Μετά το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να εφαρμόζουν ποικίλες δράσεις και πρακτικές λογοτεχνικής ανάγνωσης, συνδέοντας και συνδυάζοντας την τυπική (στο σχολείο) διδασκαλία της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τις άτυπες μορφές της διδασκαλίας της.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Λέσχες ανάγνωσης και λογοτεχνικοί κύκλοι στην κοινωνία και τη σχολική τάξη: οργάνωση και λειτουργία .Στο πλαίσιο του μαθήματος συγκροτούμε και λειτουργούμε ως προσομοίωση μία ή περισσότερες λέσχες ανάγνωσης (λογοτεχνικούς κύκλους).
- Φιλαναγνωστικές πρακτικές και δράσεις μέσα στη σχολική τάξη και εκτός αυτής.
- Η σχέση της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τις Άλλες Τέχνες και τη Μουσική. Η διάχυση (integration) των Τεχνών στη διδασκαλία της λογοτεχνίας. Η Λογοτεχνία και η Λογοτεχνική Ανάγνωση στην Πινακοθήκη: δραστηριότητες, ανάγνωση in situ και εκπαιδευτικό υλικό.
- Δημιουργία δικτύων κειμένων και συνεξέταση κειμένων και εικαστικών έργων στην τάξη.
- Παιχνίδια και τεχνικές σύνδεσης της λογοτεχνικής ανάγνωσης με τη δημιουργική γραφή.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Harold Bloom, *Πώς και Γιατί Διαβάζουμε*. Μτφρ. Κ. Ταβαρτζόγλου, Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε. 2004 ISBN 78-960-402-179-6

Harold Bloom, *Ο Δυτικός Κανόνας. Τα Βιβλία και τα Σχολεία των Εποχών*. Μτφρ. Κ. Ταβαρτζόγλου, Αθήνα: Gutenberg / Γ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε., 2007 ISBN 978-960-01-1192-7.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, βιωματικά εργαστήρια και σεμινάρια. Οι ποικίλες βιωματικές μέθοδοι που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων συμπληρώνονται από εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος (Οικείες/αρχαία λογοτεχνών και πινακοθήκες) όπου οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν σε in situ λογοτεχνικές αναγνώσεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class): <https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU629/>

Μέθοδοι αξιολόγησης: Αξιολογείται η βιωματική συμμετοχή των φοιτητών στις δράσεις του μαθήματος καθ' όλη την διάρκεια του εξαμήνου :με προφορικές παρουσιάσεις, υλοποίηση ασκήσεων δημιουργικού-διακαλλιτεχνικού χαρακτήρα, διατήρηση αναγνωστικών ημερολογίων ,συμπλήρωση φύλλων εργασίας, προτάσεις καλλιτεχνικού εκπαιδευτικού υλικού.

**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ**

Κωδικός μαθήματος: 249

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τα βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου λογοτεχνικού παιδικού βιβλίου και των συναφών προϊόντων που απευθύνονται σε παιδιά και νέους από το χώρο του πολιτισμού και των media.
- Να αποκτήσουν ειδικές γνώσεις γύρω από ζητήματα ιδεολογίας, αισθητικής, πρόσληψης και διασκευής των λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά.
- Να αποκτήσουν ειδικές δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να μπορούν να επιλέγουν, να προσαρμόζουν και να προσεγγίζουν ερμηνευτικά και διδακτικά το λογοτεχνικό παιδικό βιβλίο σε όλη τη γκάμα των σύγχρονων μεταμορφώσεών του.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις στο χώρο του βιβλίου και των media για παιδιά και νέους: οι νέες θεματολογίες και η νέα αισθητική.
- Σταθμοί στην εξέλιξη του λογοτεχνικού παιδικού βιβλίου.
- Συγχρονία και διαχρονία στο λογοτεχνικό βιβλίο για παιδιά. Ο ρόλος της ιδεολογίας.
- Το μεταμοντέρνο και ανατρεπτικό παιδικό βιβλίο, το «αμφιλεγόμενο» παιδικό βιβλίο, παράδοση και νεωτερικότητα στο λογοτεχνικό βιβλίο για παιδιά.
- Το μυθιστόρημα φαντασίας και η σύγχρονη δυστοπία.
- Η ποίηση για παιδιά και εφήβους. Ποιητικές ανθολογίες για παιδιά.
- Ταυτότητα και ετερότητα στο λογοτεχνικό βιβλίο για παιδιά.
- Η θεωρία της διασκευής. Το διασκευασμένο και προσαρμοσμένο παιδικό βιβλίο, κ.ά..
- Η εξέλιξη του παιδιού ως αναγνώστη. Κριτική παρουσίαση θεωριών (Rosenblatt, Appleyard, Meek, Tucker, κ.ά.).
- Ο ρόλος του φύλου στην ανάγνωση, εισαγωγή στην έννοια του αναγνώσματος για αγόρια και κορίτσια και η διδακτική του αξιοποίηση.
- Θεωρητικές και διδακτικές προσεγγίσεις λογοτεχνικών παιδικών βιβλίων. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά.
- Σενάρια διδασκαλίας και εφαρμογές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Τζίνα Καλογήρου, *Λογοτεχνικά βιβλία για παιδιά: Θεωρητικές και κριτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα, Επτάλοφος 2019 .

Η Λογοτεχνία στο Σχολείο. Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, επιμέλεια Τζ. Καλογήρου – Κ. Λαλαγιάννη, Αθήνα: τυπωθήτω / Γιώργος Δαρδανός, 2005.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (E-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU356/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική υποχρεωτική εργασία σε συνδυασμό με προφορική εξέταση.

ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B165

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Ευγενία Μαγουλά

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν τα πεδία της φωνητικής και της φωνολογίας, τα οποία εξετάζουν συστηματικά τον προφορικό λόγο ως προς την άρθρωση και την εκφορά του λόγου. Πέρα από το θεωρητικό υπόβαθρο, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με τα ψηφιακά εργαλεία καταγραφής και ανάλυσης του ήχου, τα οποία τους είναι χρήσιμα για την κατανόηση της λειτουργίας της φώνησης αλλά και για την αξιοποίηση σε ειδικές εκπαιδευτικές εφαρμογές, όπως είναι η προφορά, ο τόνος και ο επιτονισμός, η ταχύτητα της ομιλίας, τα φαινόμενα συνεκφοράς (συνάρθρωση) κ.ά..

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές να είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν πώς παράγεται η ομιλία, ποια όργανα συμμετέχουν, πώς χαρακτηρίζονται και πώς διακρίνονται οι φθόγγοι μεταξύ τους,
- κατανοούν τη διαφορά μεταξύ φθόγγων και φωνημάτων,
- γνωρίζουν τη δομή του φωνολογικού συστήματος της ελληνικής γλώσσας, κατανοούν τον ρόλο και τη δομή της συλλαβής και της ρίμας στον προφορικό λόγο,
- μαθαίνουν να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία για την καταγραφή και ανάλυση της φωνής (praat),
- αξιοποιούν ιστοσελίδες για την κατανόηση του φαινομένου του προφορικού λόγου και των προβλημάτων που εμφανίζουν τα παιδιά,
- αντιλαμβάνονται τα λάθη στην προφορά των μαθητών και είναι σε θέση να τα διορθώνουν.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ο μηχανισμός παραγωγής της ομιλίας. Τα φωνητικά όργανα.
- Η περιγραφή των φθόγγων της ελληνικής γλώσσας (τόπος και τρόπος άρθρωσης, ηχηρότητα).
- Ψηφιακή απεικόνιση του σήματος της ομιλίας. Ειδικά χαρακτηριστικά κάθε φθόγγου.

- Τα στοιχεία του τόνου και του επιτονισμού. Ψηφιακή απεικόνιση και μετρήσεις.
- Φαινόμενα άρθρωσης και συνάρθρωσης.
- Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο (IPA) και φωνητική μεταγραφή.
- Διάκριση Φωνητικής – Φωνολογίας.
- Το φωνολογικό σύστημα της νέας ελληνικής, φωνοτακτικοί κανόνες, συλλαβική δομή.
- Φωνολογική μεταγραφή.
- Εφαρμογές φωνητικής και φωνολογικής μεταγραφής στον παιδικό λόγο, στις διαλέκτους, στη λεξικογραφία.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μποτίνης, Α. (2011). *Φωνητική της Ελληνικής*. Αθήνα: ISEL.

Ladefoged, P. (2007). *Εισαγωγή στη Φωνητική*. Αθήνα: Πατάκης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήρια, Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU320/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση – εργαστηριακές ασκήσεις (με εργασία).

ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΖΩΗΣ, ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B175

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Ρέα Κακάμπουρα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική, ερευνητική και εκπαιδευτική αξιοποίηση των συνεντεύξεων αφηγήσεων ζωής από τις κοινωνικές επιστήμες με έμφαση στη Λαογραφία και η απόκτηση ερευνητικής εμπειρίας από τους/ τις φοιτητές/ τριες με τη λήψη και ανάλυση μίας βιογραφικής συνέντευξης.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές, ερευνητικές και εκπαιδευτικές εφαρμογές της βιογραφικής προσέγγισης,
- Να εξασκηθούν πρακτικά στη διεξαγωγή μίας βιογραφικής συνέντευξης,
- Να αναλύουν τα ποιοτικά δεδομένα που προκύπτουν από μια συνέντευξη με βάση παραμέτρους της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Βιογραφική προσέγγιση και κοινωνικές επιστήμες στο διεθνή χώρο και την Ελλάδα (κοινωνιολογία, προφορική ιστορία, κοινωνική ανθρωπολογία, λαογραφία, κοινωνική ψυχολογία, πολιτισμικές σπουδές, ψυχανάλυση).

- Αφηγήσεις ζωής και Λαογραφία.
- Η βιογραφική προσέγγιση ως μέθοδος βιωματικής κατανόησης των πολιτισμικών ταυτοτήτων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Εκπαιδευτικά προγράμματα βιογραφικής διερεύνησης της οικογενειακής ιστορίας των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αντικείμενο, στόχοι, μεθοδολογία, εφαρμογή, αποτελέσματα.
- Αρχείο Αφηγήσεων Ζωής του Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστημίου Αθηνών: Σκοποί ίδρυσής του: α) εκπαιδευτικοί, β) ερευνητικοί.
- Εργαστήριο βιογραφικής συνέντευξης:
 1. Οι τεχνικές συνεντεύξεων αφηγήσεων ζωής: α) ελεύθερη, β) ημικατευθυνόμενη, γ) κατευθυνόμενη.
 2. Η προεργασία για τη διεξαγωγή της βιογραφικής αφηγηματικής συνέντευξης.
 3. Η διαδικασία και τα τεχνολογικά μέσα υλοποίησης της συνέντευξης.
 4. Η στάση του ερευνητή κατά τη διενέργεια της συνέντευξης: Βασικές αρχές. Ζητήματα ηθικής δεοντολογίας.
 5. Η διαδικασία της μεταγραφής.
 6. Σύνταξη έκθεσης σχετικά με τη ερευνητική διαδικασία διεξαγωγής της συνέντευξης. Ερμηνευτική ανάλυση της συνέντευξης με βάση το δίπολο παράδοση – νεοτερικότητα.
 7. Αναστοχαστική ανάλυση συνέντευξης (ρεαλιστική/ εξιδανικευτική μνήμη, ατομικό/ οικογενειακό γόητρο, σιωπές του αφηγητή).

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κακάμπουρα, Ρ. (2011). *Αφηγήσεις ζωής. Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρονη λαογραφική έρευνα*. Αθήνα: Διάδραση.

Τσιώλης, Γ. (2006). *Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική ποιοτική έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU279/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία, προφορική εξέταση

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ
(Δεν προσφέρεται)

Κωδικός μαθήματος: B127

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής Εμβάθυνσης

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο:

Όνομα διδάσκοντος:

Μαθησιακοί στόχοι:

Να μελετηθούν, να αξιολογηθούν και να εφαρμοστούν σύγχρονες μορφές και διδακτικές πρακτικές της σχολικής εργασίας στο μάθημα της ιστορίας, με στόχο την, με βιωματικούς τρόπους, προσέγγιση της ιστορικής γνώσης από τους μαθητές και τις μαθήτριες των δημοτικών σχολείων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η ιδιαιτερότητα της ιστορίας ως κοινωνικής επιστήμης, ως μέσου παιδείας και αντικειμένου διδασκαλίας.

Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της διδακτικής του ιστορικού μαθήματος.

Τα Προγράμματα Σπουδών στην ιστορία και η κριτική τους παρουσίαση.

Η ανάπτυξη της σκέψης και η κατανόηση της ιστορίας.

Κριτική θεώρηση των διδακτικών τρόπων και μεθόδων της διδασκαλίας της ιστορίας.

Μέσα προσφοράς της διδακτέας ιστορικής ύλης.

Ενσυναίσθηση και διδασκαλία της ιστορίας.

Γλώσσα, λογοτεχνία και διδασκαλία της ιστορίας.

Ιστορία και τέχνη.

Ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Ταυτότητες και διδακτική της γενικής και της τοπικής ιστορίας.

Πολυπολιτισμικότητα και Διδακτική της Ιστορίας.

Διδακτική προσέγγιση ενοτήτων γενικής και τοπικής ιστορίας.

Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Λεοντσίνης Γ., *Διδακτική της ιστορίας. Γενική – τοπική ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση*, αυτοέκδοση, Αθήνα 2006.

Λεοντσίνης Γ., *Σχολική ιστορία και περιβάλλον*, Ινστιτούτο του βιβλίου – Ασημ. Καρδαμίτσα & ΣΙΑ Ο. Ε., Αθήνα 2009.

Λεοντσίνης Γ., *Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα διδακτικής της ιστορίας και του περιβάλλοντος*, Ινστιτούτο του βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2003.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εισηγήσεις, διάλογος, φροντιστηριακές ασκήσεις

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση.

**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΚΡΑΤΟΣ
(Δεν προσφέρεται)**

Κωδικός μαθήματος: B119

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο:

Όνομα διδάσκοντος:

Μαθησιακοί στόχοι:

Να αξιολογηθεί η συγκρότηση των κοινωνικών και αυτοδιοικητικών μορφωμάτων, των κοινοτήτων και των δήμων, των διοικήσεων, των νομαρχιών και των περιφερειών στον ελληνικό και ελλαδικό χώρο, καθώς και να σταθμιστούν οι αξίες της τοπικής κοινωνίας στο χώρο που λειτουργεί κάθε σχολείο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Θεμελιώδεις έννοιες.

- Το ιστορικό υπόβαθρο και πλαίσιο του θεσμού.
- Η μορφή των τοπικών διοικητικών αρχών κατά την περίοδο της Επανάστασης του 1821.
- Η δομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά την καποδιστριακή και οθωνική περίοδο.
- Η διαμόρφωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο σκεπτικό της πολιτικής του Χ.
- Τρικούπη και του Θ. Δηλιγιάννη.
- Αναπτυξιακά, πολιτιστικά και εκπαιδευτικά ζητήματα.
- Η ρύθμιση της Τ. Α. από το 1912 – 1936.
- Η τοπική αυτοδιοίκηση στην Εθνική Αντίσταση.
- Η Τ. Α. έως την τελευταία δεκαετία του 20ου αι.
- Ο θεσμός της περιφέρειας. Ο νόμος 2539/97 για τη «Συγκρότηση της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης» – νόμος «Καποδιστριας». Το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ν. 3852/2010).

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μπαμπούνης Χ., *Η τοπική αυτοδιοίκηση κατά την οθωνική περίοδο (1833 – 1862)*, εκδ. Γ. Δαρδανός – Κ. Δαρδανός Ο.Ε., Αθήνα 2009.

Μπαμπούνης Χ., *Όψεις της τοπικής αυτοδιοίκησης στο ελληνικό κράτος*. Διοίκηση, πληθυσμός, εκπαίδευση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Διάλογος, άσκηση στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση

ΓΕΝΙΚΗ – ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΣ
(Δεν προσφέρεται)

Κωδικός μαθήματος: B120

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο:

Όνομα διδάσκοντος:

Μαθησιακοί στόχοι:

Να κατανοηθεί ο περιβαλλοντικός χαρακτήρας της τοπικής ιστορίας και της διαλεκτικής της σχέσης με τη γενική ιστορία. Να προωθηθεί μεθοδικά και μεθοδολογικά η εξοικείωση με την ιστορική έρευνα και ιδιαίτερα τη σχολική ιστορική έρευνα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Επιστημολογικά ζητήματα και γενικές έννοιες της ιστορίας.

- Οι ιστορικές Σχολές.
- Μνήμη και ιστορία.
- Το «γεγονός» και η ανασυγκρότηση του παρελθόντος.
- Το πρόβλημα της αντικειμενικότητας και αλήθειας στην ιστορία.
- Ιστορική αφήγηση και πηγές.
- Τα όρια και τα είδη των ιστορικών πηγών.
- Οι πηγές και η «ανάγνωσή» τους.
- Προσβασιμότητα και πρόσβαση στις πηγές.
- Μέθοδος προσέγγισης, κριτική και ερμηνεία των πηγών.
- Η ιστορική έρευνα και η βιβλιογραφία.
- Η συγκέντρωση, επιλογή και οργάνωση του ιστορικού υλικού.
- Μεθοδολογία της σχολικής ιστορικής έρευνας.
- Δειγματική εκπόνηση εργασίας.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μπαμπούνης Χ., *Ιστορική αφήγηση και πηγές*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2013.

Λεοντσίνης Γ., *Σχολική ιστορία και περιβάλλον*, Ινστιτούτο του βιβλίου – Ασημ. Καρδαμίτσα & ΣΙΑ Ο. Ε., Αθήνα 2009.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Διάλογος, άσκηση στη χρήση βάσης δεδομένων πηγών και βιβλιογραφίας

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή ή προφορική εξέταση

**ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ**

Κωδικός μαθήματος: B141

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Τάκης Τζαμαργιάς

Σκοπός του μαθήματος:

Εξετάζεται το θέατρο όχι ως αυτοσκοπός, αλλά ως μέρος της διδακτικής μεθοδολογίας για την προσέγγιση μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επισημαίνεται η αξιοποίησή του ως αναθεωρητική διδακτική μέθοδος και αναπτύσσονται τεχνικές του Εκπαιδευτικού Δράματος και τρόποι εφαρμογής του. Με γνώμονα την κοινωνική ευαισθητοποίηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία οι εκπαιδευτικοί του μέλλοντος καλούνται να συμμετάσχουν άμεσα και βιωματικά σε εργαστήρια μεταγραφής κειμένων που αντιστοιχούν σε ποικίλα γνωστικά αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η μεταγραφή βασίζεται στη θεωρία του Paulo Freire (Η αγωγή του καταπιεζόμενου) και στις τεχνικές του Augusto Boal.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τις σύγχρονες τάσεις και μεθόδους διδασκαλίας που αξιοποιούν το εκπαιδευτικό δράμα και τις τεχνικές Boal στη μαθησιακή διαδικασία, στο πλαίσιο της διαθεματικής και διαδραστικής διδασκαλίας.
- Να οργανώσουν την εμπειρία που αποκτούν και το βίωμα που προκύπτει από την εμπλοκή τους σε ρόλους, ώστε να μπορούν να σχεδιάσουν μια ενδεικτική διδασκαλία με ενότητα μαθήματος που εκείνοι επιθυμούν.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ο χαρακτήρας του μαθήματος είναι πρακτικός και η δίνεται έμφαση στην εφαρμογή και αξιοποίηση του εκπαιδευτικού δράματος στη διδακτική μεθοδολογία σειράς μαθημάτων της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.
- Οι φοιτητές καλούνται να συμμετάσχουν σε ομάδες των πέντε ατόμων και να χρησιμοποιήσουν ενδεδειγμένες τεχνικές του εκπαιδευτικού δράματος για το σχεδιασμό διδασκαλίας ενός μαθήματος της αρεσκείας τους από το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου.

Πρακτικές εφαρμογές:

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/ τριες ασκούνται στις τεχνικές του Boal, έτσι όπως αυτές διευθετούνται στο αγγλοσαξωνικό μοντέλο του εκπαιδευτικού δράματος και παρουσιάζουν ένα σχέδιο διδασκαλίας που απορρέει από αυτό.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Καλλιτεχνική έκφραση και παιδαγωγία*, Διάδραση, εκδ. Αθήνα 2014

Θ. Γραμματάς, *Θεατρική Αγωγή και Παιδεία*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2017

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήριο, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU212/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Εργασίες – Προφορικές εξετάσεις – Παρουσίαση θεατρικών δρώμενων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Κωδικός μαθήματος: B155

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Θεόδωρος Γραμματάς, Τάκης Τζαμαργιάς

Σκοπός του μαθήματος:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν τη διαδρομή από το κείμενο στη σκηνή, από το γραπτό λόγο στην εικόνα, προκειμένου να αισθητοποιήσουν τη διττή έννοια του θεάτρου, ως κείμενο και ως παράσταση και τη λειτουργία του θεάτρου ως μορφοπαιδευτικό αγαθό. Το Θέατρο, ως αισθητικό προϊόν αλλά και μέσο αγωγής και παιδείας. Αναπτύσσονται τρόποι διδασκαλίας του στη διαπαιδαγώγηση των μαθητών μέσα και έξω από την αίθουσα διδασκαλίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να διακρίνουν τα γνωρίσματα της «λογοτεχνικότητας» και της «θεατρικότητας» που χαρακτηρίζουν ένα έργο ως δραματικό κείμενο.
- Να αναπτύξουν τη διαδικασία μεταγραφής του σε σκηνικό θέαμα, με την μεσολάβηση των επιμέρους θεατρικών κωδίκων όπως η σκηνοθεσία και η υποκριτική, η σκηνογραφία και ο φωτισμός, η μουσική και τα οπτικο – ακουστικά εφέ.
- Να αναλύουν τους «κώδικες του δράματος», τους «κώδικες του θεάτρου», την αμφίδρομη επικοινωνία σκηνής – πλατείας και το ρόλο που διαδραματίζει ο θεατής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το Θέατρο αναλύεται ως καλλιτεχνικό αλλά και πολιτιστικό αγαθό, ως αισθητικό προϊόν αλλά και μέσο αγωγής και παιδείας.
- Παράλληλα, αναπτύσσονται οι τρόποι διδασκαλίας του στην εκπαίδευση (ως ειδική διδακτική) και επισημαίνεται η συμβολή του στη διαπαιδαγώγηση των μαθητών μέσα και έξω από την αίθουσα διδασκαλίας, έτσι ώστε οι φοιτητές/ τριες:
- Να διαχωρίσουν την έννοια της «ειδικής διδακτικής» του θεάτρου και να γνωρίσουν τους ποικίλους τρόπους προσέγγισης και ανάλυσης του δραματικού κειμένου.
- Να προσεγγίσουν τον πρακτικό και εμπειρικό χαρακτήρα της διδασκαλίας του θεάτρου.
- Να εντοπίζουν, αναδεικνύουν και αξιοποιούν κατάλληλα θεατρικές τεχνικές και κώδικες για επαγγελματικούς, κοινωνικούς ή άλλους λόγους.
- Να διαθέτουν βασικές γνώσεις δραματουργίας, ώστε να μπορούν, να προχωρήσουν σε μια δραματουργική επεξεργασία του δραματικού κειμένου.
- Να έχουν τη δυνατότητα συγγραφής μιας σύντομης σκηνής και παραγωγής δραματικού λόγου.
- Να προσδιορίζουν τους τρόπους σκηνικής ερμηνείας και απόδοσης του έργου.
- Να συνεργάζονται με άλλους συντελεστές της παράστασης με ποικίλες ιδιότητες (κριτικός αναγνώστης, δραματουργός, σκηνοθέτης).
- Να προσδιορίζουν το θεωρητικό και τον πρακτικό χαρακτήρα του θεάτρου και να κινούνται με την ίδια άνεση και στα δύο επίπεδα.
- Να κατανοούν, αναλύουν και επεξηγούν έννοιες και δεδομένα που συνδέουν το θέατρο ως καλλιτεχνική δημιουργία με το θέατρο ως καταναλωτικό αγαθό.
- Να επιλέγουν την κατάλληλη θεατρική σκηνή και χώρο για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος.

Πρακτικές εφαρμογές:

Οι φοιτητές χωρισμένοι σε ζευγάρια δοκιμάζονται σε εργαστήριο γραφής και παραγωγής μιας σύντομης θεατρικής σκηνής από το μικρόκοσμο και την ανταλλάσσουν με άλλη που θα τους παραδώσει άλλο ζευγάρι φοιτητών για να το αναπτύξουν στην αυτοσχέδια σκηνή της τάξης. Έτσι συνειδητοποιούν με βιωματικό τρόπο την πορεία από το κείμενο στη σκηνή και το διττό χαρακτήρα του θεάτρου.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς – Τ. Τζαμαργιάς, *Πολιτισμικές εκδηλώσεις στο Σχολείο*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2011.

Θ. Γραμματάς, *Διδακτική του Θεάτρου*, εκδ. Τυπωθήτω, Γ. Δαρδανός – Κ. Δαρδανός Ο.Ε., Αθήνα 1999.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού – Εργαστήριο - Πρακτική άσκηση

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU211/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή απαλλακτική εργασία

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B186

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Μαρία Δημάκη – Ζώρα

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα έχει έναν διεπιστημονικό χαρακτήρα. Με άξονα την Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου, πραγματοποιεί μια κοινωνιολογική και πολιτισμική εμβάθυνση στην πορεία του νεότερου ελληνισμού, από την περίοδο του Κρητικού Θεάτρου μέχρι σήμερα.

Παρουσιάζεται η δημιουργία και η ανάπτυξη της νεοελληνικής κοινωνίας μέσα από τις ποικίλες πολιτισμικές, οικονομικές, πολιτικές και ιστορικές συνθήκες, όπως αυτή εικονοποιείται παραστατικά στη δραματουργία και τη σκηνική πράξη του θεάτρου.

Αναλύονται οι ευρωπαϊκές επιδράσεις και συσχετισμοί, αρχής γενομένης από το αναγεννησιακό πνεύμα του 16^{ου} και το μπαρόκ του 17^{ου} – 18^{ου} αιώνα, τις διαφωτιστικές απόψεις, τον κλασικισμό και ρομαντισμό του 19^{ου} και τις νεότερες τάσεις του αστικού δράματος των αρχών του 20^{ου} αλλά και τις σύγχρονες εκδοχές του θεάτρου του παραλόγου και του μεταμοντερνισμού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν τους σημαντικούς σταθμούς στην εξέλιξη του νεοελληνικού θεάτρου και τον τρόπο με τον οποίο τα κοινωνικοπολιτικά δεδομένα κάθε περιόδου επέδρασαν στις θεατρικές εξελίξεις.
- Να προβούν σε συσχετισμούς ανάμεσα στη θεατρική έκφραση και δημιουργία από τη μια και στην κοινωνική πραγματικότητα από την άλλη.
- Να συνειδητοποιήσουν την υπόσταση του θεάτρου ως καλλιτεχνικής έκφρασης αλλά και κοινωνικού φαινομένου και πολιτισμικού δείκτη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ο χαρακτήρας του μαθήματος είναι ιστορικός.
- Μέσα από την ανάπτυξη της δραματουργίας αλλά και της σκηνικής πράξης, από την εποχή της Κρητικής Αναγέννησης (16ος αι.) μέχρι σήμερα, επισημαίνεται η εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας.
- Παρουσιάζονται βασικοί σταθμοί στην πορεία του Θεάτρου, της Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού και επισημαίνεται η άρρηκτη σχέση μεταξύ Θεάτρου και Κοινωνίας στη νεότερη Ελλάδα.

Πρακτικές εφαρμογές:

Στο πλαίσιο των σεμιναριακών μαθημάτων, οι φοιτητές/ τριες καλούνται να εργαστούν σε ομάδες. Με τη χρήση θεατρικών τεχνικών και στόχο την παρουσίαση ενός σημαντικού έργου – σταθμού στην πορεία της νεοελληνικής δραματουργίας, οι φοιτητές/ τριες θα χρειαστεί να σχεδιάσουν μια πρόταση και να την εφαρμόσουν στην πράξη προκειμένου να προσεγγιστούν οι όψεις της διδακτικής του θεάτρου.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Θ. Γραμματάς, *Το ελληνικό Θέατρο στον 20ό αι. Συμβολή στην Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2017.

Θ. Γραμματάς, *Νεοελληνικό Θέατρο και Κοινωνία. Η σύγκρουση των νέων με το σύστημα*, εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα 1996.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάριο (υποχρεωτικά), Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Παρακολούθηση και κριτικός σχολιασμός θεατρικών παραστάσεων

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU248/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία ή προφορική εξέταση.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: B160

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος Σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ' Χειμερινό

Όνομα διδάσκοντος: Δημοσθένης Δασκαλάκης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητριών και φοιτητών στην κατανόηση της κοινωνιολογικής διάστασης της παιδικής ηλικίας μέσω της εξέτασης του προσδιορισμού της βάσει κοινωνικών παραγόντων. Κατάληξη αυτής της εξέτασης τίθεται η κατανόηση της παιδικής ηλικίας ως κοινωνικού και όχι ως βιολογικού φαινομένου, των κοινωνικών, οικονομικών, πολιτιστικών και πολιτικών παραγόντων που την καθορίζουν, καθώς και τη συνάρτηση της παιδικής ηλικίας με άλλους θεσμούς και κοινωνικά φαινόμενα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας την παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση: **α)** να διακρίνουν την κοινωνιολογική διάσταση της παιδικής ηλικίας απομακρυνόμενοι από την κατανόησή της ως φυσικού και βιολογικού φαινομένου, **β)** να κατανοήσουν την αλλαγή στο κοινωνιολογικό παράδειγμα της παιδικής ηλικίας σε θεωρητικό επίπεδο. **γ)** να κατανοήσουν την παιδική ηλικία σε συνάρτηση με ειδικότερους θεσμούς και κοινωνικά φαινόμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η ιστορική διάσταση της παιδικής ηλικίας ως μέσο κατανόησης της κοινωνικής της κατασκευής. Η «ανακάλυψη» της παιδικής ηλικίας. Η ανάδειξη της κοινωνικής αξίας της παιδικής ηλικίας. Η παιδική ηλικία ως κοινωνική κατασκευή. Η δημιουργία του «κυρίαρχου πλαισίου» ανάπτυξης του παιδιού και η αποδόμησή του. Η αναπτυξιακή θεωρία. Οι θεωρίες κοινωνικοποίησης. Η νέα κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας: Η εννοιολογική αναγέννηση της παιδικής ηλικίας. Η κοινωνικοποίηση ως αμφίδρομη διαδικασία. Το παιδί ως δρών υποκείμενο. Παιδική ηλικία και κοινωνική δομή. Η κουλτούρα των παιδιών. Παιδική ηλικία και οικογένεια. Η παγκοσμιοποίηση της παιδικής ηλικίας. Διακυβέρνηση και πολιτικές για την παιδική ηλικία. Παιδική ηλικία και κοινωνικός έλεγχος. Παιδική ηλικία και παρέκκλιση/ παραβατικότητα. Ειδικές ομάδες παιδιών (παιδιά του δρόμου, εργαζόμενα παιδιά, παιδιά Ρομά/ μετανάστες/ πρόσφυγες). Παιδική εργασία. Παιδική ηλικία και νέες τεχνολογίες. Ο ρόλος των ΜΜΕ/ κοινωνικών δικτύων. Η «εξαφάνιση» της παιδικής ηλικίας. Η παιδική ηλικία στη σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία. Η παιδική ηλικία υπό την οπτική της εκπαίδευσης. Παιδική ηλικία και κοινωνικά προβλήματα. Φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός και παιδική ηλικία. Παιδική ηλικία και δικαιώματα. Η κρίση της παιδικής ηλικίας. Το μέλλον της παιδικής ηλικίας.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ., (2013), *Όψεις της Παιδικής Ηλικίας*, Εκδόσεις Διάδραση, Αθήνα.

Δασκαλάκης, Δ., & Γκίβαλος, Μ., (2011), *Παιδική Ηλικία και τα Δικαιώματα του Παιδιού*, Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU177/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, β) Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Κωδικός Αριθμός Μαθήματος: B190

Είδος Μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο Μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος Σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η' - Εαρινό.

Όνομα Διδάσκοντος: Νέος Επιστήμονας (Πρόγραμμα ΕΣΠΑ)

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης των δικαιωμάτων του παιδιού σε συνάρτηση με τους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που άσκησαν επίδραση στη διαμόρφωση της αντίστοιχης ιδεολογίας. Παράλληλα, το μάθημα σκοπεύει στην κατανόηση από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές της σύγχρονης εξέλιξης του θεωρητικού πλαισίου των δικαιωμάτων του παιδιού, του τρόπου που αυτές μετουσιώνονται σε θεσμικές

προβλέψεις στο πλαίσιο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., καθώς και της εφαρμογής των δικαιωμάτων του παιδιού στην Ελλάδα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας την παρακολούθηση του μαθήματος θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις όσον αφορά: **α)** την εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού και τους κύριους παράγοντες που την προσδιόρισαν, **β)** τις σύγχρονες θεωρητικές εξελίξεις στο πεδίο των δικαιωμάτων του παιδιού και τις ιδιαιτερότητές τους σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. **γ)** τη θεσμική διάσταση των δικαιωμάτων του παιδιού, τις θεμελιώδεις αρχές της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., καθώς και την εφαρμογή των δικαιωμάτων του παιδιού στην Ελλάδα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Ιστορική εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού σε συνάρτηση με τους κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που άσκησαν επίδραση στη διαμόρφωση της ιδεολογίας για το παιδί ως κάτοχο δικαιωμάτων. Παράλληλα, το μάθημα σκοπεύει στην κατανόηση του θεωρητικού πλαισίου για τα δικαιώματα του παιδιού και του τρόπου που οι θεωρητικές αρχές για τα δικαιώματα του παιδιού μετουσιώνονται σε θεσμικές προβλέψεις στο πλαίσιο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Ο.Η.Ε., καθώς και της εφαρμογής των δικαιωμάτων του παιδιού στην Ελλάδα.

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος:

- Θα γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού και θα διακρίνουν τη διαφοροποίηση που επήλθε στις κοινωνικές αντιλήψεις και στην αντιμετώπιση των παιδιών διαχρονικά και τους παράγοντες που συνέβαλλαν σε αυτήν τη μεταβολή
- Θα γνωρίζουν βαθύτερα θεωρητικά ζητήματα των δικαιωμάτων των παιδιών, κυρίως όσον αφορά τη διαφοροποίηση στην κατοχή δικαιωμάτων μεταξύ παιδιών και ενηλίκων και να είναι ικανοί να διακρίνουν τον τρόπο που αυτή η διαφοροποίηση εκδηλώνεται σε νομοθετικό και κοινωνικό επίπεδο σήμερα
- Θα γνωρίζουν την σύγχρονη θεωρητική εξέλιξη των δικαιωμάτων του παιδιού και θα είναι ικανοί να εντοπίζουν τους παράγοντες στους οποίους αυτή βασίστηκε
- Θα γνωρίζουν την Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, τον τρόπο εφαρμογής της στην Ελλάδα και θα είναι ικανοί να εντοπίζουν τα κύρια ζητήματα και υστερήσεις των δικαιωμάτων των παιδιών σήμερα

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ. (2013), *Όψεις της Παιδικής Ηλικίας*, Εκδόσεις Διάδραση, Αθήνα.

Δασκαλάκης, Δ., & Γκίβαλος, Μ., (2011), *Παιδική Ηλικία και τα Δικαιώματα του Παιδιού*, Εκδοτικός Οίκος Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU177/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, β) Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΝΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(Δεν προσφέρεται)

Κωδικός μαθήματος: B170

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο:

Όνομα διδάσκοντος: Δημοσθένης Δασκαλάκης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητριών και φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε. που θα παρακολουθήσουν το μάθημα στην «προβληματική» η οποία προκύπτει από τη χρήση των νέων τεχνολογιών οι οποίες επιφέρουν διαρθρωτικού χαρακτήρα μετασχηματισμούς στην εργασία, στην εκπαίδευση αλλά και στην συνάρθρωση μεταξύ αυτών των θεσμών και φαινομένων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτήτριες και φοιτητές του Π.Τ.Δ.Ε. που θα παρακολουθήσουν το μάθημα να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις εφαρμογές των νέων τεχνολογιών, τη νέα οργάνωση της εργασίας και της παραγωγής, τις θεωρητικές προσεγγίσεις της τεχνολογίας, καθώς και τις κοινωνικές επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών στην έκταση και την ποιότητα της απασχόλησης, στα επαγγελματικά προσόντα, στις ειδικότητες, στο περιεχόμενο, στο έλεγχο και στις συνθήκες εργασίας, σύνθεση του εργατικού δυναμικού, και τέλος στη φύση της νέας εργασιακής διαδικασίας, τις επιπτώσεις στη συγκρότηση των κοινωνικών τάξεων και της σύγχρονης κοινωνίας και κυρίως στους μετασχηματισμούς που επέρχονται κατ'ακολουθίαν στους εκπαιδευτικούς θεσμούς, στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και στην ίδια την γνώση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Ιστορική εξέλιξη, οριοθέτηση του γνωστικού αντικείμενου και θεωρητικές καταβολές της κοινωνιολογίας της εργασίας. Τρόποι παραγωγής και μορφές οργάνωσης της εργασίας. Τεϋλορισμός, φορντισμός, θεωρία των ανθρωπίνων σχέσεων. Τάσεις της βιομηχανικής κοινωνιολογίας μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο: οι προσεγγίσεις των βιομηχανικών σχέσεων, η νέα σχολή των ανθρωπίνων σχέσεων και η οργανωτική θεωρία. Η νέα τεχνολογική επανάσταση. Νεότερες θεωρίες για την εργασιακή διαδικασία. Νέες τεχνολογίες και εναλλακτικές μορφές οργάνωσης της εργασίας. Μαζική παραγωγή, πλήρης απασχόληση και κοινωνικό κράτος. Η κρίση του φορντισμού και η μετάβαση στο μεταφορντισμό. Ευέλικτη βιομηχανική παραγωγή, ευέλικτη αυτοματοποίηση, ευέλικτα συστήματα μαζικής και διαφοροποιημένης παραγωγής. Η μεταβιομηχανική κοινωνία και το μέλλον της εργασίας. Από την γραφειοκρατική στην μεταγραφειοκρατική οργάνωση. Δυνητική οργάνωση: έννοια, μορφές και χαρακτηριστικά. Νέα τεχνολογία και δυνητικοποίηση των οργανώσεων. Η διάσταση του χώρου και του χρόνου. Ο ρόλος της επικοινωνίας και της εμπιστοσύνης. Ο ρόλος της κουλτούρας. Δυνητική οργάνωση και παγκοσμιοποίηση. Δυνητική οργάνωση, οργανωτική θεωρία και εφαρμογές. Η δυνητικοποίηση της εργασίας και της εκπαίδευσης. Τηλεεργασία:

έννοια, χαρακτηριστικά, εφαρμογές και επιπτώσεις. Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση: εφαρμογές και επιπτώσεις.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ., (2013), *Βιομηχανική Κοινωνιολογία και Βιομηχανικές Σχέσεις*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Δασκαλάκης, Δ., & Φασούλης, Κ., (2013), *Το Οργανωτικό Φαινόμενο στο Διαδίκτυο*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU180/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, β) Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Κωδικός μαθήματος: B185

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος Σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ, ΣΤ', Η' – Εαρινό.

Όνομα διδάσκοντος: Δημοσθένης Δασκαλάκης

Σκοπός του μαθήματος:

Είναι η κατανόηση εκ μέρους των φοιτητριών και φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε. που θα παρακολουθήσουν το μάθημα της παγκοσμιοποίησης, όχι ως ιδεολογίας ή αφορισμού που πολλοί επιχειρούν, αλλά μεγάλης σημασίας διαρθρωτικού φαινομένου της σύγχρονης καπιταλιστικής κοινωνίας που επηρεάζει ολόκληρο το φάσμα των κοινωνικών δομών, κάθε κοινωνία, την παγκόσμια οικονομία αλλά επιφέρει μεγάλους μετασχηματισμούς σε πολιτισμικό επίπεδο, παράγοντας νέα δεδομένα για τις πολιτισμικές, τις θρησκευτικές και οπωσδήποτε και τις εκπαιδευτικές δομές, όψεις και λειτουργίες των σύγχρονων κοινωνιών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Κατανόηση της παγκοσμιοποίησης ως σύγχρονου διαρθρωτικού φαινομένου καθώς και των επιμέρους συγκεκριμένων επιπτώσεων αυτού στις πολιτισμικές, θρησκευτικές και εκπαιδευτικές δομές των σύγχρονων κοινωνιών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει τον πολιτισμό ως σύστημα ερμηνείας της σύγχρονης πραγματικότητας, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στον παγκόσμιο χάρτη, καθώς και τον τρόπο συγκρότησης των πολιτισμικών, αλλά και των θρησκευτικών ταυτοτήτων σε ένα πολυπολιτισμικό κοινωνικό πλαίσιο. Επιπλέον, μελετώνται εκείνες οι συνιστώσες της εκπαίδευσης, οι οποίες συμβάλλουν

στη διαχείριση του πολιτισμού και της θρησκείας στο πλαίσιο μίας παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

α) Διαλέξεις/ Παραδόσεις, και **β)** Εργαστήριο (Υποχρεωτικά)

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ., (2017), *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Δασκαλάκης Δ., (2014), *Εισαγωγή στη Σύγχρονη Κοινωνιολογία*, 2η Έκδοση Βελτιωμένη, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU203/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, **β)** Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΜΟΥΣΙΚΗ-ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Κωδικός μαθήματος: B166

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: 4ο, 6ο, 8ο

Όνομα διδάσκοντος: Σμαράγδα Χρυσοστόμου

Μαθησιακοί στόχοι:

Το μάθημα έχει ως στόχο να προσφέρει στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς μια γνωριμία με τους στόχους και τα μέσα διδασκαλίας της Μουσικής δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη διαθεματική/ διεπιστημονική προσέγγιση του γνωστικού αντικειμένου στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Βασικές έννοιες και δεξιότητες του γνωστικού αντικειμένου αναλύονται και περιγράφονται τα μέσα, καθώς και οι μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι μελλοντικοί δάσκαλοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις διδακτικές τους προσεγγίσεις της μουσικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαθεματική/ διεπιστημονική προσέγγιση του μαθήματος της Μουσικής με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος όλων των τάξεων του δημοτικού σχολείου. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές αναμένεται να έχουν κατανοήσει:

- τις έννοιες της διαθεματικότητας και της διεπιστημονικότητας και πώς αυτές εφαρμόζονται στο πλαίσιο των μαθημάτων αισθητικής αγωγής και συγκεκριμένα της Μουσικής
- τη θέση του μαθήματος της Μουσικής στην υποχρεωτική εκπαίδευση
- τους στόχους του μαθήματος της Μουσικής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και πώς αυτοί μπορούν να επιτευχθούν μέσα από μια διαθεματική προσέγγιση που θα συνδέει τη μουσική με άλλα γνωστικά αντικείμενα

- τα εργαλεία και τις μουσικές δραστηριότητες και συμπεριφορές που εφαρμόζονται και χρησιμοποιούνται στη διδασκαλία του μαθήματος της Μουσικής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Οι έννοιες της διαθεματικότητας και της διεπιστημονικότητας – ερμηνείες και διαφοροποιήσεις των όρων.

- Η πορεία προς την ενιαιοποίηση και τη διαθεματικότητα και οι φιλοσοφικές και θεωρητικές απαρχές της
- Θετικά και αρνητικά στοιχεία της διαθεματικότητας
- Εφαρμογές και χαρακτηριστικά των εφαρμογών της διαθεματικότητας και της διεπιστημονικότητας
- Προβλήματα και αποτελέσματα από τις εφαρμογές
- Η Μουσική ως αυτόνομη επιστήμη και γνωστικό αντικείμενο
- Η σημασία της Μουσικής στη ζωή και στην εκπαίδευση
- Η σύνδεση της Μουσικής με άλλα γνωστικά αντικείμενα: θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις
- Εφαρμογές ενιαιοποίησης των τεχνών (εντός και εκτός Ελλάδας)
- Το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Μουσικής
- Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής – σκοποί και στόχοι διδασκαλίας του μαθήματος
- Συνδυάζοντας τη Μουσική με άλλα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος: παραδείγματα εφαρμογών και δραστηριοτήτων

Ενδεικτική βιβλιογραφία(τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χρυσοστόμου, Σ. (2005). *Η Μουσική στην Εκπαίδευση: το δίλημμα της διεπιστημονικότητας*. Αθήνα: Παπαρηγορίου – Νάκας.

Παπαπαναγιώτου, Ξ.(επιμ.) (2009). *Ζητήματα Μουσικής Παιδαγωγικής*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΜΕ.

Δίνονται επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (μέσω του e-class) οι παρουσιάσεις (ppt) των μαθημάτων, καθώς και σημειώσεις για συγκεκριμένα ζητήματα/ θέματα (π.χ. δείγματα σχεδίων μαθημάτων, δραστηριοτήτων, κτλ.).

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Το μάθημα διδάσκεται με διαλέξεις και πρακτικές εφαρμογές των δραστηριοτήτων. Πραγματοποιείται μία (τουλάχιστον) δειγματική διδασκαλία.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική Εξέταση Εργασίες

Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟΝ 20^Ο ΑΙΩΝΑ. Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: B187

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Βίκυ Πάτσιου, Εργαστηριακή βοηθός: Χ. Δράκου

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών στα κύρια θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με ορισμένες τάσεις και αναζητήσεις της πεζογραφίας του εικοστού αιώνα. Ειδικότερα προσεγγίζεται η παρουσία των εφήβων ως αφηγηματικών προσώπων, καθώς και η σχέση τους με την πλοκή, τα θεματικά μοτίβα και τους χωρο-χρονικούς προσδιορισμούς της δράσης. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τις τάσεις της Νεοελληνικής λογοτεχνίας που ακολουθούν την παράδοση της «γενιάς του 1930» καθώς και της σύγχρονης εφηβικής λογοτεχνίας.
- Να προσεγγίσουν την ανάλυση του αφηγηματικού προσώπου σε σχέση με τις κοινωνικές προδιαγραφές που αφορούν μια συγκεκριμένη ηλικιακή περίοδο.
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/ προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας καθώς και της σύγχρονης εφηβικής λογοτεχνίας.
- Η «ανακάλυψη» της εφηβείας και η «γενιά του 1930».
- Η μεταπολεμική πεζογραφία και η ανήσυχη παρουσία της νεότητας.
- Η σύγχρονη εφηβική λογοτεχνία: κοινωνικές και ιδεολογικές προϋποθέσεις.
- Η αυτοβιογραφική εξιστόρηση και οι όψεις του εαυτού.
- Ο υποκειμενικός χρόνος και η καταγραφή του πραγματικού.
- Η συγκρότηση της ταυτότητας: ιδεολογία και κοινωνικό φύλο.

- Κ. Πολίτης – Eroica
- Γ. Θεοτοκάς – Λεωνής
- Μ. Λυμπεράκη – Ψάθινα καπέλα
- Α. Ζέη – Η μωβ ομπρέλα
- Ζ. Σαρή – Νινέτ
- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Αθήνα, εκδ. Οδυσσέας, ³2008.

Μα τι γυρεύουν οι ψυχές μας ταξιδεύοντας: Αναζητήσεις και αγωνίες των Ελλήνων Λογοτεχνών του Μεσοπολέμου (1918-1939), επιμ. Ελένα Κουτριάνου και Έλλη Φιλοκύπρου, Αθήνα, εκδ. Νεφέλη, 2018.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): (Παρατίθεται ο σύνδεσμος)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU402/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις ή απαλλακτική εργασία.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

Κωδικός μαθήματος: B132

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Βίκυ Πάτσιου, Β. Οικονομοπούλου Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να εμπλουτίσει τις γνώσεις των φοιτητών και των φοιτητριών στα κύρια θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με την εμφάνιση της σύγχρονης πεζογραφίας (από το 1974 έως τις μέρες μας). Ειδικότερα προσεγγίζονται τα ιστορικά και κοινωνικά πλαίσια μέσα στα οποία αναπτύχθηκαν οι τάσεις του μεταμοντερνισμού, του μαγικού ρεαλισμού και της ιστορικής μεταμυθοπλασίας. Τέλος γίνεται αναφορά στις βασικές έννοιες ανάλυσης και αναγνωστικής προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος: αφήγηση, πλοκή, δομή, χαρακτήρες, οπτική γωνία/εστίαση, σκηνικό, θέμα.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τα σημαντικά ρεύματα και τις τάσεις της Νεοελληνικής λογοτεχνίας που ακολουθούν την παράδοση της μεταπολεμικής πεζογραφίας.
- Να προσεγγίσουν τις σχέσεις ανάμεσα στην αντικειμενική και την υποκειμενική αλήθεια της γραφής και να διερευνήσουν τη συγκρότηση ενός ιδιαίτερου αφηγηματικού λόγου που στηρίζεται στην εναλλαγή του φανταστικού και του πραγματικού στοιχείου.
- Να μπορούν να εντάξουν τα λογοτεχνικά έργα στο πνευματικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής τους.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία βασικών εννοιών ανάλυσης και ανάγνωσης/ προσέγγισης ενός λογοτεχνήματος.
- Να ερευνούν και να αναγνωρίζουν από γραμματολογική άποψη έργα γνωστών και καταξιωμένων συγγραφέων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή. Στοιχεία Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
- Αισθητικά ρεύματα και τάσεις (μεταμοντερνισμός, μαγικός ρεαλισμός, μεταμυθοπλασία).
- Η παράδοση της μεταπολεμικής πεζογραφίας και η υπονόμευσή της.
- Η λογοτεχνία της αλληγορίας και του φανταστικού.
- Η υπαρξιακή απροσδιοριστία και η σύντηξη των λογοτεχνικών ειδών.
- Η αναζήτηση του Άλλου και η ανάδειξη του ανοίκειου.
- Η μεταπολεμική μοντερνιστική παράδοση και ο Παύλος Μάτεσις.

- Το υλικό της αφήγησης και η παρουσία των εξωλογοτεχνικών πηγών (Θ. Βαλτινός).
- Διακειμενικότητα και αυτοαναφορικότητα στο έργο του Δημήτρη Καλοκύρη.
- Η αληθοφάνεια και η υπέρβασή της στο έργο του Μισέλ Φάις.
- Η ιστορική μεταμυθοπλασία και η επίφοβη αλήθεια της ιστορίας (Ρέα Γαλανάκη, Μάρω Δούκα).
- Η κοινωνιολογία του αστυνομικού μυθιστορήματος (Πέτρος Μάρκαρης, Φίλιππος Φιλίππου).
- Τρόποι κριτικής προσέγγισης και μέθοδοι ερμηνευτικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Σύγχρονη ελληνική πεζογραφία. Διεθνείς προσανατολισμοί και διασταυρώσεις, επιμέλεια: Α. Σπυροπούλου, Θ. Τσιμπούκη, εκδ. Αλεξάνδρεια, 2002.

Α. Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της. Όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται (1964 – 1974 και μέχρι τις ημέρες μας)*, τόμος Η', εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα 2007.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Ηλεκτρονικές παρουσιάσεις – χρήση εποπτικού υλικού. Προαιρετική προφορική παρουσίαση φοιτητικών εργασιών και κριτική συζήτηση επί των πορισμάτων.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις ή απαλλακτική εργασία.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B144

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', Η' (διδάσκεται χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Όνομα διδάσκοντος: Ρέα Κακάμπουρα

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η παιδαγωγική εμβάθυνση των φοιτητών/τριών στον κλάδο της Παιδαγωγικής Λαογραφίας που συνδυάζει τα πορίσματα των σύγχρονων λαογραφικών και ανθρωπολογικών σπουδών με την εκπαιδευτική πράξη ιδιαίτερα του δημοτικού σχολείου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να διακρίνουν τα γνωρίσματα της Παιδαγωγικής Λαογραφίας,
- Να συντάσσουν σχέδια διδασκαλίας για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση με εστίαση σε όψεις του λαϊκού πολιτισμού και σε σύνδεση με το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ αξιοποιώντας τις μεθόδους της Λαογραφίας και της Οπτικής Εθνογραφίας,

- να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν τις έμφυλες διαστάσεις της αγωγής των παιδιών στο πλαίσιο της νεοελληνικής παραδοσιακής οικογένειας και να συγκρίνουν διαφορετικά βιώματα παιδικής ηλικίας με βάσει κοινωνικά, ιστορικά και πολιτισμικά κριτήρια.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Παιδαγωγική Λαογραφία: Ορισμός και περιεχόμενο της έννοιας.

- Παράδοση και νεωτερικότητα στο λαϊκό πολιτισμό: Κοινωνικοϊστορική ανάλυση.
- Η παιδική ηλικία στον παραδοσιακό και σύγχρονο λαϊκό πολιτισμό.
- Εκπαιδευτικές δράσεις και προγράμματα με εστίαση σε όψεις του λαϊκού πολιτισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Μεθοδολογία σχεδίων διδασκαλίας Λαογραφίας και Οπτικής Εθνογραφίας. Καθορισμός σκοπών και γνωστικών, συναισθηματικών, ψυχοκινητικών και ειδικών στόχων. Καλλιέργεια δεξιοτήτων και αξιών ζωής (συλλογικότητα, συνεργασία, αλληλεγγύη και σεβασμός στην πολιτισμική και έμφυλη διαφορετικότητα, μετασχηματιστική διαπολιτισμική ικανότητα, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα).
- Αναζήτηση, κριτική ερμηνεία και παραγωγή φωτογραφικών και οπτικοακουστικών εθνογραφικών τεκμηρίων από τους/τις μαθητές/ ήτριες. Διαδικτυακές πηγές φωτογραφικών και οπτικοακουστικών εθνογραφικών δεδομένων και λαογραφικής βιβλιογραφίας.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες ως ερευνητές – λαογράφοι.
- Σχέδια διαπολιτισμικής διδασκαλίας για το δημοτικό σχολείο με εστίαση στις τελετουργίες και τα έθιμα με τη μέθοδο της Λαογραφίας και Οπτικής Εθνογραφίας:
 1. «Γαμήλιες τελετουργίες και έθιμα άλλοτε και τώρα, στην Ελλάδα και τον κόσμο».
 2. «Μεταμφιέσεις του Δωδεκαήμερου και της Αποκριάς στο χωριό και την πόλη, στην Ελλάδα και τον κόσμο».
 3. «Κάλαντα του Δωδεκαημέρου στην Ελλάδα και την Ευρώπη».
 4. «Χαρταετοί στον ουρανό της Ελλάδας και του κόσμου, στο παρελθόν και στο παρόν».
 5. «Γιορτάζοντας το Πάσχα στο παρελθόν και στο παρόν, στην Ελλάδα και στον κόσμο».
 6. «Πανηγύρια, τοπικές γιορτές, φεστιβάλ στην Ελλάδα και στον κόσμο».

Εργασίες – παρουσιάσεις φοιτητών/ τριών: Σχέδια διδασκαλίας του λαϊκού πολιτισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κακάμπουρα, Ρ., & Κασσαβέτη Ο.-Ε, (2018). *Οπτική Εθνογραφία και Εκπαίδευση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και διδακτικές προτάσεις*. Αθήνα: εκδ. Πεδίο.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU515/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία, προφορική εξέταση

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ: ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

Κωδικός μαθήματος: B137

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ, Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Μαρία Δημάκη – Ζώρα

Σκοπός του μαθήματος:

Να παρουσιάσει στους φοιτητές/ τριες ενότητες σχετικά με την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου, επικεντρώνοντας σε συγκριτική ανάλυση και ερμηνεία της δραματουργίας, υπό το φως επιδράσεων που έχει δεχθεί από την παγκόσμια δραματογραφία.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι: Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αντιληφθούν τη σχέση του ελληνικού θεάτρου με το παγκόσμιο και να εμβαθύνουν σε θέματα συγκριτικής προσέγγισης, εστιάζοντας σε συγκεκριμένο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο και σε ενδεικτικά κείμενα.
- Να γνωρίσουν κάποιες πολύ σημαντικές μορφές της παγκόσμιας δραματουργίας και να διερευνήσουν πιθανές σχέσεις επιδράσεων και επιρροών μεταξύ ευρωπαϊκού και νεοελληνικού θεάτρου.
- Να εξασκηθούν στη δραματολογική ανάλυση ελληνικών θεατρικών έργων και στην προσέγγιση διαφορετικών δραματικών ειδών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το μάθημα περιλαμβάνει παρουσίαση ορισμένων από τους βασικούς σταθμούς στην εξέλιξη του Νεοελληνικού θεάτρου, με παράλληλη αναφορά στα πνευματικά ρεύματα κάθε περιόδου.
- Επισημαίνονται οι σχέσεις του νεοελληνικού με το παγκόσμιο θέατρο και τον πολιτισμό, μέσα στο πλαίσιο μιας συγκριτικής θεατρολογικής προσέγγισης (πρότυπα, επιδράσεις, διακείμενα από το αρχαίο δράμα μέχρι σήμερα).
- Οι φοιτητές/τριες, με την καθοδήγηση της διδάσκουσας, προχωρούν σε δραματουργική επεξεργασία θεατρικών κειμένων, επιχειρώντας να εντοπίσουν τα σημεία «συνάντησης» με την ξένη δραματουργία. Εστιάζουν στο επίπεδο της δραματικής πλοκής και ανέλιξης του μύθου, στον καθορισμό της δράσης και τα επίπεδα της σύγκρουσης, αλλά και στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων, την ιδεολογική φόρτιση του λόγου και την αισθητική αποτίμηση του κειμένου.

Πρακτικές εφαρμογές:

«Εργαστήρι γραφής»: μέσα από τη διερεύνηση των στοιχείων του θεατρικού κειμένου, οι φοιτητές/τριες προχωρούν σε διακειμενικές συνδέσεις και συσχετισμούς με λογοτεχνικά

κείμενα ή κινηματογραφικές ταινίες, συζητούν, σχολιάζουν και παράγουν νέα κείμενα με τη μορφή διακειμενικής σύνθεσης.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Θ. Γραμματάς, *Το ελληνικό Θέατρο στον 20ό αι. Συμβολή στην Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2017.

Θ. Γραμματάς, (επιμ.), *Τραγικό και Τραγωδία στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2011.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Δραματολογική ανάλυση, Εργαστήρι Γραφής

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU258/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Απαλλακτική εργασία.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Κωδικός μαθήματος: B163

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος Σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Εμμανουήλ Περσελής & Δημοσθένης Δασκαλάκης

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει με την ολοκλήρωση του κύκλου των μαθημάτων του συγκεκριμένου μαθήματος να είναι σε θέση να σχεδιάσουν μια διδασκαλία στηριζόμενοι στη σύγχρονη θεωρία της σχολικής θρησκευτικής αγωγής, καθώς και στις αναπτυξιακές δυνατότητες των διδασκομένων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν και να κρίνουν: **α)** τη θέση και τη σημασία 83 της σχολικής θρησκευτικής αγωγής στην ελληνική εκπαίδευση με βάση τα σύγχρονα εκπαιδευτικά και κοινωνικοπολιτισμικά δεδομένα (δημοκρατική παιδεία, πλουραλιστική κοινωνία, θεωρίες μάθησης και αγωγής κ.ά.), **β)** τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρουσιάζονται αναφορικά με τη θέση και το περιεχόμενο της σχολικής θρησκευτικής αγωγής σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες σε σύγκριση με την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, **γ)** την αποτελεσματικότητα των εν ισχύει σχολικών εγχειριδίων του μαθήματος των Θρησκευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Φιλοσοφική, κοινωνιολογική και ψυχολογική προσέγγιση της έννοιας της θρησκείας. - Η γένεση του θρησκευτικού συναισθήματος (εμπειρία/ βίωμα) και η ανάπτυξη της πίστης με βάση κυρίως τα σύγχρονα δεδομένα της αναπτυξιακής και εξελικτικής ψυχολογίας. - Ανάλυση της σχέσης θρησκείας και θρησκευτικής αγωγής, με βάση τα ιδεώδη της Ευρωπαϊκής παιδείας

και τις πολιτικές, φιλοσοφικές και κοινωνικές αρχές από τις οποίες εμφορείται η Ευρωπαϊκή Ένωση (δημοκρατικές αρχές, ανθρώπινα δικαιώματα, πλουραλισμός, σεβασμός στην πολυμορφία της γνώσης και της πανανθρώπινης θρησκευτικής εμπειρίας, αξία της τεχνολογικής προόδου κ.λπ.). – Η θρησκευτική αγωγή στην ελληνική πρωτοβάθμια εκπαίδευση: σύντομη επισκόπηση της θέσης του μαθήματος στην εκπαίδευση, σκοποί, αναλυτικά προγράμματα, διδακτικά εγχειρίδια και διδακτικές προσεγγίσεις. – Η θρησκευτική αγωγή στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες – σύγκριση με την ελληνική κατάσταση (με βάση θρησκευτοφιλοσοφικές, κοινωνιολογικές και παιδαγωγικές αρχές). – Ανάλυση εννοιών και θεμάτων από τη σκοπιά της διδακτικής του μαθήματος των Θρησκευτικών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, όπως: αφήγηση, μύθος, σύμβολο, δόγμα, τελετουργία, τέχνη παραβολή, θαύμα, αμαρτία, μετάνοια, σωτηρία, προσευχή, δικαιοσύνη, αγιότητα, πνευματικότητα κ.ά..

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Βιβλιογραφία:

Περσελής, Εμ. Π., (1998), *Σχολική θρησκευτική αγωγή*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα.

Περσελής, Εμ. Π., (2000), *Θεωρίες θρησκευτικής ανάπτυξης και αγωγής*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα.

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική Εξέταση

ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κωδικός μαθήματος: B157

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης Επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', Η (Επαναλαμβάνεται χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

Όνομα διδάσκοντος: Αλεξία Παπακώστα, Ε.ΔΙΠ.

Σκοπός του μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει στη διερεύνηση και ανάδειξη του ευρύτερα πολιτισμικού και μορφοπαιδευτικού ρόλου που διαδραματίζει το Θέατρο. Παρουσιάζονται τα σημεία σύζευξης Θεάτρου και Πολιτισμού διαχρονικά και συγχρονικά και ο τρόπος με τον οποίο αυτά μπορούν να αναδειχθούν και να αξιοποιηθούν στην Εκπαίδευση. Ειδικότερα διερευνάται η συμβολή του Θεάτρου, σε όλες τις μορφές και τις εκφάνσεις του, στην ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό των σχολικών γιορτών και γενικότερα των σύγχρονων εκδηλώσεων Πολιτισμού στο σχολικό περιβάλλον.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν την πολύπλευρη λειτουργία του Θεάτρου ως μορφοπαιδευτικού αγαθού, καλλιτεχνικής δημιουργίας και κοινωνικού γεγονότος και να διερευνήσουν πώς αυτή μπορεί να ενεργοποιηθεί στο σχολικό περιβάλλον.

- Να ανακαλύψουν τη σύνδεση του Θεάτρου και της Εκπαίδευσης στους τομείς της ανάπτυξης προσωπικής και συλλογικής πολιτισμικής ταυτότητας και της αισθητικής και κοινωνικής ευαισθητοποίησης.
- Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα του εκσυγχρονισμού και της ανανέωσης των παραδοσιακών σχολικών γιορτών μέσα από συγκριτικές μεθόδους και να προσεγγίσουν τα κύρια χαρακτηριστικά των σύγχρονων Πολιτιστικών Εκδηλώσεων στο Σχολείο.
- Να διερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο υποστηρίζονται και υλοποιούνται οι σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες (βιωματική και ανακαλυπτική μάθηση κ.ά.) και μέθοδοι διδασκαλίας (ομαδοσυνεργατική, πολυτροπική, διαφοροποιημένη διδασκαλία κ.ά.) μέσα από τις πολιτιστικές δράσεις στο σχολικό περιβάλλον.
- Να εντοπίσουν τον τριπλό άξονα πάνω στον οποίο αναπτύσσεται ο εορτασμός μιας επετείου (ιστορικός-πληροφοριακός, ιδεολογικός, αισθητικός-καλλιτεχνικός) καθώς και τις παραμέτρους ανάπτυξης καθενός.
- Να μελετήσουν παραδείγματα πρακτικών εφαρμογών και να εντοπίσουν την πρωτοτυπία, την καινοτομία, την ανάδειξη του συναισθηματικού χαρακτήρα, την διαπολιτισμικότητα, τη διαθεματικότητα, την αναφορικότητα των συγκεκριμένων εκδηλώσεων στο σήμερα.
- Να αξιολογήσουν τόσο ως θεατές όσο και ως συντελεστές δημιουργίας πολιτιστικών εκδηλώσεων το αποτέλεσμα ως προς την καλλιτεχνική του επιμέλεια και την παιδαγωγική του στόχευση.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Το Θέατρο ως πολυσημικό πολιτισμικό φαινόμενο και διαδραστικό σύστημα επικοινωνίας, διαχρονικά και συγχρονικά.
- Το Θέατρο ως «Παμμουσία των Τεχνών» και «Πάμμουσος Παιδαγωγία».
- Πολιτισμός και Εκπαίδευση: Σύγχρονες προτεραιότητες – νέες προοπτικές με αρωγό το θέατρο.
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Σχολείο: Ανανεωτικές προτάσεις – καινοτόμες προσεγγίσεις. Στόχοι, είδη, θέματα, μέθοδοι – τεχνικές, περιοχές – περιβάλλον ανάπτυξης, εφαρμογές (οι εφαρμογές που προτείνονται συσχετίζονται με τα Αναλυτικά Προγράμματα και αφορούν είτε συγκεκριμένους εορτασμούς είτε θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, που εντάσσονται και προσαρμόζονται σε περιοχές ανάπτυξης όπως η Ευέλικτη Ζώνη και τα Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων).
- Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολές οπτικού υλικού και σχολιασμό. Προβλέπεται επίσης να πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε σχολεία προκειμένου οι φοιτητές να έχουν άμεση, προσωπική και βιωματική επαφή με τις πολιτιστικές δράσεις, αλλά και τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς.

Πρακτικές εφαρμογές:

Οι φοιτητές καλούνται και οι ίδιοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο να σχεδιάσουν προτάσεις αξιοποιώντας ετερόκλητο υλικό που θα τους δοθεί. Να παρουσιάσουν κάποιες από αυτές ώστε να δημιουργηθούν συζητήσεις και γόνιμοι προβληματισμοί.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς – Τ. Τζαμαργιάς, *Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Σχολείο*, Διάδραση, Αθήνα 2011.

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο ως Πολιτισμικό Φαινόμενο*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2015.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού, Εκπαιδευτικές Επισκέψεις, Εκπόνηση project – καλλιτεχνική δημιουργία.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU537/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση ή απαλλακτική εργασία.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
(Δεν προσφέρεται)

Κωδικός μαθήματος: B133

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο:

Όνομα διδάσκοντος: Δημοσθένης Δασκαλάκης

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητριών και φοιτητών του Π.Τ.Δ.Ε. που θα παρακολουθήσουν το μάθημα στην «προβληματική» της κοινωνιολογικής με την κοινωνιολογική μελέτη των σχέσεων κεφαλαίου – εργασίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

Είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες που θα παρακολουθήσουν το μάθημα να είναι σε θέση να γνωρίζουν θεμελιώδεις επιστημολογικές, μεθοδολογικές, θεωρητικές, συγκριτικές και ερευνητικές όψεις στην μελέτη των βιομηχανικών σχέσεων, δηλαδή των σχέσεων κεφαλαίου και εργασίας σε πλαίσιο ιστοριοκοινωνιολογικό αλλά και στα πλαίσια της βιομηχανικής και μεταβιομηχανικής κοινωνίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα καλύπτει τις ενότητες: Οι εργασιακές σχέσεις: στο μαρξιστικό και στο νεοκλασικό παράδειγμα, ως θεσμική απεικόνιση των συλλογικών σχέσεων και συμπεριφορών των εργατικών και εργοδοτικών οργανώσεων, ως υποσύστημα. Η αναζήτηση ενός ευρύτερου διεπιστημονικού ορισμού των εργασιακών σχέσεων. Το τεχνολογικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον των σύγχρονων εργασιακών σχέσεων. Δομή, χαρακτηριστικά και ρόλος των συνδικαλιστικών φορέων. Προβλήματα και προοπτικές της μεταβιομηχανικής εποχής. Βιομηχανική σύγκρουση. Μορφές συγκρούσεων εργασίας. Απεργία. Χαρακτηριστικά της σύγχρονης απεργιακής δραστηριότητας. Ο ρόλος του κράτους. Θεωρητικό – ιστορικό πλαίσιο του κρατικού παρεμβατισμού. Τυπολογία των εθνικών συστημάτων εργασιακών σχέσεων. Οι εργασιακές σχέσεις στις δημόσιες υπηρεσίες και στο δημόσιο τομέα. Παγκοσμιοποίηση και υπερεθνική διάσταση των εργασιακών σχέσεων. Έννοια, διαστάσεις και τυπολογία της εργατικής συμμετοχής. Ιστορική επισκόπηση Θεωρητικές προσεγγίσεις. Αλλοδαπή και ελληνική εμπειρία. Συγκριτικές διαστάσεις. Θεσμοποίηση της σύγκρουσης. Θεσμοί κοινωνικού διαλόγου. Συλλογικές διαπραγματεύσεις: έννοια και ρόλος, η Ευρωπαϊκή και η

εθνική εμπειρία, νέες τάσεις. Μηχανισμοί επίλυσης και ρύθμισης των συλλογικών διαφορών εργασίας. Ευέλικτες μορφές απασχόλησης και οργάνωσης του χρόνου εργασίας: βασικές μορφές, αίτια εμφάνισης, έκταση εφαρμογής, επιπτώσεις, η διάσταση του φύλου. Ποιοτικές ευελιξίες, επαγγελματική κατάρτιση και επαγγελματική κινητικότητα. Οι επιπτώσεις της νέας τεχνολογία; στις εργασιακές σχέσεις.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Βιβλιογραφία:

Δασκαλάκης, Δ., (2013), *Βιομηχανική Κοινωνιολογία και Βιομηχανικές Σχέσεις*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Δασκαλάκης, Δ., (2009), *Βιομηχανικές Σχέσεις*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU179/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, **β)** Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ

Κωδικός μαθήματος: B156

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Τάκης Τζαμαργιάς

Σκοπός του μαθήματος:

Κώδικες του θεάτρου στη σκηνή και στο θρανίο. Ο τριπλός άξονας συντεταγμένων του θεάτρου μέσα από τη διαδικασία εμπύχωσης και των πολλαπλών όψεων του θεάτρου στην εκπαίδευση (θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, αναλόγιο, χάπενινγκ, θέατρο σκιών, κουκλοθέατρο, θεατρική παράσταση, πολυθέαμα) και η άμεση διασύνδεσή του με άλλες μορφές Τέχνης, στη δημιουργία μιας ολικής αντιμετώπισης του Πολιτισμού στο σχολείο. Στοχεύει ακόμα, μέσα από προτάσεις εφαρμογής, να δώσει παραδείγματα αξιοποίησης του Θεάτρου στις ποικίλες (εθνικές, θρησκευτικές, κοινωνικές) σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να προσδιορίσουν με σαφήνεια τα βασικά χαρακτηριστικά ενός σκηνικού θεάματος, αυτοσχέδιου ή οργανωμένου και να συνειδητοποιήσουν τις αρχές που το διέπουν.
- Να αναλύσουν την έννοια της θεατρικής ψευδαίσθησης, αναδειχνοντας τη θεατρική σύμβαση που λειτουργεί συνειδητά μεταξύ πλατείας – σκηνής ως την προϋπόθεση ανάπτυξης του θεάτρου.
- Να εμβαθύνουν στις έννοιες της μίμησης και του ρόλου, δια των οποίων ο ηθοποιός από φυσικό γίνεται δρών πρόσωπο, ήρωας του συγκεκριμένου έργου που παρουσιάζεται στη σκηνή.
- Να συσχετίσουν την έννοια «θέαμα» και «θέατρο», παρουσιάζοντας μερικά αντιπροσωπευτικά του είδη, όπως το κουκλοθέατρο και οι μαριονέτες, το θέατρο σκιών και το τσίρκο.
- Να περιγράψουν και να αναλύσουν την τέχνη της εμπύχωσης και το ρόλο που διαδραματίζει σε αυτήν ο εμπυχωτής, ως βασικός δημιουργός και συντονιστής της θεατρικής δράσης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Επισημαίνονται εννοιολογικά τα όρια και το περιεχόμενο των μορφών του θεάτρου στην εκπαίδευση καθώς και η λειτουργία τους τόσο σε σχολικό όσο και σε εξωσχολικό περιβάλλον.
- Αναγνωρίζουν πως η μια μορφή θεάτρου στην εκπαίδευση αποτελεί προϋπόθεση της άλλης και πως δομούνται αυτές από τις απλούστερες στις συνθετότερες.
- Αναγνωρίζουν το πολυδιάστατο ρόλο και την αποστολή του θεάτρου στην εκπαίδευση και την κοινωνία.

- Διακρίνουν την ανάλυση της έννοιας «σκηνοθεσία» και το ρόλο που διαδραματίζει ο σκηνοθέτης, στην προετοιμασία και δημιουργία μιας θεατρικής παράστασης είτε αυτή συντελείται με ανήλικους μαθητές σε σχολικό χώρο, είτε με ενήλικους σε εξωσχολικό περιβάλλον.
- Διαχωρίζουν τη σκηνοθεσία προς αυτήν της «εμπύχωσης» και του «εμπυχωτή».
- Αναδεικνύουν την παιδαγωγική διάσταση της σκηνοθεσίας και αντίστοιχα τη σκηνοθετική λειτουργία του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτή.
- Γνωρίζουν εμβληματικές μορφές από τον χώρο του θεάτρου και της εκπαίδευσης, που διαφωτίζουν τις έννοιες «δάσκαλος – σκηνοθέτης», «σκηνοθέτης – δάσκαλος».
- Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολές οπτικού υλικού και σχολιασμό εμβληματικών παραστάσεων.

Πρακτικές εφαρμογές:

Υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη του διδάσκοντος, οι φοιτητές/ τριες συνθέτουν έναν σύντομο Οδηγό Σπουδών για το Θέατρο στην Εκπαίδευση με τις μορφές που μπορεί αυτός να έχει, από αισθητηριακές, σωματικές, φωνητικές ασκήσεις και παιχνίδια μέχρι το θεατρικό παιχνίδι, τη δραματοποίηση και τη θεατρική παράσταση στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Βιβλιογραφία:

Θ. Γραμματάς, *Το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Καλλιτεχνική έκφραση και παιδαγωγία*, εκδ. Διάδραση, Αθήνα 2014.

Θ. Γραμματάς, *Διδακτική του Θεάτρου*, εκδ. Τυπωθήτω, Γ. Δαρδανός – Κ. Δαρδανός Ο.Ε., Αθήνα 1999.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Εργαστήριο, Προβολή οπτικοακουστικού υλικού Παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU281/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Εργασίες – Προφορικές εξετάσεις – Παρουσίαση θεατρικών δρώμενων.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος: B189

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Θρασανιώτης, Ε.ΔΙ.Π.

Μαθησιακοί στόχοι:

Η απόκτηση γνώσης για την κατανόηση του θρησκευτικού φαινομένου, όχι δογματικά, αλλά πρωτίστως κοινωνικά, πολιτισμικά, θρησκευολογικά, και ειδικότερα την κατανόηση και

ένταξη της μελέτης των θρησκειών στην εκπαιδευτική διαδικασία, με βάση τις σύγχρονες διδακτικές και παιδαγωγικές μεθόδους. Σε αυτό το πλαίσιο αποδίδουμε με έμφαση, αφενός στη λογική και σύγχρονη πρακτική της καλλιέργειας του διαλόγου μεταξύ των θρησκειών και αφετέρου στη διαθρησκευτική επικοινωνία, ώστε να γίνεται εφικτή η κατανόηση της θρησκευτικής ετερότητας, που αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη συνύπαρξη ατόμων διαφορετικών θρησκειών και θρησκευμάτων, τα οποία συμβιώνουν και διαντίζουν στο ίδιο εκπαιδευτικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα πραγματεύεται επίκαιρα κοινωνικά και εκπαιδευτικά ζητήματα που αναφέρονται στο θρησκευτικό φαινόμενο, στον ρόλο των θρησκειών στα πλαίσια των σύγχρονων πολυπολιτισμικών κοινωνιών, στη θρησκευτική εκπαίδευση και αγωγή ως απόρροια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων του παιδιού καθώς και στη διδακτική τους. Συμπεριλαμβάνονται θεματικές για το «ουδετερόθρησκο» σχολείο και τη θρησκευτική εκπαίδευση, για τη διαθρησκευτική αγωγή στο σύγχρονο σχολείο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Μελετώνται οι κύριοι άξονες της θρησκευτικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών αλλά και με τα Σχολικά Εγχειρίδια του μαθήματος των Θρησκευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη διασύνδεσή τους με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Θραψανιώτης, Γ. (2019). *Θρησκεία, Κοινωνία και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.

Δασκαλάκης, Δ. (Επιμ.). (2014). *Ζητήματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, επικουρική/ βοηθητική διδασκαλία (φροντιστήρια), εκπαιδευτικές επισκέψεις, εκπόνηση και παρουσίαση προαιρετικά Πριμοδοτικής Εργασίας.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU499/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση

ΘΕΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 191

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: Εξάμηνο:

Όνομα διδάσκοντος: Νέος Επιστήμονας (Πρόγραμμα Ε.Σ.Π.Α.)

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση εκ μέρους των φοιτητριών και φοιτητών των θεσμών κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, το θεωρητικό τους υπόβαθρο, τις θεμελιώδεις αρχές τους, τον χαρακτήρα και την τυπολογία τους, καθώς και τις πολιτικές, τις δομές, τους φορείς και τις υπηρεσίες που εμπλέκονται στην εφαρμογή τους.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές μετά το πέρας του μαθήματος θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τους σημαντικότερους θεσμούς κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, τις στοχεύσεις τους, το θεωρητικό τους υπόβαθρο και τις αρχές τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η έννοια της παιδικής ηλικίας και της κοινωνικής προστασίας: οριοθέτηση των εννοιών. Ιστορική και σύγχρονη διάσταση. Η κοινωνική προστασία στα διεθνή κείμενα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων του παιδιού. Το θεωρητικό υπόβαθρο της κοινωνικής προστασίας για το παιδί. Οι σημαντικότεροι θεσμοί κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, οι στοχεύσεις τους. Φορείς, δομές και υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας των παιδιών στην Ελλάδα.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις/ Παραδόσεις

Μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας με επιτυχία την παρακολούθηση του μαθήματος:

- Το περιεχόμενο, τη σκοπιμότητα και τις αρχές της κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά.
- Τους σημαντικότερους θεσμούς κοινωνικής προστασίας για τα παιδιά, τις στοχεύσεις τους, το θεωρητικό τους υπόβαθρο και τις αρχές τους.

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Ρομπόκου – Καραγιάννη Α. (2007). *Κοινωνική προστασία των ανηλίκων στην Ελλάδα*. Σάκκουλα Εκδόσεις Α.Ε..

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.), Μαράτου – Αλιπράντη, Λ. (2002). *Οικογένειες και κράτος πρόνοιας στην Ευρώπη. Τάσεις και προκλήσεις στον εικοστό πρώτο αιώνα*. Εκδόσεις Gutenberg.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU177/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

α) Προφορική Εξέταση, **β)** Υποχρεωτική Εκπόνηση Απαλλακτικής Εργασίας και Υποχρεωτική Παρουσίαση των Απαλλακτικών Εργασιών των φοιτητών και φοιτητριών.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ – ΥΦΟΛΟΓΙΑ – ΡΗΤΟΡΙΚΗ)
(Δεν προσφέρεται)

Κωδικός μαθήματος: 486

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο:

Όνομα διδάσκοντος: Ευγενία Μαγουλά

Σκοπός του μαθήματος:

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τα κειμενικά είδη, τα είδη λόγου και τα χαρακτηριστικά τους. Τα διαφορετικά κειμενικά είδη και είδη λόγου απαντούν στη σχολική ύλη και απαιτείται η συστηματική προετοιμασία του φοιτητή στο αντικείμενο του κειμενικού λόγου ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της εργασίας του αλλά και γενικότερα στις επικοινωνιακές απαιτήσεις μιας εγγράμματης κοινωνίας.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Ανάλυση του ύφους νεοελληνικών λογοτεχνικών έργων (ποίησης, πεζογραφίας, δοκιμίου κτλ.).
- Γλωσσοϋφολογικές παρατηρήσεις σε κείμενα μη λογοτεχνικά (διαφήμιση, τύπος κτλ.).
- Το επικοινωνιακό μοντέλο. Παράγοντες της γλωσσικής επικοινωνίας. Γλωσσικές πράξεις/ πράξεις του λόγου.
- Επικοινωνιακές λειτουργίες της γλώσσας: πληροφοριακή, κατευθυντική, μεταγλωσσική, φατική/ επαφική.
- Η συγκινησιακή λειτουργία της γλώσσας. Τεχνικές εγγραφής/ κωδικοποίησης της συγκινησιακής φόρτισης.
- Γνωστική/ αντικειμενική vs. βιωματική/ υποκειμενική σημασία των λέξεων. 'Ποιητικές' λέξεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές έννοιες της Κειμενολογίας.
- Διασαφήνιση των όρων: Κείμενο, συγκεκριμένο, περικείμενο.
- Κειμενικά γένη και είδη.
- Γλωσσικά και ειδολογικά χαρακτηριστικά της αφήγησης, της περιγραφής, της επιχειρηματολογίας.
- Είδη και υποείδη του δημοσιογραφικού λόγου.
- Γλωσσικά και ειδολογικά χαρακτηριστικά του δοκιμίου.
- Λειτουργίες της γλώσσας. Ποιητική γραμματική. Νεολογισμοί.
- Σχήματα λόγου. Σχήματα μορφολεξικής επανάληψης. Σχήματα λεξικής αντίθεσης.
- Σχήματα ομοηχίας. Υφολογία.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Μ. Ζ. Κοπιδάκης & Γ. Χριστοδούλου & Θαν. Νάκας & Ν. Καλοσπύρος, *Ρητορικός Παπαδιαμάντης*, Πατάκης, 2011.

Θαν. Νάκας, *Σχήματα (Μορφο)λεξικής Επανάληψης*, Πατάκης, 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): -

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές εξετάσεις

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: 436

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών Γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Αγγελική Βουδούρη

Σκοπός του μαθήματος:

Ο σκοπός του Μαθήματος είναι η εισαγωγή στις έννοιες της Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής, ώστε οι φοιτητές να εξοικειωθούν με την παρουσίαση, ανάλυση στατιστικών δεδομένων και εξαγωγή στατιστικών συμπερασμάτων μέσω της χρήσης στατιστικών προγραμμάτων.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά το τέλος των μαθημάτων θα είναι σε θέση:

- Να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες της Στατιστικής.
- Να επεξεργάζονται και να παρουσιάζουν ποιοτικά και ποσοτικά στατιστικά δεδομένα.
- Να υπολογίζουν και να ερμηνεύουν στατιστικά περιγραφικά μέτρα.
- Να υπολογίζουν διαστήματα εμπιστοσύνης και να διεξάγουν στατιστικούς ελέγχους για τα κύρια στατιστικά περιγραφικά μέτρα.
- Να πραγματοποιούν επεξεργασία, ανάλυση και παρουσίαση στατιστικών δεδομένων μέσω της χρήσης στατιστικού λογισμικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Περιγραφική Στατιστική Μεθοδολογία Αταξινόμητων Μονοδιάστατων Δειγμάτων.
- Περιγραφική Στατιστική Μεθοδολογία Ταξινομημένων Μονοδιάστατων Δειγμάτων.
- Διαστήματα Εμπιστοσύνης.
- Έλεγχος Στατιστικών Υποθέσεων.
- Εφαρμογή Στατιστικών Προγραμμάτων.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Βουδούρη, Α. (2017). *Εφαρμογές Θεωρίας Πιθανοτήτων και Στατιστικής*. Αθήνα: Διάδραση.

Ρασσιάς, Ι. Μ. (1999). *Θεωρία Αριθμών*. Αθήνα: Συμμετρία.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Εργαστήρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): -

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή τελική εξέταση

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι

Κωδικός μαθήματος: Γ110

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Αγγελική Βουδούρη

Σκοπός του μαθήματος:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις πλέον βασικές έννοιες από διαφορά γνωστικά πεδία τα οποία αποτελούν το υπόβαθρο της Διαχείρισης Κινδύνου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν την έννοια του κινδύνου
- Να κατανοήσουν τις βασικές κατηγορίες κινδύνων
- Να κατανοήσουν την έννοια και την σημασία της διαχείρισης κινδύνου
- Να γνωρίσουν τα βασικά καθήκοντα της διαχείρισης κίνδυνου
- Να εφαρμόσουν τεχνικές αναγνώρισης και αντιμετώπισης του κινδύνου
- Να ανακαλύπτουν τρόπους ελέγχου και αποφυγής του κινδύνου

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ορισμός του κινδύνου
- Ιεράρχηση των αναγκών κατά Maslow
- Έννοια της Διοικητικής Δραστηριότητας (προγραμματισμός, οργάνωση, στελέχωση, διεύθυνση, έλεγχος)
- Κατηγορίες κινδύνων
- Ορισμός και λειτουργίες της Διαχείρισης Κινδύνου
- Τεχνικές αντιμετώπισης του κινδύνου

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Σημειώσεις Α. Βουδούρη

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): -

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙ

Κωδικός μαθήματος: Γ114

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αγγελική Βουδούρη

Σκοπός του μαθήματος:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τις έννοιες της συχνότητας και του μεγέθους κινδύνου, με βασικό στόχο την μέτρηση της ολικής ζημιάς από την πραγματοποίηση ενός κινδύνου.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να κατανοήσουν την έννοια της συχνότητας του κινδύνου.
- Να κατανοήσουν την έννοια του μεγέθους του κινδύνου.
- Να κατανοήσουν την έννοια και τον υπολογισμό της ολικής ζημιάς ενός κινδύνου.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ορισμός και εφαρμογές της συχνότητας κινδύνου.
- Ορισμός και εφαρμογές του μεγέθους κινδύνου.
- Ορισμός τυχαίου αθροίσματος.
- Εφαρμογές υπολογισμού ολικής ζημιάς κινδύνου.

Βιβλιογραφία:

Σημειώσεις Αγγελικής Βουδούρη

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια,

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU585/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Ι

Κωδικός μαθήματος: Γ117

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Κουτρομάνος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με βασικά θέματα που σχετίζονται με τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού και πολυμεσικού εκπαιδευτικού ψηφιακού υλικού.

Μαθησιακοί στόχοι:

Στόχοι του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς:

- Να σχεδιάζουν πολυμεσικές εκπαιδευτικές εφαρμογές στηριζόμενοι στις θεωρίες μάθησης (π.χ. λογισμικά καθοδήγησης και διδασκαλίας, πρακτικής και εξάσκησης).
- Να αναπτύσσουν εκπαιδευτικό λογισμικό και πολυμεσικό εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα εργαλεία και εφαρμογές (συγγραφικά εργαλεία ανάπτυξης πολυμεσικών εφαρμογών, ελεύθερο λογισμικό και λογισμικό ανοιχτού κώδικα).
- Να αξιολογούν εκπαιδευτικό λογισμικό χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα μοντέλα και θεωρίες μάθησης καθώς και τεχνολογικά και παιδαγωγικά κριτήρια αξιολόγησης.
- Να αξιολογούν εκπαιδευτικά ψηφιακά σενάρια με την υποστήριξη διαφορετικού πολυμεσικού εκπαιδευτικού υλικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Θεωρία μαθήματος:

- Θεωρίες μάθησης και ΤΠΕ.
- Κατηγοριοποίηση εκπαιδευτικού λογισμικού με βάση τις θεωρίες μάθησης.
- Παιδαγωγικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Περιβάλλοντα σχεδίασης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Ευρετική και διαμορφωτική αξιολόγηση.
- Μοντέλα και θεωρίες αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Παιδαγωγικά και τεχνολογικά κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Μεθοδολογίες και εργαλεία συλλογής δεδομένων για την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού.

Εργαστήρια μαθήματος:

- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού με συγκεκριμένα εργαλεία και εφαρμογές.
- Παραδείγματα πρωτότυπου και παιδαγωγικά κατάλληλου εκπαιδευτικού λογισμικού.

- Ασκήσεις αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Μικρόπουλος, Τ. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό. Θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήριο Πληροφορικής (υποχρεωτικό).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU202/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, εκπόνηση εργασίας, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ II

Κωδικός μαθήματος: Γ147

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Γεώργιος Κουτρομάνος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η αξιολόγηση διαδικτυακών εφαρμογών και εφαρμογών Web 2.0 για τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Στόχοι του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς:

- Να σχεδιάζουν εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό και δραστηριότητες για το διαδίκτυο στηριζόμενοι στις θεωρίες μάθησης.
- Να αναπτύσσουν εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό και δραστηριότητες για το διαδίκτυο χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα εργαλεία για την ανάπτυξη ιστοσελίδων, εφαρμογές Web 2.0 και ελεύθερο λογισμικό και λογισμικό ανοιχτού κώδικα.
- Να αξιολογούν εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό στο διαδίκτυο, ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα και αποθετήρια χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα μοντέλα και θεωρίες μάθησης καθώς και τεχνολογικά και παιδαγωγικά κριτήρια αξιολόγησης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Αξιοποίηση του Διαδικτύου στη διδασκαλία και τη μάθηση
- Εφαρμογές Web 2.0 και θεωρίες μάθησης
- Ψηφιακά Μαθησιακά Αντικείμενα
- Ψηφιακά Αποθετήρια
- Αξιολόγηση ψηφιακών μαθησιακών αντικειμένων

Εργαστήρια μαθήματος:

- Ανάπτυξη εκπαιδευτικών ιστοσελίδων, blogs, wiki και ιστοεξερευνήσεων.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού με εφαρμογές Web 2.0.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Φεσάκης, Γ. (2019). *Εισαγωγή στις Εφαρμογές των Ψηφιακών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Εργαστήριο Πληροφορικής (υποχρεωτικό).

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU516/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Εκπόνηση εργασίας, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΘΕΩΡΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Γ118

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών Γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αγγελική Βουδούρη

Σκοπός του μαθήματος:

Ο σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν την πρακτική και θεωρητική σημασία της έννοιας της πιθανότητας, την κατανόηση των διακριτών και συνεχών τυχαίων μεταβλητών, τις ιδιότητες και εφαρμογές των βασικών εννοιών των κατανομών πιθανότητας των διακριτών και συνεχών τυχαίων μεταβλητών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στο τέλος του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- Να κατανοήσουν την έννοια της πιθανότητας και τις ιδιότητες.
- Να κατανοήσουν την έννοια της δεσμευμένης πιθανότητας.
- Να κατανοήσουν την έννοια της τυχαίας μεταβλητής, διακριτής και συνεχούς.
- Να κατανοήσουν την έννοια της συνάρτησης πιθανότητας και συνάρτηση κατανομής διακριτών και συνεχών τυχαίων μεταβλητών.
- Να μελετήσουν τις βασικές διακριτές και συνεχείς κατανομές (Bernoulli, Poisson, Normal, Chi square, Student).

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ορισμοί και Ιδιότητες της Πιθανότητας.
- Δεσμευμένη Πιθανότητα.

- Θεώρημα Ολικής Πιθανότητας.
- Θεώρημα Bayes.
- Κατανομές Πιθανότητας Μονοδιάστατων Διακριτών Τυχαίων Μεταβλητών.
- Κατανομές Πιθανότητας Μονοδιάστατων Συνεχών Τυχαίων Μεταβλητών.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Ρασσιάς, Ι. Μ. (1999). *Θεωρία Αριθμών*. Αθήνα: Συμμετρία.

Βουδούρη, Α. (2017). *Εφαρμογές Θεωρίας Πιθανοτήτων και Στατιστικής*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Σεμινάρια

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU584/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή τελική εξέταση

**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Ι ΚΑΙ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Ι**

Κωδικός μαθήματος: Γ109

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Χριστίνα Μισαηλίδου

Προαπαιτούμενα: Μαθηματικά Ι και Φροντιστήρια, Μαθηματικά ΙΙ και Φροντιστήρια.

Σκοπός του μαθήματος:

Η ενασχόληση των φοιτητριών και φοιτητών με θέματα ειδικού ενδιαφέροντος από τον χώρο της Διδακτικής Μαθηματικών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να έρθουν σε επαφή με θέματα ειδικού ενδιαφέροντος από το χώρο της σύγχρονης έρευνας στη Διδακτική των Μαθηματικών.
- Να μελετήσουν σε βάθος το θέμα που έχει επιλεχθεί καλλιεργώντας ταυτόχρονα την κριτική τους σκέψη σε σχέση με αυτό.
- Να επεξεργαστούν περαιτέρω το θέμα που έχει επιλεχθεί μέσω ομαδικών ασκήσεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Θα επιλέγεται κάθε φορά ένα θέμα ειδικού ενδιαφέροντος από το χώρο της Διδακτικής Μαθηματικών όπως, για παράδειγμα, «Η έννοια του αριθμού», «Βασικές Μαθηματικές Έννοιες», «Γλώσσα στα Μαθηματικά» κ.λπ..

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Χασάπης, Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Λεμονίδης, Χ. (2020). *Νοεροί υπολογισμοί και εκτιμήσεις*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Ομαδικές Ασκήσεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): PRIMEDU502

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή ή προφορική εξέταση.

**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΙΙ ΚΑΙ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΙ**

Κωδικός μαθήματος: Γ113

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Χριστίνα Μισαηλίδου

Προαπαιτούμενα:

Μαθηματικά Ι και Φροντιστήρια, Μαθηματικά ΙΙ και Φροντιστήρια, Διδακτική Μαθηματικών Ι Πρακτικές Ασκήσεις & Σεμινάρια.

Σκοπός του μαθήματος:

Η ενασχόληση των φοιτητριών και φοιτητών με θέματα ειδικού ενδιαφέροντος από τον χώρο της Διδακτικής Μαθηματικών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να έρθουν σε επαφή με θέματα ειδικού ενδιαφέροντος από το χώρο της σύγχρονης έρευνας στη Διδακτική των Μαθηματικών.
- Να μελετήσουν σε βάθος το θέμα που έχει επιλεγθεί καλλιεργώντας ταυτόχρονα την κριτική τους σκέψη σε σχέση με αυτό.
- Να επεξεργαστούν περαιτέρω το θέμα που έχει επιλεγθεί μέσω ομαδικών ασκήσεων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Θα επιλέγεται κάθε φορά ένα θέμα ειδικού ενδιαφέροντος από το χώρο της Διδακτικής Μαθηματικών όπως, για παράδειγμα «Υλικά και Μέσα διδασκαλίας των Μαθηματικών», «Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία στα Μαθηματικά», «Παιχνίδι και Μαθηματικά» κ.λπ.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Walkerdine V. (2012). *Αποκλείοντας τα κορίτσια*. Αθήνα: Gutenberg.

Τσολάκη, Κ. (2006). *Παιδαγωγικό υλικό για παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Ομαδικές Ασκήσεις.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class): PRIMEDU519

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή ή προφορική εξέταση.

**ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Ι – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ – ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ**

Κωδικός μαθήματος: Γ148

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Ανδρονίκη Μπούφη, Ανδρέας Μούτσιος – Ρέντζος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές ευκαιρίες για ν' αρχίσουν να συνειδητοποιούν προβλήματα που αφορούν στη μάθηση και διδασκαλία των Μαθηματικών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι να στηρίξει τους φοιτητές στην προοδευτική αναδιοργάνωση των παραδοσιακών αντιλήψεων και πρακτικών που συνήθως έχουν για τη διδασκαλία των Μαθηματικών που διδάσκονται στο δημοτικό σχολείο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Μέσα από τη συμμετοχή τους σε ειδικά σχεδιασμένες πρακτικές ασκήσεις που θα γίνονται σε δημοτικά σχολεία, οι φοιτητές θα μελετήσουν θέματα όπως:

- ο ρόλος των άτυπων γνώσεων των μαθητών του δημοτικού σχολείου στη μαθηματική τους ανάπτυξη,
- η μάθηση των Μαθηματικών μέσα από τη λύση προβλημάτων και
- η σχέση της μάθησης των μαθητών με τις αντιλήψεις τους για τη φύση των Μαθηματικών και τον ρόλο τους στο μάθημα.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Σημειώσεις (κ. Μπούφη)

Σημειώσεις (κ. Μούτσιος-Ρέντζος)

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Οι φοιτητές λύνουν μαθηματικά προβλήματα και συμμετέχουν σε συζητήσεις των λύσεών τους, αναλύουν τις παρατηρήσεις τους από τις πρακτικές τους ασκήσεις σε σχολεία.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU664/> (κ. Μπούφη)

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU665/> (κ. Μούτσιος-Ρέντζος)

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις, εργασίες

ΒΑΣΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΙ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ – ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Κωδικός μαθήματος: Γ149

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Ανδρονίκη Μπούφη, Ανδρέας Μούτσιος – Ρέντζος

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες ευκαιρίες για ν' αρχίσουν να συνειδητοποιούν προβλήματα που αφορούν στη μάθηση και διδασκαλία των Μαθηματικών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι να στηρίξει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην προοδευτική αναδιοργάνωση των παραδοσιακών αντιλήψεων και πρακτικών που συνήθως έχουν για τη διδασκαλία των Μαθηματικών που διδάσκονται στο δημοτικό σχολείο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Μέσα από τη συμμετοχή τους σε ειδικά σχεδιασμένες πρακτικές ασκήσεις που θα γίνονται σε δημοτικά σχολεία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ασχοληθούν με θέματα όπως:

- η αξιολόγηση και η αξιοποίηση των διδακτικών βιβλίων Μαθηματικών του δημοτικού σχολείου στη διδασκαλία ειδικών μαθηματικών εννοιών,
- ο σχεδιασμός κατάλληλων ακολουθιών προβλημάτων για τη στήριξη της μάθησης των μαθητών και των μαθητριών,
- η σημασία των διδακτικών αναπαραστάσεων (εποπτικά υλικά, εικόνες, σχεδιαγράμματα κτλ.) στο μάθημα των Μαθηματικών και
- η οργάνωση παραγωγικών συζητήσεων στην τάξη κατά τη διδασκαλία των Μαθηματικών.

Βιβλιογραφία:

Σημειώσεις (κ. Μπούφη)

Σημειώσεις (κ. Μούτσιος – Ρέντζος)

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες λύνουν μαθηματικά προβλήματα και συμμετέχουν σε συζητήσεις των λύσεών τους, αναλύουν τις παρατηρήσεις τους από τις πρακτικές τους ασκήσεις σε σχολεία.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU552/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις, εργασίες

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: 447

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων: 4 ECTS

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Νέος Επιστήμονας (Πρόγραμμα Ε.Σ.Π.Α.)

Σκοπός του μαθήματος:

Οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές και στόχους της Αγωγής Υγείας και τις μεθόδους εφαρμογής της.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- να είναι σε θέση να αναφέρουν τους στόχους της ΑΥ,
- να περιγράφουν μεθόδους εφαρμογής της,
- να προσδιορίζουν το ρόλο του εκπαιδευτικού στη σχολική ΑΥ,
- να σχεδιάζουν ένα πρόγραμμα ΑΥ, δηλαδή να θέτουν στόχους που να ταιριάζουν με την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνονται, να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που να ανταποκρίνονται στους στόχους που έθεσαν και τέλος να αξιολογούν το συνολικό πρόγραμμα και την επίτευξη ή μη των στόχων.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εννοιολογικός προσδιορισμός, στόχοι και μέθοδοι της Αγωγής Υγείας.
- Τα «σχολεία που προάγουν την Υγεία» και ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη σχολική Αγωγή Υγείας.
- Θεωρητική προσέγγιση και διδακτικές εφαρμογές [επιλογή, εφαρμογή και αξιολόγηση σχεδίων εργασίας (project) – παιχνίδια ρόλων - δημόσιες αντιπαραθέσεις (debate) κ.ά.] στις θεματικές ενότητες: αυτοεκτίμηση – αυτοπεποίθηση, διατροφή, σωματική άσκηση, χρήση και κατάχρηση ουσιών, σεξουαλική αγωγή, αγωγή στοματικής υγείας, άγχος.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Γκούβρα, Μ., Κυρίδης, Α., & Μαυρικάκη, Ευ. (2001). *Αγωγή Υγείας και Σχολείο*. Αθήνα: τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Αθανασίου, Κ. (2007). *Αγωγή Υγείας*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και βιωματικές δράσεις

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU122/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κωδικός μαθήματος: Γ022

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Παιδαγωγικής εμβάθυνσης

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Ιωάννα Κατσιαμπούρα

Σκοπός του μαθήματος:

Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα κυριότερα επιστημολογικά ρεύματα που επικράτησαν στην ιστορία της επιστήμης καθώς και η σχέση τους με τη διδακτική των φυσικών επιστημών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να εντοπίζουν τα προβλήματα που συνδέονται με τη φύση της επιστημονικής γνώσης και να μπορούν να τη διακρίνουν από άλλες μορφές γνώσης
- Να διακρίνουν τα ζητήματα που αφορούν στη «φύση της επιστήμης»
- Να αναλύουν και να σκέπτονται κριτικά για το γενικότερο πολιτισμικό, πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο που διαμορφώνει την επιστημονική γνώση
- Να συνδέουν έννοιες, μεθόδους και θεωρητικές προσεγγίσεις από τη φιλοσοφία της επιστήμης στη διδακτική μεθοδολογία των φυσικών επιστημών

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Επιστημολογία: Βασικές έννοιες – Θεμελιώδη ερωτήματα. Το πρόβλημα της Γνώσης.
- Η Επιστημονική Μέθοδος.
- Επαλήθευση ή Διάψευση.
- Η Ιστορική Στροφή.
- Κοινωνιολογία της Επιστημονικής Γνώσης.
- Από την Κριτική Θεωρία στις Πολιτισμικές Σπουδές.
- Διδακτική Μεθοδολογία: Η Συμβολή της Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Φυσικών επιστημών στη Διδασκαλία των Φυσικών επιστημών.
- Η Φύση της Επιστήμης και η Εκπαίδευση στις Φυσικές επιστήμες.
- Η σχέση Επιστήμης, Τεχνολογίας και Κοινωνίας ως Πρόγραμμα Σπουδών στις Φυσικές Επιστήμες.

- Για την Κριτική Παιδαγωγική των φυσικών επιστημών.
- Ειδικά Κεφάλαια: Μεταμοντέρνος Σχετικισμός και Επιστημονική Ορθολογικότητα. Η Κοινωνική Συγκρότηση της Επιστήμης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Κ. Σκορδούλης: *Επιστημονική Γνώση*, Εκδ. Τόπος. 2014.

Μ. Γκίβαλος: *Επιστήμη, Γνώση και Μέθοδος*, Εκδ. Νήσος. 2003.

Μέθοδοι διδασκαλίας: Διάλεξη (με χρήση ψηφιακών εποπτικών μέσων) και Φροντιστηριακά Σεμινάρια στα οποία εκπονούνται εργασίες

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU197/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτές Εξετάσεις. Οι εργασίες των φροντιστηριακών σεμιναρίων συνυπολογίζονται στον τελικό βαθμό.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΜΕ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ145

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αποστολία Γαλάνη

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών και μέσων επικοινωνίας στην γεωγραφική εκπαίδευση και να εντοπίσει προσεγγιστικά τις επιπτώσεις και μεταβολές που επέρχονται από την εισαγωγή και χρήση των νέων αυτών τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, αναδεικνύοντας τόσο τη θετική, όσο και την αρνητική τους όψη. Μέσα από τη διαδικασία αυτή θα καταστεί δυνατή η διερεύνηση των επιπτώσεων και η εύρεση των κατάλληλων διδακτικών και παιδαγωγικών αρχών και μεθοδολογιών με απώτερο σκοπό τη βελτίωση και προαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη γεωγραφική εκπαίδευση με τη συμβολή των νέων τεχνολογιών.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν εργαλεία που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν στην τάξη με τους μαθητές τους προκειμένου να προσεγγίσουν με ενδιαφέροντα τρόπο τη σχολική γεωγραφία.
- Να επιλέγουν τα κατάλληλα τεχνολογικά εργαλεία για τις γεωγραφικές έννοιες που καλούνται να διδάξουν.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση των τεχνολογικών εργαλείων και το μετασχηματισμό τους προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν στην τάξη.

- Να καλλιεργήσουν τον ψηφιακό και γεωγραφικό γραμματισμό που είναι απαραίτητος για το δάσκαλο του σύγχρονου σχολείου.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εκπαιδευτική πολιτική για τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας – Ιστορικό και Κοινωνικό Πλαίσιο. Πρότυπα ένταξης και ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Διδακτικές και μαθησιακές δυνατότητες των Τ.Π.Ε. Οι γνώσεις και ο νέος ρόλος των εκπαιδευτικών στην κοινωνία της πληροφορίας.
- Ψηφιοποίηση και απόδοση της γεωγραφικής πληροφορίας μέσα από ελεύθερα λογισμικά (ΕΛ/ΛΑΚ).
- Sketch Up: Δημιουργώντας οντότητες και περιβάλλοντα.
- Excel: Απόδοση δημογραφικών και αριθμητικών δεδομένων στη γεωγραφία.
- Esa – Leoworks: Δορυφορικές εικόνες και η αξιοποίησή τους στο μάθημα της Γεωγραφίας.
- QGIS: Θεματική χαρτογραφία – δημιουργώντας θεματικούς χάρτες. Απόδοση συμβόλων – Παραγωγή θεματικών χαρτών.
- Scratch και γεωγραφική εκπαίδευση – Storytelling
- Ο διαδραστικός πίνακας στη γεωγραφία.
- Εκπαιδευτικό λογισμικό: Είδη, ταξινόμηση και μέθοδοι αξιολόγησης. Βαθμός διάδρασης. Λογισμικά διαθέσιμα στο εμπόριο και εφαρμογές στο διαδίκτυο.
- Χρήση των tablets και smartphones στην καταγραφή και αποτύπωση του χώρου.
- Ψηφιακή οπτικοποίηση: ο τρισδιάστατος χώρος, η εικονική πραγματικότητα και η τρισδιάστατη και διαδραστική πλοήγηση.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Γαλάνη, Α. Ρόκκα, Α. (2016). *Η διδασκαλία της Γεωγραφίας με λογισμικά ανοιχτού κώδικα* (ΕΛ/ΛΑΚ), εκδ. Gutenberg.

Ελληνικό κέντρο ψηφιακής Γεωγραφικής Εκπαίδευσης: <http://www.digital-earth.edu.gr/index.php/el/>

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις – Συζήτηση – Υποχρεωτικά

Εργαστήρια Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU400/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Συμμετοχή – παραδοτέα ανά εβδομάδα

Portfolio

Σημείωση:

Το μάθημα δέχεται έως 18 φοιτητές/ τριες με κριτήριο τη σειρά προτεραιότητας και η παρακολούθησή του είναι υποχρεωτική.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ 143

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Βασικής κατάρτισης, Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Ζ'

Όνομα διδάσκοντος: Αποστολία Γαλάνη

Σκοπός του μαθήματος:

Η Φυσική Γεωγραφία βρίσκεται στην τομή των δύο μεγάλων επιστημονικών κλάδων: της Γεωγραφίας και των Επιστημών της Γης. Ο κύριος σκοπός των Στοιχείων Γεωγραφίας είναι να εξηγήσει τα χωρικά χαρακτηριστικά των διαφόρων φυσικών φαινομένων που σχετίζονται με τη γήινη υδρόσφαιρα, βιόσφαιρα, ατμόσφαιρα και λιθόσφαιρα. Το περιεχόμενο του μαθήματος παρέχει το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο προκειμένου οι απόφοιτοι του τμήματος να είναι ικανοί να διδάξουν θέματα που αφορούν τη φυσική γεωγραφία στο σχολείο.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναφέρουν και να κατανοούν τις φυσικές διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στην επιφάνεια της γης.
- Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν τοπία που υπάρχουν γύρω τους βασιζόμενοι στο θεωρητικό τους υπόβαθρο.
- Να είναι ικανοί να διδάξουν σχετικές έννοιες στους μαθητές.
- Να αναγνωρίζουν το ρόλο και τη σπουδαιότητα της παρατήρησης στη Γεωγραφία και να είναι ικανοί να υλοποιούν εργαστηριακές ασκήσεις.
- Να αναγνωρίζουν τα παιδαγωγικά εργαλεία που θα χρησιμοποιήσουν για το μετασχηματισμό της επιστήμης σε σχολική επιστήμη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ατμόσφαιρα: Δομή της ατμόσφαιρας, Άνεμοι, Καιρός (δημιουργία καιρικών φαινομένων), Κλίμα.
- Υδρόσφαιρα: Γεωμορφολογική δράση του επιφανειακού νερού. Ποτάμια συστήματα. Ποτάμιες αποθέσεις.
- Οριζόντιος και κατακόρυφος διαμελισμός.
- Σχηματισμοί: Κοιλάδες, φαράγγια, δέλτα ποταμών. Λίμνες.
- Παγετώνες: δημιουργία των παγετώνων, τύποι παγετώνων.
- Θάλασσες και ωκεανοί.
- Μηχανική και χημική αποσάθρωση και διάβρωση.
- Παράκτιες διεργασίες και τοπία: Κύματα και παλίρροιες. Γεωμορφές παράκτιας διάβρωσης. Παράκτιες αποθέσεις.

- Αιολικές γεωμορφές.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Κατσίκης, Α. (2004). *Δια-θεματική Γεωγραφία*, Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε., ISBN: 978-960-402-159-1, Κωδικός στον Εύδοξο: 32165.

Βουβαλίδης, Κ. (2011). *Φυσική Γεωγραφία*, εκδ. Δίσιγμα.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Οι παραδόσεις βασίζονται στο θεωρητικό υπόβαθρο το οποίο διαθέτουν οι φοιτητές/-τριες από τη μαθητική τους ζωή, τις εγκυκλοπαιδικές τους γνώσεις και εμπλουτίζονται με στοιχεία της επιστήμης της Φυσικής Γεωγραφίας τα οποία είναι απαραίτητα στο μελλοντικό δάσκαλο, προκειμένου να διδάξει Φυσική Γεωγραφία. Το μάθημα εμπλουτίζεται με εικόνες και στοιχεία τα οποία βοηθούν τους φοιτητές να κατανοήσουν τα φαινόμενα που εξετάζονται και να εξαγάγουν συμπεράσματα. Είναι επιθυμητή η συμμετοχή των φοιτητών κατά τη διάρκεια της διάλεξης.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU227/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορικές εξετάσεις

Συμπληρωματικά προαιρετική παρουσίαση θέματος

ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Κωδικός μαθήματος: Γ016

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Αρτεμής Στούμπα (συνεπικοινωνία)

Σκοπός του μαθήματος:

Να δώσει τα εφόδια στους φοιτητές ώστε να μπορούν ως εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν διδακτικά το πείραμα. Δηλαδή, να σχεδιάζουν και να υλοποιούν κατάλληλα εκπαιδευτικά πειράματα για την διδασκαλία εννοιών μεθόδων αλλά και στάσεων – αξιών σχετικά με την επιστήμη (κριτικός γραμματισμός).

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να αναπτύξουν λειτουργικές δεξιότητες χρήσης συσκευών και οργάνων (ψηφιακών και αναλογικών) του κλασικού και του σύγχρονου εργαστηρίου.
- Να μπορούν να πραγματοποιούν επεξεργασία των μετρήσεων, να κάνουν υπολογισμό σφαλμάτων και να αξιολογούν τις μετρήσεις τους.
- Να μπορούν να απεικονίζουν τις μετρήσεις σε γραφικές παραστάσεις, να δίνουν την φυσική ερμηνεία γραφημάτων.

- Να έρθουν σε επαφή και να εξοικειωθούν με την χρήση μικροϋπολογιστικών και ρομποτικών αισθητήρων και διατάξεων για την συλλογή, καταγραφή και απεικόνιση δεδομένων.
- Να μπορούν να αναζητούν, να σχεδιάζουν, να συνθέτουν, να δοκιμάζουν, να αξιολογούν και να επιλέγουν πειραματικές μεθόδους, υλικά, συσκευές και όργανα για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών πειραμάτων.
- Να μπορούν να διακρίνουν πότε είναι καταλληλότερη η χρήση απλών οργάνων μέτρησης και πότε απαιτείται χρήση μικροϋπολογιστικών ή και ρομποτικών διατάξεων
- Να μπορούν να σχεδιάζουν πειράματα που να ερμηνεύουν ή να δίνουν λύσεις σε σύγχρονα περιβαλλοντικά θέματα ή/ και καταστάσεις της επικαιρότητας και της καθημερινής ζωής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Αξιοποίηση απλών υλικών στο σχεδιασμό πειραμάτων για την διδασκαλία των επιστημών.

Εξάσκηση στη χρήση εργαστηριακών υλικών και συσκευών και ένταξή τους στον σχεδιασμό πειραμάτων για την τάξη των φυσικών επιστημών.

Εξάσκηση στην χρήση κλασικών αναλογικών και ψηφιακών οργάνων μέτρησης (π.χ. θερμόμετρο οινόπνευματος, ψηφιακό θερμόμετρο, ψηφιακό pHμετρο). Διδακτική αξιοποίηση των διατάξεων αυτών.

Εξάσκηση σε σύγχρονες μικροϋπολογιστικές εργαστηριακές διατάξεις και/ ή ρομποτικές διατάξεις (π.χ. μικροϋπολογιστής ή μικροελεγκτής με αισθητήρα θερμοκρασίας για την καταγραφή και απεικόνιση των αποτελεσμάτων). Διδακτική αξιοποίηση των διατάξεων αυτών. Σύνδεση του μαθήματος των Φυσικών Επιστημών με τα άλλα μαθήματα. Προσέγγιση της εκπαίδευσης STEM.

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Wynne, H., & Jos, E. (2005). UNESCO. *Διδασκαλία και μάθηση των φυσικών επιστημών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*, 2005, Εκδόσεις ΤΥΠΩΘΗΤΩ.

Κουμαράς, Π. (2002). *Οδηγός για τη Πειραματική Διδασκαλία της Φυσικής*, Χρόνος Εκδόσεις.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Εργαστήρια σε ομάδες 2 έως 4 ατόμων με τη χρήση «κλασικών» πειραματικών διατάξεων αλλά και μικροϋπολογιστικών/ ρομποτικών διατάξεων.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU448/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Προφορική εξέταση, συμπληρωμένα φύλλα εργασίας/ πραγματοποίηση δραστηριοτήτων, ομαδικές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις.

ΑΤΥΠΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΤΥΠΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Κωδικός μαθήματος: Γ150

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Γ', Ε', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Κωνσταντίνα Στεφανίδου, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις άτυπες και μη τυπικές μορφές μάθησης στις φυσικές επιστήμες και η διδακτική τους αξιοποίηση.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να:

- Εντοπίζουν την πολιτισμική συνιστώσα της επιστήμης και να εκτιμούν το ρόλο των άτυπων και μη τυπικών μορφών μάθησης στην ανάδειξη της επιστήμης ως πολιτισμικό προϊόν.
- Αξιοποιούν διδακτικά τις άτυπες και μη τυπικές πηγές μάθησης και συγκεκριμένα:
- Να οργανώνουν μια επίσκεψη σε ένα μουσείο επιστημών, πλανητάριο ή και βοτανικό κήπο σχεδιάζοντας και το αντίστοιχο εκπαιδευτικό υλικό.
- Να αξιοποιούν διδακτικά ένα θεατρικό κείμενο ή αποσπάσματα από βιβλία εκλαϊκευμένης επιστήμης.
- Να αξιοποιούν διδακτικά άρθρα από τον ημερήσιο τύπο που αφορούν στις φυσικές επιστήμες.
- Συνεργάζονται με τις/τους συμφοιτητριάς/τές της/του ώστε να παρουσιάσουν μια μελέτη περίπτωσης διδακτικής αξιοποίησης ενός μουσείου επιστημών ή επιστημονικού κέντρου ή ενός θεατρικού κειμένου ή να οργανώνουν ένα φεστιβάλ επιστήμης για το δημοτικό σχολείο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Από την επιστημονική γνώση στην επιστημονική καλλιέργεια.
- Διάκριση τυπικών μορφών από μη τυπικές μορφές και άτυπες μορφές μάθησης στις φυσικές επιστήμες – Λειτουργικοί ορισμοί – Παρουσίαση των διάφορων μορφών (μουσεία επιστημών, πλανητάρια, θεατρικά κείμενα, βιβλία εκλαϊκευμένης επιστήμης, κόμικς, ντοκιμαντέρ, κα).
- Συμβολή των άτυπων μορφών μάθησης στον επιστημονικό γραμματισμό (επιστημονική καλλιέργεια) των πολιτών – Δημόσια κατανόηση της Επιστήμης
- Βασικές παράμετροι άτυπων πηγών μάθησης στις φυσικές επιστήμες.
- Συστήματα ταξινόμησης άτυπων πηγών γνώσης στις φυσικές επιστήμες.
- Η περίπτωση του Μουσείου Φυσικών Επιστημών (Μουσεία, Εικονικά μουσεία, Τοπικά μουσεία, Κέντρα Επιστημών, Εκθέσεις, κα)

- Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για την διδακτική αξιοποίηση των άτυπων πηγών μάθησης.
- Επίσκεψη στο μουσείο επιστημών, κέντρο επιστημών, πλανητάριο, βοτανικό κήπο, ζωολογικό πάρκο.
- Εκπαιδευτική επίσκεψη στο Ίδρυμα Ευγενίδου.
- Βιβλία, περιοδικά και ντοκιμαντέρ εκλαϊκευμένης επιστήμης για μαθητές και ενήλικο κοινό.
- Το θέατρο και η εκπαίδευση στις φυσικές επιστήμες.
- Παρακολούθηση σχετικής θεατρικής παράστασης.
- Παρουσίαση Εργασιών – projects.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Δημ.Κολιόπουλος, *Η διδακτική προσέγγιση του μουσείου Φυσικών Επιστημών*, Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2005.

Π.Κόκκοτας & Κ.Πλακίτση, *Η Μουσειοπαιδαγωγική Εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες*, Εκδόσεις Πατάκη, 2005.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις και Project

Ηλεκτρονική τάξη:

<https://eclass.uoa.gr/modules/document/?course=PRIMEDU497>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Portfolio, απαλλακτική εργασία

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Πρακτική άσκηση

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU209/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Γραπτή εξέταση, υποχρεωτική πρακτική άσκηση, προαιρετική ενισχυτική εργασία.

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΜΕ ΨΗΦΙΑΚΕΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ**

Κωδικός μαθήματος: Γ151

Είδος μαθήματος: Ελεύθερης επιλογής

Επίπεδο του μαθήματος: Ειδικών γνώσεων

Έτος σπουδών: 2ο, 3ο, 4ο

Εξάμηνο: Δ', ΣΤ', Η'

Όνομα διδάσκοντος: Αριστοτέλης Γκιόλμας, Ε.ΔΙ.Π.

Σκοπός του μαθήματος:

Να γνωρίσουν οι φοιτητές και φοιτήτριες ψηφιακές τεχνολογίες και περιβάλλοντα ή εφαρμογές ΤΠΕ, που χρησιμοποιούνται στη σχολική τάξη για διδασκαλία Φυσικών Επιστημών και να τα δουλέψουν στην πράξη. Να εμπλακούν με βασικές διατάξεις Εκπαιδευτικής Ρομποτικής και με τη χρήση τους ως εργαλεία διδασκαλίας και μάθησης στις Φυσικές Επιστήμες.

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να μπορούν να περιγράφουν με συγκεκριμένους τρόπους και σαφήνεια τη συμβολή και το ρόλο εργαλείων από τις ΤΠΕ, στην εκπαίδευση των Φυσικών Επιστημών.
- Να έχουν αποκτήσει μετρήσιμες και αξιολογήσιμες δεξιότητες χρήσης των υπολογιστών στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί.
- Να είναι σε θέση να δομούν – και ως μέλλοντες διδάσκοντες αλλά και για τους μαθητές τους – κοινότητες μάθησης στηριγμένες σε ΤΠΕ, για τις Φυσικές και Περιβαλλοντικές Επιστήμες.
- Να χρησιμοποιούν βασικές διατάξεις Εκπαιδευτικής Ρομποτικής για τη διδασκαλία θεμάτων από τις Φ.Ε..
- Να κάνουν επαρκή και σε βάθος διδακτική χρήση του Διαδικτύου για τη διδασκαλία και μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Οι τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών και η εκπαιδευτική αξιοποίησή τους.
- ΤΠΕ και θεωρίες μάθησης. Σημασία των ΤΠΕ για τη διδασκαλία και μάθηση των Φυσικών Επιστημών.
- Περιβάλλοντα διαμερισμού αρχείων (π.χ. Google docs) και περιβάλλοντα δημιουργίας ιστοτόπων, περιβάλλοντα δημιουργίας περιεχομένου μαθήματος (π.χ. h5p.org), ως εργαλεία διδασκαλίας και μάθησης στις Φυσικές Επιστήμες.
- Αρχές σχεδιασμού και ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Αξιολόγηση εκπαιδευτικών περιβαλλόντων υποστηριζόμενων από ΤΠΕ. Σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης στηριζόμενα στις ΤΠΕ για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών. Περιβάλλοντα δημιουργίας ηλεκτρονικής τάξης για τις Φυσικές Επιστήμες (π.χ. Open e-class).
- Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης. Εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων και υπερμέσων.
- Εφαρμογές web2.0 (ιστολόγια, wikis, εργαλεία κοινωνικής δικτύωσης ...) ως εργαλεία διδασκαλίας για τις Φυσικές Επιστήμες
- Οπτικοποιήσεις, προσομοιώσεις και μοντελοποιήσεις με ΤΠΕ, από το χώρο των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών.
- Η χρήση των Πολυ-πρακτορικών Συστημάτων (όπως η NetLogo) στην προσομοίωση, και μοντελοποίηση για εκπαιδευτικούς σκοπούς στις Φυσικές Επιστήμες.

- Διατάξεις Εκπαιδευτικής Ρομποτικής, με έμφαση στην πλατφόρμα Arduino και στο physical computing, χρησιμοποιούμενες για διδακτικούς σκοπούς στις Φυσικές Επιστήμες.
- Περιβάλλοντα προγραμματισμού και δημιουργίας ψηφιακής αφήγησης/ σεναρίων στηριγμένα σε προγραμματισμό με πλακίδια (π.χ. Scratch).

Βιβλιογραφία (τα συγγράμματα που προτείνονται στον Εύδοξο):

Roblyer, M. D. & Doering, A., H. (2015). *Εκπαιδευτική τεχνολογία και διδασκαλία*, μετάφραση: Μαρία Μουντρίδου, Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.

Ψυχάρης, Σ., & Καλοβρέκτης, Κ. (2017). *Διδακτική και σχεδιασμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων STEM και ΤΠΕ*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαλέξεις. Εργαστήρια σε ομάδες 2 ή 3 ατόμων σε υπολογιστή ή με εργαστηριακή/ ρομποτική διάταξη.

Ηλεκτρονική τάξη μαθήματος (e-class):

<https://eclass.uoa.gr/courses/PRIMEDU514/>

Μέθοδοι αξιολόγησης:

Ενισχυτικές εργασίες μικρών ομάδων φοιτητών/ φοιτητριών (2 – 3 άτομα). Απαλλακτική εργασία.